

**Учителя
Петър Дънов**

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ

Неделни беседи
XII серия
Том I

Шумен 2001

УЧИТЕЛЮ БЛАГИ!

„Учителю благи, що да сторя,
за да наследвам живот вечен?“

Лука 18:18

Сега ще прочита 15-та глава от Евангелието на Йоана. Онези от вас, които искат да имат по-голяма светлина, нека прочетат 18-та гл. от Матей и 18-та гл. от Лука, за да намерят вътрешната, мистичната връзка в прочетената глава. Мнозина ще кажат, че са чели Евангелието и знаят всички глави. Така е, но трябва да се знае, че колкото пъти и да четете една глава, човек все ще намира в нея нещо ново, все ще открива по-дълбокия ѝ смисъл. Много естествено! Причината за това е, че психическите условия, при които човек се намира, когато четете Евангелието или учи нещо, не са едни и същи. За всеки даден момент идеите, чувствата на човека са различни. Всеки момент в съзнанието на човека става известно изменение, известно разширяване. Следователно, тъй както днес четете и разбирате тези глави, никога друг път така не сте ги чели и разбирали.

„Вие сега сте чисти заради Словото, което ви говорих.“ (Йоана 15:3) – Значи Словото Божие прави хората чисти.

„В това се прославя Отец ми, да принасяте много плод; и така ще бъдете мои ученици.“ (8-ми ст.) – Значи, след като принесете много плод, тогава ще бъдете Христови ученици.

Без плодове не можете да бъдете ученици на Христа.

„Както Отец възлюби мене, и аз възлюбих вас; пребъдете в моята любов!“ (9-ти ст.) С други думи казано: „Щом станете ученици, Отец ми ще ви възлюби така, както и мене възлюби“.

„Учителю благи, що да сторя, за да наследвам живот вечен?“ (Лука 18:18).

Ще взема от този стих само две думи – „Учителю благи“, които ще послужат като ключ за обяснение на прочетената 15-та гл. от Йоана. Всеки човек е произнасял в живота си думите „Учителю благи!“ В българския език няма по-съдържателни думи по хармония и по мелодия от тия две. Думата „учител“ е издържана във всяко отношение: и в математическо, и в кабалистическо, и по съчетание на буквите си. Само върху думата „учител“ може да се държи цяла лекция, но тази дума представя твърда храна, която не е достъпна за всички.

Думите „Учителю благи“, които взимам за тема на беседата, са много силни. Тези силни думи, именно, произнася един големец за Христа, обаче в неговия ум те са обезсмислени. Той пита Христа: „Учителю благи, що да сторя, за да наследвам живот вечен?“ Който произнася думите „Учителю благи“, той не може и не трябва да пита какво да направи, за да наследи живот вечен. Христос му отговаря: „Ти знаеш законите. Защо ме наричаш „Учителю благи“, щом не вярваш в това, което казваш?“ Той каза на Христа: „Аз изпълнявам Мойсеевия закон още от младостта си, но искам да зная какво трябва сега да направя, за да наследвам живот вечен“. Христос му каза: „Още едно ти не достига. Все що имаш, продай и раздай на сиромасите, и ще имаш съкровище на небето; и дойди, та ме последвай!“ А той, като чу това, наскърби се, защото беше много богат. Наведе си главата и си замина. Той нарече Христа „Учителю благи“, но не беше в

състояние да изпълни това, което Христос му каза. Ето един непоследователен човек в своите думи, в своето верую.

Следователно, когато някой казва, че вярва в Бога, това не е достатъчно само, за да наследи живот вечен. Този човек вярва в Бога толкова, колкото богатият повярва в думите на Христа, макар че Го нарече „Учителю благи!“ Не е достатъчно човек само да вярва, но той трябва и да изпълнява. „Продай всичко и раздай го на сиромасите!“ Някой казва, че е готов да продаде всичко, каквото има, и да го раздаде на сиромасите, но след това той ще отиде да разправя на хората, че всичко е дал заради Бога. – Това не е никакво раздаване. Между думите и делата на хората трябва да има единство. Христос искаше да му каже, че след като раздаде всичкото си богатство, трябва да Го последва. Това значи: „Ела в Божественото училище да се учиш!“ Силни са думите „Учителю благи“ не само в българския език, но и във всички останали езици. Тъй щото, много се изисква от ученика, докато разбере техния дълбок смисъл. Буквите в тия думи са наредени по известни закони, при специално съчетание между тях. Богатият дохожда при Христа и Го запитва какво да направи, за да наследи живот вечен. В тези думи той криел нещо материално. Той искал да разбере от Христа какво трябва да направи, за да стане например виден търговец или виден учен, или виден поет, писател, музикант или художник. Това показва, че хората разбират нещата физически, т. е. материално. Какво трябва да прави човек, за да постигне нещо? Цигуларят се ражда цигулар; поетът се ражда поет; добрият човек се ражда добър, той отпосле не може да стане добър. Някои казват, че с време всичко това може да се придобие, че след време човек може да стане и цигулар, и поет, и художник, и т. н. Не, така говорят и мислят само простите хора. На хора, прости и невежи като децата, може да се говори, че бабите носят малките деца от реките; на простите хора може да се говори, че камилата е

излязла от кокоше яйце; на простите хора може да се говори, че мостът на Дунава, например, е направен от косъма на някой учен. И детето вярва на думите на баща си, че мостът на Дунава е направен от косъма на някой учен. Опитайте се след това да разубедите детето, че не е възможно да се направи мост от косъм, макар този косъм да е от някой учен. Не е лесно да разубедите човека в това, в което вярва.

Ето защо, когато се разисква върху известни истини, хората се натъкват на големи противоречия. Когато някой чува да се говори по известни въпроси, той казва: „Аз зная тия неща“. Наистина, днес и децата знаят какво нещо е триъгълникът. Ако имате няколко триъгълници, направени от различни метали – злато, сребро, желязо, ще имате ли едно и също понятие и за трите триъгълника? Преди всичко, по цена тези триъгълници ще бъдат различни. Освен това, физикът и простият човек по един и същ начин ли ще изучават триъгълника? Простият човек ще направи един триъгълник от дърво или от картон и ще го изучава като геометрическа фигура. Ученият, обаче, ще изучава триъгълника като жива фигура, с три страни, т. е. с три съзнания, които действуват едновременно. Щом трите съзнания в живия триъгълник действуват едновременно, ние имаме съвършено особено понятие за триъгълника. Не мислете, че триъгълникът завинаги ще остане такъв, какъвто е днес. Един ден и той ще се превърне в нещо друго. Засега триъгълникът е проекция на нещо, което хората още не знаят. Триъгълникът е една от великите идеи, които съществуват в нашия свят. Тази идея има много обяснения. Съвременната геометрия разглежда триъгълника от много страни: по ъгли, по страни, по взаимни положения, и т. н. Известно е, например, че сумата от трите ъгъла в който да е триъгълник е равна на два прави ъгъла или на 180° . За да се разбере това, трябва да се знае какво нещо е правият ъгъл. Под прав ъгъл

се разбира отношение между две разумни същества, които за допирна точка имат обща, еднаква разумност. Значи две разумни същества могат да имат една допирна точка само при правия ъгъл. Следователно, ако ъгълът не е прав, тези същества няма да имат разумни отношения. Това показва, че между две същества може да има всевъзможни отношения, но тези отношения могат да бъдат нормални, т. е. разумни само при правия ъгъл, равен на 90° . И тогава, като казваме, че правият ъгъл се образува от две взаимноперпендикулярни линии, които се пресичат в една обща точка, имаме едно разбиране; и като казваме, че истински отношения съществуват само между две души с обща разумност, имаме друго разбиране. При първото разбиране действуват прости сили, а при второто – разумни сили.

Някой казва: „Лош е моят живот“. Мъжът се чуди защо не може да живее добре с другарката си; жената се чуди защо не може да живее добре с другаря си. И на мъжа, и на жената отговарям на геометрически език: образувайте помежду си прав ъгъл! За да живеете добре и да се разбирате помежду си, всеки ден в продължение на една година, чертайте прави ъгли. Това е една геометрическа задача, която всеки трябва правилно да реши. Като чертаете правия ъгъл по сто пъти на ден, ще видите, че отношенията в семействата ви ще се подобрят. Иначе, без тези опити, отношенията ви ще се изменят толкова, колкото ще се изменят отношенията на богатия човек към Христа. Той каза на Христа: „Учителю благи!“ Думите, които сега ви говоря, ще имат влияние върху мъжа или жената дотолкова, доколкото и Христовите думи имаха влияние върху богатия, на когото казваше: „Иди, продай все що имаш, раздай го на сиромасите и ела, та ме последвай!“. Богатият се замисли върху тези думи и каза: „Тази работа ще отиде много далеч. Как тъй ще раздам имането си! После или ще го намеря на небето, или няма да го намеря“. В това

отношение българинът е практичен. Той казва: „Един заек в кошарата струва повече, отколкото два в гората“. Той казва същото и за парите. Който не разбира дълбокия смисъл на нещата, той разсъждава именно по този начин. Обаче, който е придобил любовта, той е готов да раздаде имането си на бедните. Който обича науката, той е готов да раздаде всичкото си материално богатство, за да добие знания. Който се стреми към добродетелта, който иска да разбере смисъла на живота и да се научи да живее добре, той е готов да раздаде всичкото си богатство, само да постигне тия неща. Велико изкуство е да живее човек добре! Под думата „живот“ някой разбира да се роди, да расте, да достигне известна възраст и след това да замине за другия свят, дето ще живее като ангел. Това е неразбрана идея. Добрият живот подразбира изкуство, което може да се изпита само при мъчнотиите. Новопостроеният параход не се изпитва на сушата, но във водата, и то не в някое езеро, като Девненското, близо до Варна, нито в Женевското, в Швейцария, но в някой голям океан, като Великия, Атлантическия и Индийския океани. Силата на парахода се изпитва при големите бури.

Следователно, както параходът се изпитва в морето и в океана, така и ние сме изпратени на земята за изпитание. Ще дойдат вълните на океана отляво и отдясно, и ще ни блъскат. Някой казва: „Защо ме блъскат?“ – Блъскат те, за да изпитат устойчивостта на твоя параход, за да изпитат силата и опитността на твоя капитан и неговите моряци. От всичко това ще се види докъде твоят параход ще изведе пътниците си. Ако ги изкара благополучно на определеното пристанище, параходът, капитанът, както и целият му екипаж са на мястото си. И пътниците в този параход са добри и благородни хора. Обаче, ако параходът не издържи, ако капитанът, моряците, огнярите не са на мястото си, страшно е положението на пътниците. Те или се връщат като разбити и ранени войници

от бойното поле, или съвсем не се връщат. Разбитите войници се връщат без оръжия, без коне, без фуражки, с разкъсани дрехи и казват: „Страшно нещо преживяхме! Кавалерия, артилерия, пехота – нищо не остана от тях.“ Да, страшни са резултатите на всички непостигнати и разбити идеи! Срещате един виден учен или философ, който създава ред теории, или някой знаменит проповедник, който по няколко пъти на ден се моли, но и единият, и другият се страхуват как ще прекарат живота си. Те казват: „Страшен е животът!“ Питам: каква идея има в умовете на тия хора, които се боят от живота? Те все имат предвид нещо, което ги плаши, но едно трябва да се знае: когато изкаже думите „Учителю благи“, ученикът трябва да разбира техния дълбок смисъл и значение. Когато говорим за Великото Начало в живота, ние трябва да Го познаваме. Да Го познаваме, това значи да Го обичаме. Ти не можеш да познаваш някого, докато не знаеш името му, а оттам и докато не Го обичаш. Всяко нещо, което няма име, не може да се обича. Човека, когото обичаш, първо назоваваш с някакво име. Значи след името иде любовта. Да обичаш човека подразбира да му дадеш форма, съдържание и смисъл. Детето обича майка си и баща си. Защо? Има нещо, което то обича в тях. Давали ли сте си отчет кое е онова основно качество или онази черта, заради която вие обичате майка си и баща си? Давали ли сте си отчет защо обичате Бога? Ще кажете, че обичате Бога, че вярвате в Него и Го наричате „Благи Господи“. Щом Го наричате благ, Той веднага ще ви запита защо Го наричате така. Какво искате от Него? – „Искаме да ни помогне.“ – Щом искате да ви помогне, Той ще ви накара да продадете имането си, да го раздадете на бедните и да Го последвате. Какво прави богатият човек? Къщата му е пълна, но въпреки това той отива да събира и от бедните, и пак не му достига. Христос казва: „Иди, продай имането си, раздай го на сиромасите и ела, таме последвай!“. На тези думи отгоре вие ще кажете: „Това е

много вече! Да раздадем всичкото си имане?“ Ако разберат смисъла и разумността на тия Христови думи, съвременните хора ще разрешат много въпроси правилно. Разумните постъпки разрешават въпросите правилно.

Вървят двама пътника по едно шосе, един след друг. Срещу тях излизат двама разбойника. Те спират първия пътник и му казват: „Дай скоро парите си!“ — „Как, парите си да дам! Не ви ли е срам, нехранимайковци такива! Аз съм работил и така спечелих тия пари. Вие искате наготово да се ползвате от чуждия труд.“ — „Скоро парите, или на място ще те оставим!“ Той се противопоставя, не дава парите си. Един от разбойниците насочва револвера си срещу него, поваля го на мястото му, и така го обира. Разбойниците продължават пътя си и срещат втория пътник. Като ги вижда, отдалеч още той изважда кесията си и им казва: „Аз виждам, че вие сте добри, благородни хора, но се нуждаете от пари. Аз пък съм богат човек. Ето, заповядайте! Вземете колкото пари ви трябват.“ Разбойниците го гледат учудено и не знаят как да постъпят. Единият от тях му казва: „Ние виждаме, че ти си добър човек. Прибери кесията си, нищо не искаме от тебе.“ — „Не, вземете колкото ви трябват. Ако не ви стигнат, още мога да ви изпратя.“ Те се поглеждат помежду си още по-учудени. Тогава двамата разбойника взимат по една златна монета и оставят пътника свободно да продължи пътя си.

Казвате: „Съдба е това!“ Да, първият случай представя съдбата на глупавия човек. Вторият случай представя съдбата на разумния човек. Разумният човек отива при Бога с пълна кесия. От тези два случая се вижда, че човек трябва да знае как да постъпва с хората, а също така, той трябва да знае как да постъпва и със себе си. Като давам тия два примера, разрешаването на този въпрос се вижда много лесно. Лесно е да се говори, но като дойде до приложението, тогава човек вижда колко мъчно може да реши този въпрос. За всяко

нещо в живота има правила, които човек трябва да знае, за да може правилно да реши дадени въпроси. Когато оперирате с аритметиката, и там има правила, които учениците непременно трябва да знаят. Без тези правила задачите не могат правилно да се решават. Влиза учителят в клас и запитва един от учениците: „Иванчо, колко е едно и едно?“ Ученикът веднага разбира, че тук става въпрос за действието събиране. Той веднага написва числата, туря между тях знака плюс и казва: „ $1+1=2$.“ – „Тъй, Иванчо, иди сега на мястото си.“ Сегашните учители се обръщат към учениците си по-нежно, отколкото едновременно. Те се обръщат към тях по-внимателно, казват им: „Иванчо, Драганчо, Стоянчо.“ Това е добра черта. Гърците пък се обръщат един към друг по свой специфичен начин. Те си казват например Стефанаки, Иванаки, и т. н. Ще кажете, че това е гръцка работа. Не, има нещо разумно и в техните обръщения.

Питам: кои са били дълбоките причини, които заставили този големец, този богат човек, да отиде при Христа? Този богат човек разбирал какви блага носи вечният живот, затова се стремял към него. Според мене, причината да търси той вечния живот, е била чисто материална. Този човек бил много богат, разполагал с пари, с много имоти, и като виждал, че земният живот е кратък, търсил начин как да продължи живота си, да може по-дълго време да се радва на своите материални придобивки, да може повече да поживее. Иначе, след смъртта си, ще не ще, всичко трябва да остави на ближните си. Затова, именно, той се обърнал към Христа с думите: „Учителю благи, що да сторя, за да наследвам живот вечен?“ Следователно, под думите „вечен живот“ той съвсем не разбирал онази възвишена идея, да живее вечно, за да служи на Бога и на човечеството. Обаче Христос разбрал скрития смисъл на неговите думи, и затова му отговорил: „Иди продай всичкото си имане и го раздай на сиромасите, и ела,

та ме последвай!“ И съвременните хора търсят Бога. Защо? Да живеят по-дълго време, да ядат и пият. Не, хората трябва да поставят в ума си идеята да служат първо на Бога, а после на ближния си. Тогава здравето само по себе си ще дойде, като благословение от Бога. Яденето е едно от най-големите привилегии, едно угощение, дадено ни като заслуга на онова, което сме свършили. По-голяма привилегия за човека от яденето няма. То е най-хубавото нещо в живота, но същевременно и най-лошото. За онзи, който може правилно да яде, яденето е благословение; за онзи, който не може правилно да яде, яденето е нещастие. Тъй щото, не само на земята човек яде, но и в другия свят пак ще яде. И като свършен, човек пак ще яде, само че той ще осмисли този процес и ще може правилно да го използва. Човек трябва да разбира дълбокия смисъл на яденето. Днес под „ядене“ хората разбират главно дъвкане, да дъвчеш храната си. Хората още не ядат както трябва. Те ядат, но в ума си държат две мисли: по-скоро да се нахранят, да отидат на работа, да спечелят нещо, да се осигурят. По-важна работа от яденето няма. Защо? Ако човек правилно яде, всичките му работи ще вървят добре. Правилното хранене носи щастието на човека. Чрез храната човек приема истинския живот в себе си. Хлябът, който приема човек с благодарност, със съзнание, като някакво благо, ще го направи щастлив. Хлябът ще научи човека как да живее, как да обича. Който не яде този хляб, той нищо не може да свърши.

И тъй, ако съвременните хора страдат, причината за това са те самите. В целия им живот съществува едно физиологическо и механическо прекъсване на процесите, вследствие на което те страдат, мъчат се и нещастни стават. Въпреки това, всички хора се борят и казват: „Ние трябва да ядем!“ Така е, всички живи същества трябва да ядат, но ако хората разбират яденето, както богатият човек разбирал

думите „Учителю благи“, те по никой начин няма да разрешат правилно въпросите на живота. Като четете 15-та гл. от Йоана, виждате как са наредени нещата в нея, последователно, т. е. едно след друго. Ако нямате любов, нищо не можете да направите. Като придобиете любовта, тогава ще се домогнете до разрешаването на въпросите. Казвате: „Да се обичаме тогава!“ – Това са думи, механически изказани. Само онзи може да обича, който разбира проявите на живота. Любовта е основният принцип, с който може да се работи в живота. Без любовта човек представя голо съзнание, лишено от всякакви органи. Представете си, че едно голо съзнание, лишено от очи, нос, ръце, крака, иска да работи. Как ще работи? Значи, когато Бог създаде човека, Той го постави при условия да работи. Тези условия пък изискваха специални органи. Благодарение на това се създадоха очите, ушите, като условия за развиване на човека и като средства за работа. Обаче, ушите и очите не се създадоха изведнъж, но постепенно, тъй както, когато мома се жени, постепенно я приготвят, докато облече булската си рокля. Първо я измиват, решат, а после ѝ турят бялата рокля. И от това, какви са нейните дрехи, съдим за условията, при които тя живее. Ако чорапите на булката са вълнени, това показва, че условията на нейния живот са неблагоприятни. Ако чорапите на булката са копринени, тя се намира при най-благоприятни условия на живота. Обаче и вълнените, и памучните, и копринените чорапи са на мястото си. Когато лошите условия се махнат, вълнените чорапи се заместват с памучни, когато средните условия се премахнат, памучните чорапи се заместват с копринени. Когато и най-добрите условия се премахнат, и копринените чорапи трябва да се заместят. С какво? Тогава младата булка трябва да ходи боса. Не мислете, че е лошо човек да ходи бос. По-добро положение от това няма. За това се изисква идеален свят, а не като нашия. Това значи да живееш в свят

без никакви препятствия, да стъпваш като на памук. Дето стъпиш, да изпитваш радост. В сегашния свят без чорапи не може. И животните даже имат чорапчета. И те даже са си създали някакви чорапи, та като стъпват на земята, да не се нараняват.

„Учителю благи!“ Когато произнасяме тези думи, ние трябва да имаме в себе си готовност да служим на Бога, да вършим Неговата воля, а не своята воля, нито тази на хората. Да служим първо на Бога, а после на ближните си! Нашите ближни са среда за нас, в която добродетелите ни могат да се проявяват и развиват. Всеки човек трябва да има ближни, за да прояви между тях своята любов. Нашите ближни представят Божествения, обективния свят, в който ние трябва да проявим своите добродетели. Само по този начин ще видим доколко сме добри, разумни и любещи. Значи външният свят представя специални условия за развитието на човека; той трябва разумно да използва тия условия. Въз основа на това, всеки човек може да каже, че слънцето, звездите, както и всички останали светила на небето, са създадени заради него, но не да ги владее, а да се учи от тях.

И тъй, когато започне да изучава небето и неговото съдържание, както и земята и нейното съдържание, човек дохожда до вътрешния смисъл на живота, до вечния живот, и става господар на положението. Обаче, има нещо в човека, което му препятствува да добие тия знания. Това е въпросът за доброто и злото, които съществуват на земята, и които той иска да разреши. Злото и доброто са неразривно свързани помежду си и никой не може да ги отдели. При това, те имат далечен произход. За съществуването на злото и доброто могат да се дадат привидните, но не и същинските причини.

Едно време, когато се взело решение за създаване на вселената, всички разумни същества се събрали да обмислят въпроса по какъв начин да се създаде. Те имали предвид

специално нашата слънчева система. Като се замислили надълбоко върху всички положения, през които нашата слънчева система трябвало да мине, за противоречията, които ще се създадат, едни от тях се изказали за създаването на вселената, други – против създаването ѝ, докато най-после всички се толкова изморили, че половината от комисията почнали да кихат, а другата половина – да се прозяват. В края на краищата, от тяхното кихане и прозяване, се създали злото и доброто в света. Кажете ми сега, от кое от двете е произлязло злото и от кое – доброто? Кихането и прозяването са символи, които трябва да се преведат. Който се прозява, той взима; който киха, той дава. Между българите съществува обичай, когато кихне някой, да му пожелаят здраве.

И тъй, след дълги разисквания и спорове, най-после разумните същества се отказали да решават този въпрос и казали помежду си: „Достатъчно вече сме се занимавали с тази работа. Нека я оставим настрана и да се занимаем малко с яденето.“ По този начин те оставили работата недовършена. Обаче в рая въпросът с яденето е поставен така, че там може да яде онзи, който е свършил работата си. Половината от разумните същества, които се прозявали, се нахранили преди да свършат работата си, вследствие на което се родило злото в света. Другата половина, които кихали, също тъй пожелали да ядат. И едните, и другите започнали да ядат, и работата останала недовършена. Прозявката и кихането са причина, заради която работата на съвременните хора и до днес не е довършена. След като човек дълго време мисли как да служи на Бога, най-после той започва да се прозява и да киха, с което спира своята благородна работа. Това се дължи на известна дисхармония, която съществува между чувствата и мислите на човека. Изобщо, между съществата, които работили за създаване на вселената, непременно трябвало да има вътрешна хармония. Като видял как седи работата,

Господ казал: „Каквито противоречия да съществуват, светът трябва да се създаде!“ При все, че Бог знаел какви ще бъдат последствията от създаването на света, Той оставил тия същества свободни, докрай да свършат работата си. След това Той ги изпратил на земята, сами да опитат света, който са създали. Затова именно хората често казват: „Липсва нещо на този свят.“ Тази липса се дължи на онези същества, които, като разискват върху важни въпроси, прозяват се и кихат. Тъй щото, когато хората се оплакват от живота, питам: Защо, като се създаваше света, едни от вас се прозяваха, а други кихаха? Онези, които се прозявали, казват, че се прозявали, за да им дадат ядене. Другите пък, които кихали, казват, че направили това, за да им дадат работа. Сега обаче, наместо да се прозявате и кихате, трябва да работите. Като работите, тогава ще ви дадат да ядете. Следователно, който киха, той може да работи; който се прозява, той може да яде.

Съвременните хора се натъкват на ред противоречия, но трябва да работят, да разрешават тия противоречия. Някой кихне и казва: „Дотегна ми да работя!“ – Не, веднъж си кихнал, ще работиш, няма какво да правиш. Кихането, прозяването са символи, които служат за обяснение на някои окултни истини. Един ангел, на име Афуел, като разсъждавал дълго време за злото в света и за разногласията, които то създава, измолил най-после Бога до го пусне на земята, да изучи причините и последствията на нещата. Господ му дал следната задача: „Като слезеш на земята, ще срещнеш една мома и ще се приближиш до нея. През целия ѝ живот ще я придружаваш: дето отиде тя, навсякъде ще бъдеш с нея. Каквото пожелае, във всичко ще ѝ услужваш. Ти ще бъдеш слуга на тази мома през целия ѝ живот.“ Той слязъл на земята, и първият човек, когото срещнал, било едно младо, красиво момиче, босо, със скъсани дрехи. Като погледнал към момичето, той видял на очите ѝ сълзи. – „Защо плачеш?“ – „Аз съм княжеска дъщеря, но майка ми умря, а баща ми се

ожени за втора жена, която се отнася с мене много зле, постоянно ме бие. Най-после реших да напусна дома си, но тя заключи дрехите ми, и се принудих да бягам боса, гола, без обуца, без дрехи.“ — „Няма нищо, всичко ще имаш. Какво искаш сега?“ — „Понеже вън е студено, зима наближава, искам дрехи и обуца.“ Ангелът махнал с пръчицата си, и пред момата се явил хубав палат. Той въвел момата вътре и оставил всичко на нейно разположение: дрехи, обуца, храна. Момичето влязло вътре, измило се, облякло се, нагиздило се, нахранило се и започнало да се оглежда, да се върти наляво-надясно. От този момент сълзите, недоволството ѝ престанали! Афуел я оставил в палата и от време на време само се явявал, когато тя го извиквала. През всичкото време той я изучавал и наблюдавал, какво ще прави сама в палата. Един ден тя го извикала и му казала: „Тежко ми стана вече да живея сама в този палат. Искам да изляза малко оттук, да подишам чист въздух.“ — „Де искаш да отидеш? Искаш ли на планината да те заведе?“ — „Не, искам да сляза в града, между хората, да ме видят.“ Тщеславието заговорило в нея, затова тя искала да влезе между хората. — „Добре“, казал ангелът, „ще те заведе, дето искаш. Тръгнали двамата за града. Едва влезли в шумния град, и около нея започнали да се събират млади, красиви момци, тъй както и днес момците обикалят красивите моми. Тя се почувствувала доволна, щастлива, но наскоро започнали интриги между нея и момците. Защо към одного се отнесла хладно, с пренебрежение, а към друго била благосклонна, внимателна? Ангелът стоял настрана и само наблюдавал. Той се запитвал: „Защо в сърцето на тази мома се явило желание да бъде между хора? Защо одного привличала към себе си, а друго отблъсквала? Защо на одного се усмихвала, а към друго била сериозна?“

Питам: какъв отговор ще дадете вие на всичко това? Ще кажете, че животът е такъв, че всичко това трябва да се преживее. Не, така може да говори само невежият. Ако човек

пипа ръцете, краката, ушите си, има причини за това; ако той гледа очите си, има причина за това. Всяко нещо има свой смисъл, своя причина. Не мислете, че когато човек обръща по-голямо внимание върху известен уд от своето тяло, това е без причина. Срецам една мома и забелязвам, че всичкото ѝ внимание е съсредоточено към пръстите на ръцете. Който не разбира защо момата прави това, ще каже, че тя си губи времето. Не, момата не си губи времето, тя знае защо се спира върху пръстите си и им се радва. Както ангелът наблюдавал, така и аз наблюдавам всяко движение и проява на хората, и вадя свои заключения. Вътре и вън от нашето съзнание, всяко нещо, което се върши, има свои причини, свой дълбок смисъл. Когато малкото дете излиза на сцената да декламира едно стихотворение от някой виден поет, зад гърба му седи или майка му, или баща му, или учителят му. Защо излиза това дете на сцената? За да изкарат нещо за ядене и пиене. Когато някъде се дава представление, концерт или забава, това показва, че хората искат да ядат и да пият. Тъй щото, хората трябва да проникнат дълбоко в кихането и прозявките, да разберат техния вътрешен смисъл.

Сегашните хора са недоволни от живота. Те трябва да знаят как да се освободят от недоволството. При радости или скърби, при доволство или недоволство, хората трябва да изучават закона за трансформиране на енергиите, да могат да задържат радостите за повече време и лесно да се освобождават от скърбите. Ако не знаете закона, с който да задържате радостта си за по-дълго време, тя ще ви напусне. Хората гледат на скърбите и на радостите като на механически процеси. Щом им дойде една малка радост, те казват: „Защо ни е тази гола радост?“ Кажат ли така, радостта ги напуска. Дойде ли им малко богатство, малко здраве, те пак казват: „Защо ни е това голо здраве, голо богатство?“ Зад голата радост, зад голото богатство, зад голото знание, зад

голото здраве се крие по един ангел, когото вие, от неразбиране, прогонвате. И след това съжалявате и казвате: „Изгубихме радостта си!“ И тогава, вместо радостта, ще дойде скръбта. Скръбта идва в разни форми. Ще дойде в дома ви някой беден, гладен човек, с кобур в ръка, и насила ще ви застави да му дадете пари, храна. Това е все едно, че ви е срещнал разбойник в гората и ви обира. Вие започвате да страдате и питате: „Не може ли без страдания?“ – И без страдания може, но трябва да бъдете разумен, като онзи пътник, който отдалеч още предложил кесията си на разбойниците и с това избегнал страданията. При такава разумна постъпка разбойниците ще вземат само по една златна монета от кесията, а останалите пари ще върнат. Тази е причината, задето разумният човек, и при най-големите изненади и нещастия, всякога остава здрав и читав.

„Учителю благи, що да сторя, за да наследвам живот вечен?“ Ако можете да произнасяте думите „Учителю благи“ с дълбоко вътрешно разбиране, вие ще ги осмислите, и каквато работа започнете, благополучно ще я свършите. Само при това полижение вие можете да изпълните волята Божия. Казвате: „Каквото Учителят е казал, всичко ще изпълним, без обаче да станем роби на Неговите думи.“ – Това показва, че вие не разбирате дълбокия смисъл на думата Учител. Без Учител човек става роб; с Учител той става свободен. Ако някой учител заробва учениците си, за такъв учител не могат да се приложат думите: „Учителю благи“; те съдържат в себе си всички Божии блага. Те носят в себе си условия за реализиране на Божията Любов, Мъдрост и Истина. Те носят в себе си условия за реализиране на всички добродетели. Тези думи са ключ, с който могат да се отворят врати, затворени от вековете насам. По-нататък Христос казва: „Ако ме любите, ще опазите моите заповеди. И каквото попросите от Отца в мое име, ще ви се даде“. Какво по-хубаво от това, да поискаме

нещо от Бога и Той да ни послуша? Представете си, че някой беден човек, изхвърлен на пътя, пренебрегнат от всички, се помоли на Бога и чуе тихия глас да му говори: „Не бой се, ти не си сам. Каквото искаш, ще ти се даде. Ако искаш дрехи, дрехи ще имаш; ако искаш приятели, приятели ще имаш“. Ако ангелът не беше слязъл от небето да придружава красивата мома, никакви момци не биха я заобиколили. Красивите момци дойдоха, след като ангелът обърна внимание на младата мома. Ангелът седи зад тази мома, крие се да го не види, и оттам направлява цялата работа. Красивата мома не знае тази работа, но ангел Афуел всичко знае.

Сега и вие играете ролята на красивата мома в живота, а Афуел седи скрит някъде и наблюдава всичко, каквото правите. Никой човек не може да каже, че е сам, че никой не го придружава. Напротив, всеки човек има толкова много адютанти, че не може спокойно да спи от тях. И докато се освободи от тях, цялата нощ минава. Сутринта, като се събуди, казва: „Отиде ми нощта! Тази нощ не спях добре, все мислих, не можах да си почина.“ – Вие не сте спали спокойно, защото всички ваши адютанти са ви нападнали и са взели по нещо от вас. Следователно, когато взимате нещо от живота, вие сте доволни; когато нищо не взимате, тогава пък от вас взимат, и вие се усещате уморени, измъчени. Тъй щото, за да си починете, трябва да се освободите от излишни и непотребни желания. Това е един психологически закон, който хората трябва правилно да разбират и прилагат.

И тъй, думите „Учителю благи“ трябва да се поставят в техния дълбок вътрешен смисъл. Те представят магическа формула, силата на която може да се изпита и провери. Вярно се иска за това! И наистина, ако отидете при някой ваш приятел за известна услуга, той ще ви се отзове дотолкова, доколкото вие го обичате и вярвате в него. Много хора, много ваши близки не ви помагат, защото любовта ви не отговаря

на тяхната. Закон е: не можеш да обичаш някого, и той да не е готов да ти помогне. Любовта има отношение към душата на човека, а не към неговата личност. Който обича, той е посилен от онзи, когото обичат. Допущате ли в ума си мисълта, че онзи, когото любите, може да ви причини някаква пакост, това значи, че не го обичате. Кое не обичат хората? Те не обичат злото. Защо? Защото им причинява ред пакости. Защо злото пакости на хората? Защото не го обичат. Следователно, това, което хората наричат зло, е зло само по отношение на тях. Ако те обикнат злото, и то ще измени поведението си по отношение на тях. Значи и злото иска да го обичат. Щом хората обикнат злото, и то ще измени своя характер, няма да бъде вече зло.

Като говоря по този начин, това ни най-малко не значи, че вие можете и трябва да се заемете с преобразяването на хората, нито с превръщането на злото в добро. Вашата единствена задача е да се обърнете към Бога. Щом вие се обърнете към Бога, ще помагате и на другите хора да се обърнат към Бога. По този начин те ще излязат от условията, при които сега живеят. Останалата работа – преобразяването на хората – е задача на Бога. Не се занимавайте с работи, които не са по силите ви. Обаче, щом се натъкнете на условия да помагате, не се обленявайте. Запример, идеята на богатия човек, който отиде при Христа, беше права, на мястото си, но той вложи в нея користолюбива мисъл, а именно: той искаше да придобие вечния живот с цел да живее по-дълго време на земята, да може сам да се ползува от придобитото богатство. Той не беше проникнат от идеята да служи на Бога. Ето защо, когато Христос му каза да продаде всичкото си имане, да го раздаде на сиромасите и след това да Го последва, той не беше готов да изпълни този съвет.

Казвам: ако се откажете от Христовите думи, последствията и за вас ще бъдат такива, каквито бяха за този

голедец. Де е този голедец сега? Навсякъде ще го срещнете. Когато чу съвета на Христа, той наведе главата си и си замина. Такива хора обикновено са страхливи. Те се плашат от всяка промяна в света и казват: „Какво ли ще стане с нас?“ Като заболяят, те веднага викат лекари, страх ги е да не умрат. Лекарите ги мъчат с лекарства, с инжекции, но и при това положение пак нищо не се постига. Първо те трябва да се обърнат към Бога. Идеята, която тези хора преследват в живота, е крива в основата си. Заболят ли, те първо трябва да се обърнат към Бога в себе си, да се помолят, Той да им изпрати лекар. Обаче лекарят ще дойде само след като в душата на човека трепне любов към Бога. Такъв е законът в природата. Първо трябва да се яви в човека основната идея – любов към Бога, т. е. първо семето ще се посее, а после ще дойдат светлината, топлината и влагата. Само по този начин семето може да порасте. Ако у вас не се събуди основната идея за Бога, всичко друго е безпредметно. Ако човек живее без любов, без мъдрост, без истина, всичко около него ще се обезсмисли. Какъв смисъл има животът без любов? Смисълът на живота седи в Любовта – да любиш и да те любят. Докато си в кръга на близките си, в семейството си, първо трябва да чувствуваш Божията Любов в сърцето си, а оттам обединението на братята и сестрите в дома ти. Смисълът на живота седи във връзката, която чувствуваш в съзнанието си с всички напреднали твои братя и сестри. Какво правят съвременните хора? Със ставането си още, те се усещат голи, боси, от всички изоставени и необичани. Какво трябва да направят? Да бъдат като малките деца, които, щом станат сутрин от леглото си, веднага са радостни и весели, знаят, че има кой да ги обича. Щом детето стане, майка му го поема, измива, облича, нахранва го – радва му се. Бъдете и вие като децата! Знайте, че има кой да ви обича. Това е подразбирал Христос в стиха: „Ако не станете като децата, няма да влезете

в Царството Божие“. Сегашните хора преждевременно остаряват. Защо? Любов нямат. Те имат знание без любов, мъдрост без любов, свобода без любов. Това не е живот, това е робство – робство на възрастните хора, робство на хората, които живеят в безлюбието.

„Учителю благи, що да сторя, за да наследвам живот вечен?“ Вземете тези думи като ключ в живота си. Спрете се дълбоко в себе си и се отправете към Христа със същите думи. Щом зададете този въпрос съзнателно, вие веднага ще се измените. Кажете в себе си: „Учителю благи, искам да изпълня закона Ти!“ Преди две хиляди години този големец зададе въпроса на Христа и получи отговор от Него, но понеже не изпълни думите Му, не придоби вечния живот. Христос му каза: „Иди, продай имането си, раздай го на сиромасите, и ела, та ме последвай!“ Ето защо, съвременните християни не трябва втори път да задават същия въпрос на Христа. Те направо трябва да Му отговорят: „Господи, ние сторихме всичко, каквото ни каза; ето, сега идваме да Те следваме“. Под думите „раздай имането си“ не се разбира физическо даване. Ако външно раздадете богатството си, а вътрешно не сте готови да го раздадете, все едно, че нищо не сте направили. Изкуство е, ако си богат човек, милиардер, да раздадеш богатството си на други, те да го притежават. Ти ще бъдеш в положението на слуга, но ще изпитваш голяма радост, че си свободен от всякакви задължения, а същевременно причиняваш радост и на другите. Това значи силен човек! Силен човек е онзи, когото желанията му не го ограничават; силен човек е онзи, когото външните условия не ограничават, но представят само външен подтик за придобиване на неговата свобода. Свободен човек пък е онзи, който не се влияе от чуждите мисли. Той съзнателно приема всички мисли, взима от тях хубавото, както малкото дете приема от възрастните всичко онова, на което те го учат. Виждам едно

малко дете, държи семенца в ръката си, иска да ги посади, но не знае как да направи това. Взимам от него семенцата и му казвам: „Ела при мене, аз ще ти покажа как се садят семенца.“ Взимам лопата, мотика, разравям почвата до известна дълбочина, турям вътре семенцата, затрупвам ги отгоре с пръст и ги оставям да никнат. После показвам на детето как трябва да ги полива. Това значи да дадеш наставления на човека как да използва своите и чуждите мисли като семенца в живота.

Съвременните хора седят пред великата идея за вечния живот и се питат да продадат ли имането си, или не. Също така и учениците на окултните школи от миналите епохи и досега все искат да станат маги, да владеят магическата пръчица. Лесно е да се желаят нещата, но трябва да се разбира смисъла им. Който иска да владее магическата пръчица, той трябва да разбира нейния дълбок смисъл. При това, важно е от какво трябва да бъде направена тази пръчица, тази единица: дали от леска, от желязо, от сребро или злато; тази пръчица може да бъде направена от чувствата или от мислите на човека; и най-последно, тази пръчица, тази единица може да бъде направена от душата или от духа на човека. Значи тази единица може да представя сърцето, ума, душата или духа на човека. В такъв случай, знаете ли смисъла на тази единица? Тази единица има своя форма, своя сила и свои определени качества или свойства. Ако разбирате какво нещо е единицата душа или единицата дух, вие никога няма да заповядвате. Следователно, дойдете ли до душата, ще имате особени отношения и ще кажете: „Учителю благи!“ Към ума и сърцето си няма да се обърнете с думите „Учителю благи“. Към тях ще имате свършено различни отношения от тях, които имате към душата и духа. Като дойдете до сърцето си, ще кажете: „Мой добри приятелю!“ Като дойдете до ума си, ще кажете: „Верни рабе!“ Като дойдете до волята си, ще

кажете: „Мощна и красива сабя!“ Както виждате, това са ред символи, с които човек трябва да си служи и чийто смисъл да разбира. В сабята се заключават ред методи за разрешаване на непостигнати желания. Волята е в състояние да развърже гордиевия възел, който никой досега не е могъл да развърже.

„Учителю благи!“ Тези думи разрешават противоречията в живота. За тази цел човек трябва да се учи. Хората говорят за любовта, но още не са дошли до Божията Любов. Те говорят за знание, но още не са го приложили. Те говорят за свобода, но още не са познали Истината, която носи свободата. Някой казва: „Аз съм свободен.“ – „Отчасти си свободен.“ – „Аз любя.“ – „Отчасти любиш.“ – „Аз имам знания.“ – „Отчасти имаш знания.“ Не е лошо, че човек е придобил нещата само отчасти. Това показва, че той се намира пред велика област, която носи нова любов, нови знания, нова свобода. Любовта, която иде в света, ще повдигне хората и ще ги постави на местата им. Да срещнете човек, умен като вас, и да го поставите на същото положение, на което и вие се намирате, това е качество на любовта. Виждали ли сте как учените се разговарят помежду си? Единият от тях пише на дъската, решава, а другият следи. И вторият може да решава, но той мълчи. Ако първият направи някаква погрешка, вторият внимателно казва: „Тук има една малка грешка в знаците.“ Следователно двама души могат да бъдат на един уровень, на едно място само тогава, когато и двамата еднакво познават въпроса, върху който ще работят или разискват. Когато двама или повече души работят заедно, задачите по-лесно се решават. Няма човек в света, който работи сам. Привидно човек може да работи сам, но той непременно държи някого, било в ума, било в сърцето си. Когато пише или проповядва нещо, човек все държи някого в своя ум или сърце. Казва някой: „Аз работя идейно.“ Не, все имаш някого предвид, за когото работиш. Казано е в Писанието: „Проклет е онзи човек,

който уповава на човека“. Това подразбира: Проклет е онзи, който уповава на глупавия човек; проклет е онзи, който уповава на човека на безлюбието; проклет е онзи, който уповава на човека без свобода, без живот, без истина в себе си. Следователно не уповавайте на хора, които противодействуват на Божиите блага! Уповавайте на Бога, на Великото в света! Които уповават на Бога, те същевременно уповават на всички ония, които са проводници на Божиите идеи. Те знаят, че Божието благо е общо за всички хора, за всички живи същества на земята.

Казвам: като четете Евангелието, вие трябва да се спирате върху всеки стих, да размишлявате, да разбирате вътрешния му смисъл. Мнозина цитират стихове от Евангелието, но криво ги тълкуват. Запример, те цитират стиха, че на хората не трябва да се уповава, и го приемат буквално. На кои хора не трябва да се уповава? На глупавите. На хора с права мисъл, с благородни сърца можете да уповавате, да разчитате като на себе си. Затова е казано: „Люби ближния си като себе си!“ Значи, уповавай на ближния си като на себе си. Щом си дал на ближния си по-голямото нещо – своята любов, своята обич, защо да не очакваш по-малкото – да уповаваш на него? Тъй щото, щом любиш ближния си като себе си, ще уповаваш на него като на себе си. И тогава, възложиш ли му някаква работа, ще уповаваш на него като на себе си. Затова именно Божествената Школа изисква от учениците си да установят прави, истински отношения помежду си.

Сега, ще завърша разказа за ангел Афуел. Ангелът продължавал да следи и да изучава живота на красивата мома. По едно време той я видял заобиколена от десет млади момци, с които отишла в една хубава, плодна градина. От време на време тя се обръщала към едного от десетте момци, към когото била разположена, и му се усмихвала, като се разговаряла

сърдечно. Другите поглеждали крадливо, недоволно към него и страдали. Като се разхождали из градината, любимецът на красивата мома откъснал един плод от градината и го подал на възлюбената си да го опита. Първо тя трябвало да опита плода, а после другите. Обаче, докато дойде това време, тя забелязала, че всички заспали, преди да хапнат от плода. Ангелът наблюдавал всичко това и видял, че в устата на красивата мома започнало да расте някакво дърво; това дърво се създадо от семките, които момата глътнала заедно с плода. При развиването си, това дърво изсмукало соковете на нейния живот, след което тя се превърнала на камък. Щом се събудили, момците останали учудени, като видели, че красивата мома не е между тях, а вместо нея стърчал един голям камък. Близко до камъка се изправило красиво, стройно дърво – круша. Всички се запитвали: „Де отиде нашата красавица?“ – Плодът погълнал красивата мома.

Следователно, ябълките, крушите и другите плодове, които ядете, не са нищо друго, освен погълнати красавици. По същия начин и желанията на хората един ден ще се превърнат в ябълки, круши или други някакви плодове. Тази промяна на човешките желания е в сила да измени, да преобрази тяхното съзнание. Това показва, че между психическите и органическите процеси има тясна връзка. В съзнанието на човека всякога може да стане известна психологическа промяна; ако трае дълго време, тази промяна ще се отрази и на физическия свят. Следователно всички болести на физическия свят са се явили първо в духовния свят, а после са слезли на физическия. И ако човек успее да създаде антипод на идеята, която е причинила болестта в него, няма да мине много време, два или три месеца, и болестта ще изчезне. Същият закон се отнася до щастието, до богатството и до доброто в света. Ако знаете как да посадите някоя велика идея в духовния свят, тя в скоро време ще даде

резултат и на физическия свят; ако не знаете как да я посадите, тя ще има резултат, какъвто красивата мома получи, след като изяде плода. Трябва ли плодовете на вашите мисли, чувства и желания да изсмукват соковете на вашия живот? Ако те поглъщат соковете на вашия живот, в края на краищата, вие ще се превърнете в плодно дърво, и вашите любими, вашите близки ще ви търсят, както младите момци търсеха красивата мома. Всички се питали: „Де е красивата мома?“ – Заминала е някъде.

Сега, за да се домогнат до вътрешните знания, хората трябва да потърсят новата, истинската наука. Това, което сегашните хора учат, е знайно; това, което не знаят още, е тайно. Това, което учат и прилагат в живота си, е знайно; това, което в бъдеще ще учат, при ангелите, е тайно. Следователно това, което днес научите и приложите в живота си, е знайно, но то ще бъде задача за разрешаване на бъдещите тайни. Това не значи, че всичко в живота може да се разреши, но има задачи, които очакват своето разрешаване още днес. Запример, нека всеки работи усилено върху себе си, да си създаде навик, не той да използва доброто в хората, но да е готов всякога да даде нещо от себе си на другите, т. е. да кихне. Няма по-красиво нещо от това, да срещнете човек, в когото няма абсолютно никакво желание да ви използва, но да е готов нещо да ви даде. Пред такъв човек всеки отваря душата си и е готов да му послужи в нещо.

Щом почувствувате добрината, безкористието на някой човек, във вас се заражда желание непременно да му бъдете полезни. Ако този човек е беден, веднага във вас се явява желание тъй да му помогнете, че с нищо да не го ограничите. Вие желаете той да остане доволен от помощта, без да знае даже кой му е услужил. Не е въпросът да му помогнете с пари, да му дадете хиляди левове, но така да му услужите, че и той да се почуди отде му дойде тази помощ. Тогава той ще

разбере колко добър е Бог, Който се изявява чрез всички хора. Така трябва хората да си помагат, а не да чакат светът да се изправи по някакъв механически начин, или да дойде Христос на земята да спаси хората. Питам: какъв смисъл има Христос да дойде на земята? Има ли смисъл Той да дойде при сегашните условия на земята? Ако днес дойде на земята, първата Му работа е да потърси вълнени чорапи. Защо? Зима е сега в света. Няма смисъл Христос да дойде на земята и да обува било вълнени, било памучни, било копринени чорапи. Като дойде на земята, Христос трябва да бъде бос. Какво значи босотата? Босотата разбира открито, светло съзнание, което не ограничава човека, но му дава свобода, простор на действие. В присъствието на такъв човек вие се усещате свободни, разположени, като че небето се открива пред вас. В присъствието на този човек мисълта ви е права, хармонична, а чувствата – свободни и чисти. От сърцето на този човек блика любов, като от извор. Сегашните хора се плашат от любовта. Като дойде при тях човекът, когото обичат, те се страхуват, искат да бягат от него. Защо се плашат? Има причини за това. Ако Христос дойде днес между хората, богатите ще се изплашат, ще мислят, че трябва да дадат нещо. Бедните пък ще се радват, ще кажат: „Дано по-скоро дойде Христос на земята, да донесе някакво благо и за нас.“ Казано е в Писанието: „Няма човек на земята, който да е напуснал баща и майка заради мене и да не е получил стократно блага“. Който е изпълнил Христовите думи, той ще бъде възнаграден стократно; който не е изпълнил Христовите думи, той нищо няма да получи. И да дойде Христос днес на земята, работите на мнозина пак няма да се наредят. Защо? Защото не са изпълнили волята Божия. Всеки ден земята се върти по волята Божия. Слънцето изгрява и залязва по волята Божия. Хората се раждат и умират по волята Божия, но светът не се управлява по волята Божия. Светът все се управлява и оправя от някого,

но тоягата играе важна роля. Има една воля Божия без тояга. Тоягата е за малките деца, а Словото Божие – за възрастните. Ако и днес още продължаваме да се изправяме чрез тоягата, това показва, че се намираме във фазата на детинското си разбиране.

И тъй, най-простите неща, които ви спъват в живота, се заключават в кривата мисъл, която допускате в ума си, че хората не ви разбират. Щом допускате тази мисъл, това показва, че по съзнание, вашето съзнание и това на другите, не са на еднакво ниво. Кажете ли, че някой не ви обича, това показва, че вашето и неговото съзнание не са на еднакво ниво. Кажете ли, че между хората няма братски отношения, пак същото нещо. Това подразбира, че всички хора не са на еднаква степен на развитие. Братството не може да дойде по физически начин. То подразбира отношения на разумни същества, които живеят помежду си по закона на Любовта. Първата стъпка на общение между две разумни същества подразбира „отношение между тия същества“. Втората стъпка почива на основа – братство. Братството е резултат на правилни отношения между разумни същества. След братството идат по-високи отношения между разумните същества – на база на наука, на изкуство, на музика – културни отношения. При тези отношения вече се проявяват дарбите, способностите в човека.

Съвременните хора трябва да работят усилено, да поставят основа на бъдещата култура. Без тази основа и ангели да им проповядват, и Христос да слезе на земята, все същото положение ще остане. Защо? Защото са пукнати стомни. Колкото да наливате вода в пукната стомна, тя все празна ще остане. Извори, които текат, не се нуждаят от вода. Като очакват Христа, много от християните вече са си изработили ново разбиране за Неговото идване. При това разбиране, Христос още днес може да дойде. Как ще дойде?

Чрез възкресението. От гроба на всеки едного ще се вдигнат запечатаните плочи, и той ще подаде главата си и ще каже: „Учителю благи!“ До това време Христос ще седи скрит някъде в задната стаичка, и оттам ще наблюдава какво правите и с какво се занимавате. Понякога вие се смущавате и казвате: „Много време ще мине, докато Христос дойде на земята.“ – Христос поглежда през малкото отворстие и казва: „Продай имането си, раздай го на сиромасите, и ела, та ме последвай!“. Вие се уплашите и казвате: „Господи, да си поживея още малко. Не съм готов да Те следвам.“ – Това е неразбиране на вечния живот. Какво има да си поживеете? Това, което наричате живот, не е нищо друго, освен робство. Когато продаде всичкото си имане и го раздаде на сиромасите, тогава, именно, човек започва истински да живее. Започни да продаваш, да се освободиш от богатството на твоите грехове. Какво трябва да направи някой човек, който е живял във фамилии, дедите и прадедите на когото са убивали и обирали хората? Той трябва да продаде всичкото си имане, да извика ония сиромаси, които в миналото някога са били ограбени от неговите деди и прадеди, и да им каже: „Братя, преди години моите деди и прадеди направиха някакви погрешки по отношение на вас, но сега аз, последният от това поколение, ви моля да извините; готов съм да въздам четверократно за всичко онова, с което сме ви оцетили. Вземете всичкото ми богатство и се радвайте на живота!“ Те ще вземат това богатство и ще се зарадват, че има съвестни, добри хора на света. Който изпълни това нещо по Бога, той ще има зад себе си тил, на който всякога може да уповава. Дръжте Бога като антипод в своя живот, ако искате да имате живот, знание, сила и светлина. От такива хора светът се нуждае. Дето и да отидат те, пътят им всякога ще бъде отворен.

Мнозина се плашат от лошите условия на живота, от смъртта. Те трябва да знаят, че за праведния няма смърт.

Праведният сам оставя дрехата си вън, както онзи, който отива на бал, съблича всекидневните си дрехи и облича парадните. Когато праведен умира, окръжаващите го виждат облечен със светли, парадни дрехи. Когато се отдели от тялото си, тази душа тежи едва 5-10 грама. Дето я духне вятърът, натам отива. Понякога тя олеква още повече, достига едва до един грам, а често и това тегло изгубва. Какво ще каже сегашният учен? Той ще каже, че това са нереални, неверни неща. Питам: ледът реален ли е? Според вас ледът е реален, но де отива той, като се стопи? Превръща се във вода. Водата реална ли е? И тя е реална, но като се изпари, превръща се в пара. Парата реална ли е? Реална е, но като се разложи по химически начин, от нея се получават съставните ѝ елементи – водород и кислород. Твърдото, течното и въздухообразното вещество са състояния на материята, които ние наричаме реалности. Обаче, вие още не сте се домогнали до тези реалности. Реалността не седи в съзнанието, но различни същества, с различни степени на съзнание са действували за създаване например на леда, на водата, на парата. Когато едно от тия същества започне да се повдига, съзнанието му минава във възходяща степен; тогава водата например се превръща в пара. Съзнанието на тия същества и човешката мисъл произвеждат два различни резултата. В невидимия, в духовния свят нашите мисли имат някакъв резултат, който там изучават обективно. В нашия свят растат мислите на ангелите, а в ангелския свят растат нашите мисли. Следователно растенията на физическия свят са мисли на ангелите, а растенията на ангелския свят са човешките мисли. Какво ще кажете за това? И вие, като турците, ще кажете: „И да видиш, и да чуеш, не вярвай!“ Това е аналогия на неща, които са верни.

Христос казва: „Аз съм лозата, вие – пръчките, а Отец ми е земеделецът“. Питам: може ли Христос да е лоза, а Отец Бог – земеделец? Това е аналогия, с която се изясняват

известни истини. Това показва, че има една лоза, подобна на земната, която символизира Христа. Има Един земеделец, подобен на земните, Който символизира Отца. Когато Този лозар слиза на земята, и Той, като нашите земни лозари, едни пръчки отрязва и хвърля настрана, а други – оставя на лозата. Този стих не се отнася до земните лози. Затова, ако вземете стиха в буквален смисъл, нищо няма да разберете. Нашите лози са мисли на ангелите. И без да ги обрязват, тези мисли растат. Човешките лози обаче не могат да растат без обрязване. Понеже и ние сме слезли от невидимия свят, понякога, подобно на Отца, обрязваме нашите лози, но с това ги осакатяваме. Малко лозари има, които знаят да обрязват лозите. По колко очи трябва да оставят на лозите? Някои оставят по едно око, други – по две, а рядко – по три. Едното око символизира Бога. Двете очи – човека; за двете очи казват „ненаситни човешки очи“. Според мене, на всяка лоза трябва да се оставят най-малко по три очи. Нашите лозари мислят, че по този начин ще осакатят лозите, и затова оставят само по едно око. Обрязването на лозите не е земно изкуство. И човек може да се обреже, но има ред правила за това, които трябва да се спазват. Това е дълбока наука, която трябва да се изучава. В това отношение окултните науки, като астрология, хиромантия, физиогномия са методи, чрез които човек може да направлява силите в своя организъм. Започвате някаква работа и, като не можете да я свършите, казвате: „Учителю, не мога да свърша тази работа.“ Не, ще кажете: „Учителю благи!“ Изучавате хиромантия, кажете: „Учителю благи!“ Изучавате физиогномия, кажете: „Учителю благи!“ Изучавате астрология, кажете: „Учителю благи!“ Каквото искате да изучавате, всякога казвайте: „Учителю благи!“ Тези думи са метод, с който човек може правилно да работи.

Сега, като говоря за наука, някои считат, че науката не е необходима, понеже и Бог не се занимава с наука. Значи, при създаването на света, науките са били необходими, а сега

не са необходими. Когато създаваше света, Бог се ползуваше и от геометрия, и от математика, и от много още науки. Понеже създаването на света и днес продължава, Той пак прилага тия науки, пак се ползува от тях. Ето защо, който иска да изучава геометрия, математика, той трябва да отиде при Бога, там да ги изучава. Без Божията помощ нищо не можете да научите. Преди съществуването на геометрията, математиката и другите науки на земята, съществуваше Божествена геометрия, Божествена математика и т. н.

„Учителю благи!“ Като четат Евангелието, като слушат беседите, мнозина се намират пред голяма опасност, защото започват да мислят, че всичко знаят и разбират. Които мислят, че знаят много неща, нека кажат какво направи ангел Афуел с крушата, в която красивата мома се превърна. После, нека кажат какво означават думите „живот вечен“. Те ще кажат, че с това се прави някакво уподобяване, някаква аналогия. Така е, но това не е достатъчно обяснение. Ако една аналогия не е поставена на място, тя не е валидна; ако всяка дума не се постави на своето място, тя не може да произведе нужния ефект. Затова човек трябва първо да мисли, после да говори. Казвате на някого, че го обичате. Този човек започва да мисли истината ли говорите или го забавлявате. Думите „обичам те“ са подобни на думите „Учителю благи“, с които големецът се обърна към Христа. Как трябва да кажете думите „обичам те“? Христос казва: „Както ме Отец възлюби, така и аз ви възлюбих. Аз дойдох да ви дам живот, и то преизобилно“. Щом дадеш живот на някого, ти вече го обичаш. На онзи, на когото си дал живот, първо трябва да му говориш да измени условията на своя живот, а после ще му говориш други работи. Само онзи човек ви обича, в присъствието на когото вашите мъчнотии постепенно намаляват и изчезват. Както дървата в печката постепенно намаляват студа в стаята, така и любовта е в сила да намали и свършено да отстрани мъчнотиите, спънките и страданията на човека.

Едно се изисква от хората днес: да вършат волята Божия! Всички говорят за волята Божия, но не я изпълняват. Мнозина искат да бъдат като Христа. В какво отношение искат това? Христос казва: „Даде ми се всяка власт на небето и на земята“. Към тази власт ли се стремят хората? Всеки може да бъде изправен, като Христа пред Пилата, с тежкия кръст на римската империя, да изнемогва от неговата тежест. Хората искат да бъдат в положението на възкръсналия Христос. Може ли човек да възкръсне, преди да е минал през другите процеси? Христос казва на учениците си: „И по-големи работи можете да направите“. Това подразбира: „Но и по-големи страдания ще имате“. „Който се отрече от баща си и от майка си, от братята и сестрите си, и ненавиди своя живот, той може да се нарече мой ученик“. Сега разсъждавам: да се откажете от баща си и от майка си, както и да е. Кой не се е отказвал от родителите си за една жена? Да се откажете от братята и сестрите си, и това е възможно. Да се откажете от богатството си, и това е възможно. Но да ненавидите своя живот, да се откажете от себе си и да тръгнете след Христа, това е много вече. Наистина, който не разбира тази идея, той ще настръхне от страх. Който я разбира, той се е домогнал вече до разрешаването на вековните проблеми. Да приложиш този стих в неговия вътрешен, дълбок смисъл, това подразбира да свалиш от съзнанието си товара на миналото, да придобиеш Царството Божие, да владееш магическата пръчица, магическата единица и да бъдеш като Афуела, каквото пожелаеш, да стане.

„Учителю благи!“ Нека тези думи се запечатат в ума ви за вечни времена. Не желайте вечния живот, за да останете дълго време на земята, да ядете и пиете, но желайте вечния живот, като резултат на любовта ви към Бога, към вашите ближни, към вашата душа и към всички разумни същества. Всичко това зависи от любовта; ето защо, като на българи

казвам: всички да дадете своя данък, за да направите връзка с Божията Любов. Това не значи, че не сте свързани с Любовта, но трябва да се направи един царски път, по който да се разлее Божията Любов, като вълна. По този път именно всички ангели, всички Божии служители ще слизат и възлизат, ще носят Божието благословение, ще упражняват върху хората своето добро влияние. Какво по-хубаво от това, да намерите човек, който да възприеме идеята, която изпълва душата ви? Колко хора има днес, с които Христос може да се разговаря? Срещате някой човек, обиквате го, разговаряте с него, но щом започнете да му откривате някоя своя съкровена идея, той веднага се затваря. Той прилича на баща, пред когото дохожда някой кандидат за дъщеря му. Докато не знае защо е дошъл, бащата е любезен, внимателен, но щом този господин изкаже своето намерение, бащата се затваря. Той разбира вече, че господинът иде за дъщеря му. Значи бащата не е готов да даде дъщеря си на този човек. Готовността на човека да направи нещо подразбира любов към Бога, съзнателно ходене в Неговия път и желание да Го познае. Това са хората или децата на шестата раса, които упражняват влияние върху цялото човечество. Всеки трябва да пожелае в себе си да стане дете на шестата раса, да има сила, с едно махане на ръката си да приспи всички, които вършат престъпления; да разруши затворите, да прекрати всички кражби и убийства. При това положение само, насилията ще престанат и ще се възстанови навсякъде пълен ред и порядък. За синовете на шестата раса всичко е възможно, но за петата раса всичко се постига с пушки и топове. Следователно, разликата между петата, бялата раса, и шестата, се заключава в това, че петата раса се мъчи да възстанови ред и порядък в света чрез закони, чрез пушки и топове – чрез насилие; шестата раса възстановява реда чрез великия закон на Любовта и чрез свободата. Има ли нужда да посочвате револвера си на онзи, когото обичате

и който ви обича? Достатъчно е този човек да разбере вашите нужди, за да бъде готов веднага да ви предложи своята помощ.

И тъй, за да приемете Любовта в себе си, във вашето съзнание трябва да стане дълбок вътрешен преврат. Казвате: „Трябва ли да напуснем света?“ – Напушането на света не е механически процес. – „Трябва ли да учим?“ – Вие ще бъдете в света, и при тези условия ще вършите всичко: ще учите, ще работите за другите и ще видите доколко ще преобразите себе си, а оттам и ближните си. Казано е в Писанието: „Търсете ме в ден скърбен! Тогава ще ви помогна и ще ме прославите“. Значи, ще търсите Бога в дни на големи нещастия, разочарования, невежество, а не в дни на щастие и блаженство. „Тогава аз ще ви се изявя и ще ви прославя.“ Вие знаете тия неща, но пак правите погрешки. Бог всичко вижда и знае, но се прави, че не вижда. Щом дойде до някоя важна работа, той не се обръща към вас, защото знае, че ще направите някаква пакост. Бог предоставя трудните задачи на ангелите, а на невежите дава забавления. Ако пък искате да бъдете щастливи, при вас трябва да дойде някой ангел на щастиято; ако търсите любовта, пак трябва да дойдете във връзка с някой ангел на Любовта, той да бъде посредник между Бога и вашата душа.

Днес всички хора се стремят към нова връзка с любовта, т. е. към възкресението. Значи, възкресението не е нищо друго, освен минаване на човешкото съзнание в по-висока степен. По този начин и любовта влиза в нова фаза, във фазата на Божествената Любов. При това състояние, в човека няма да стават резки промени; той няма да се ражда и умира. Следователно раждането, като процес, ще остане само за тия хора, които не са добили високо съзнание. Онези пък, които са се сдобили с възкресението, ще бъдат синове Божии, и като такива, пак ще дохождат между хората. Те могат да бъдат видими и невидими, според желанието си. Така ще

помагат на хората, ще ги обръщат към Бога. Няма по-красиво нещо за човека от това, да обърне ближния си към Бога и да се създаде връзка между тези две души. Този човек ще слуша, каквото му се говори, и ще се радва, че разбира. Вие ще му говорите, както говорите на себе си. Той ще слуша без никакво съмнение. Опасно е, когато съмнението бушува в човека. Дойде ли съмнението в него, той казва: „Едно време вярата ми, любовта ми беше по-голяма.“ – Така е, но това не е само в днешните времена. Така е било и в миналите времена, за които е казано в Писанието: „Любовта ви ще охладее“. Обаче, за онези, които разбират Бога, тяхната любов не само, че няма да охладее, но ще се увеличи. Приложете Божията Любов в живота си, да видите нейните резултати.

Казвам: това е един опит, който непременно трябва да направите. Докато не направите опита и видите резултата, нищо не говорете за него. Докато сте бременни, не отваряйте утробата си да показвате какво сте заченали. Крийте вашата бременност, да не се изложите на някаква опасност. Бременните жени носят специални дрехи, да не се вижда, че са бременни. Щом детето се роди, радвайте се, че се е създал живот, че се е явило нещо хубаво на света. Обаче, докато сте бременни, крийте се, защото от идеята, която родите, зависи бъдещият ви живот. И в Писанието е казано: „Целият свят е бременен с нещо хубаво, което трябва да възкръсне“. Това хубавото, красивото нещо трябва да се подхранва с новия живот, с новите идеи, за да расте и се развива правилно. Всеки сам трябва да пази плода, който е заченал. Много хора злословят, критикуват другите, като забравят, че с това пречат и на своята бременност. На такива хора казвам да бъдат внимателни, да мислят какво говорят, а те се обиждат, че съм говорил строго. Питам: на кого се говори меко? На здравия човек. Обаче, на болния, лицето и ръцете на когото са покрити с рани, и да искаш, не можеш да говориш меко. Най-малкото

докосване до раните му причинява силни болки. Значи за болния и най-меката дума е строга. Един ден, когато раните по лицето и ръцете на болния изчезнат, думите ми ще бъдат като балсам върху неговата душа. Тогава лицето и ръцете му ще бъдат красиви, ще обръщат внимание на всеки художник. Така трябва да гледате и вие на нещата, да бъдете искрени в себе си, да се освободите от всякакво пристрастие. Преди всичко, вие не сте дошли на земята да разрешавате въпроса за правото и кривото, кой как постъпва. Защо съществуват злото и грехът в света, не е ваша работа. Изучавайте злото като факт, а защо съществува, оставете този въпрос настрана. Прилагайте Божията Любов в живота си, като смисъл на целокупния живот.

„Учителю благи!“ Започнете тази година да живеете с тези две думи. Забележете, в българския език буквите **У** и **Ч** представят две отворени чаши, които очакват да се напълнят с нещо. Не отлагайте нещата! Щом съзнанието ви е будно, живеете с думите „Учителю благи“ и не се страхувайте. Тези думи ще дадат добър резултат. Ако е въпрос за страх, дръжте в себе си онзи свещен страх, който спасява, но не онзи страх, който обезсърчава, обезнадеждава човека. Дръжте в ума си примерите за двамата пътника и за ангел Афуел. При това, като работите, гледайте нито да се прозявате, нито да кихате. Ако се прозявате, ще знаете, че ще ядете, преди да сте свършили работата си, а това нищо няма да ви допринесе. Ако пък кихате, ще огладнеете, преди да сте свършили нещо. Обаче, и едното, и другото са два процеса, които се извършват преждевременно в човешката душа. А всеки процес, който се извършва преждевременно, не дава плод.

Сега, аз искам да остане в ума ви съществената идея, която се заключава в думите „Учителю благи“. Вашият живот трябва да бъде образ на Любовта. Вие трябва да бъдете хора на науката, да се стремите към знания, каквито ангелите и

светиите имат. Мнозина имат това знание в себе си в зародиш, но то ще се развие и ще произведе голяма промяна в съзнанието им. Това знание може да превръща скръбта в радост, недоволството в доволство, невежеството в знание. Това знание е необходимо, за да може човек да се справи с противоречията, които неизбежно идват. Докато не дойде до възкресението, докато не получи посвещение, човек все ще се натъква на противоречия, на мъчности. Не се спирайте пред мъчнотиите, но се запитвайте, какво се изисква от вас, за да ги разрешите. Ако копаете лозе и излязат пришки по ръцете ви, не се оплаквайте от тях, но помислете за майка си, за която работите. Ако работите за някого от любов, пришките на ръцете ви са на мястото си. Следователно страданията се оправдават, само ако има някого да обичаме; няма ли кого да обичаме, страданията са безпредметни.

„Учителю благи!“ – Без прозяване и без кихане.

„Учителю благи!“ – Ще служа на Бога с щедрост и милосърдие.

„Учителю благи!“ – Дето и да ме пратиш, всичко ще изпълня според Твоя велик закон на Любовта.

„Учителю благи!“

1. Беседа от Учителя, държана на 3 февруари 1929 г.

София – Изгрев.

НА БОГА ЖИВАГО

„И отговори Симон Петър и рече:
„Ти си Христос, Син на Бога живаго.“

Матей 16:16

„И отговори Симон Петър и рече: „Ти си Христос, Син на Бога живаго!“ Ако върху този стих говори някой евангелски проповедник, той ще раздели проповедта си на три части. Първата част на проповедта ще се отнася до думите: „И отговори Симон Петър и рече“. Втората част – върху думите: „Ти си Христос“. Третата част – върху думите: „Син на Бога живаго“. Симон, или Петър, за когото се говори в стиха, е един и същ човек, само че името му се мени. Това показва, че от Симон трябва да се превърне в Петър. Симон е материалният човек, който съзнава, че има нещо в него, което може да го направи човек в пълния смисъл на думата. В първо време той обръща внимание повече на тялото си, яде и пие, расте и се развива, докато по-после започва да мисли, че от него може да стане нещо: учител може да стане, поет може да стане, художник може да стане, министър може да стане – каквото пожелае, може да стане. Това е човекът, това е Христос, Който може да преодолява мъчнотиите в живота. Ние взимаме думата „Христос“ в обикновен смисъл. Под думите „Син на Бога живаго“ се разбира същината на нещата, която никога не се мени. Който няма тази същина в себе си, той не може

да бъде нито Петър, нито Христос, нито Син на Бога живаго. Какво може да бъде тогава? Той може да бъде човек. И затова казваме, че хората са Божествени деца, изпратени на земята за изпитания. Те са изпратени като деца, с цел да не се събужда в тях съзнание за Божествения им произход и да създават нещастия на цялата вселена. При изпращането на тия деца от невидимия свят, майките и бащите им са казали да им дадат лопати, мотики, да ги впрегнат на работа. Те трябва да работят! Всеки от вас е Симон Петър, облечен в плът и кръв. Какво е твоето произхождение, ще оставиш настрана. Ти си дошъл на физическия свят и трябва да работиш. Ако кажеш, че не искаш да живееш, това е друг въпрос. Можеш да не искаш да живееш на земята, можеш и да живееш – свободен си, но кога? Свободен си бил, преди да си слязъл на земята, но веднъж си слязъл, сега вече ще живееш и ще работиш.

Сега, аз говоря на онези от вас, които разбират закона. Когато някой казва, че не иска да живее, той има предвид да се прекратят страданията, мъчнотиите и изпитанията му. И обратно: когато някой казва, че иска да живее на земята, той вече е близо до щастието, до благата на живота. Кажете ли някой, че не иска да живее на земята, аз го питам: защо не остана при майка си и баща си в невидимия свят, но слезе на земята? Кога си дошъл на земята? Защо си дошъл и кога ще си отиваш? Никой не знае кога е дошъл на земята, защо е дошъл и кога ще си отива. Вие се оплаквате от живота, искате да си отидете, отдето сте дошли, но като помислите за връщане, започвате да се плашите. Защо се плашите? Вие се плашите, защото не знаете какво ви чака там; вие се плашите, защото не знаете кое е същественото във физическия живот и кое – в духовния.

Днес аз говоря за същественото, което всички хора имат в себе си. Те трябва да се освободят от една вътрешна

илюзия, от една вътрешна хипноза, наложена им отвън. Когато човек е минавал през пространството, тогава му наложили две хипнотически състояния. При първото положение на човека, когато е бил още в Божествения свят, като душа, в него са били вложени ред дарби и способности. Обаче, когато е слизал на земята, той е минал през един тъмен пояс, дето му внушили, че всичко, което носи със себе си, е празна работа и няма да го ползува на земята. Това, на което той разчитал – любов, знания, живот – всичко е празна работа. От тези внушения човекът се е обезсърчил и изгубил смисъла на живота. В този смисъл, внушението е психическа сила, която вързва, ограничава човека. Колкото малък да е кракът на внушението, той все оказва влияние върху човека, както паяжината оказва влияние върху крака на мухата.

Един ден, една муха, която била царска дъщеря, завела дело против един паяк, от чиято паяжина кракът ѝ се навехнал. Паякът се явил в съда и започнал своята защита: „Господа съдии, аз съм учен човек. Построих си една мрежа, с която исках да изучавам вселената. Тази мрежа ми служеше като съобщително средство за наблюдаване. Мухата, като малко, безгрижно дете, обикаляла около моята мрежа и, по невнимание, закачила крачето си на един от моите инструменти за научно изследване. Така тя навехнала крачето си, но какво съм виновен за това аз?“ Питам: вярно ли е оправданието на паяка, че с паяжината си той изучавал вселената? Не е вярно, разбира се. И днес, ако запитате хората какво правят, те ще ви отговорят като паяка, че изучават живота. И ако някой човек, по невнимание, закачи крака си на един от техните инструменти и го изкълчи, те не са виновни. Светът е такъв! Не, ние не сме дошли на земята да изучаваме живота по такъв начин, че да се осакатяваме едни други. Всъщност работата е много проста. Паякът седял дълго време гладен и чакал, като рибар с мрежата си, дано мине

някоя муха, да се закачи на паяжината му, да си хапне от нея. За паяка е безразлично дали тази муха ще бъде от прости родители, или царска дъщеря. Ако е царска дъщеря, още по-добре за него, ще бъде по-угоеничка, по-тлъста.

Съвременните хора се нуждаят от правилно разбиране на живота, било от дълбоко научно или от мистично гледище. Човек трябва да разбира живота на външните промени и живота на вътрешните промени, които стават в душата му, и да ги различава. Да бъде облечен в плът и кръв, като физическо същество, това е необходимост за човека, защото така, именно, той черпи материали за физическия живот. Чрез физическия свят протичат известен род сили, които човек непременно трябва да използва. Освен това, необходимо е човек да мине през различни форми. Разнообразието на формите е също тъй необходимо условие за развиването на човека. Ето защо, всички души, колкото и да са напреднали и съвършени, от време на време имат нужда да слязат в материалния свят, да почерпят от него такива материали и сили, каквито от другите светове не могат да придобият. Това се отнася не само за земята, но и за всички останали материални светове, защото те се намират под един и същ закон. Значи, всички същества, били те напреднали или не, трябва да минат през материалните светове. Едни от тях помнят отде идат, а други не помнят. Обикновените хора на земята не помнят нищо от предишното си съществуване. Някой казва, че му се открило нещо от миналото. Възможно е, но всичко това е много малко. С такива открития нищо не може да се направи. И на кинематограф може да се открие нещо. И в книгите се открива нещо. Всички тия открития обаче са недостатъчни за човека. На човека е необходимо да му се открие онази вътрешна дарба в съзнанието му, чрез която да си спомни в подробности пътя, по който е слязъл, и да види пътя, по който трябва да се върне. Само по този начин

той ще разбере вътрешната връзка на живота и ще може да се поучи от него.

Тъй щото, за постигането на тия дарби и способности са били препоръчвани, па и до днес още препоръчват разни методи. Някои например са препоръчвали да се отдалечи човек от света, да отиде в някоя гора и там да прекара в пост и молитва, в размишление. И наистина, много хора са се отдалечавали от света, но и с това не са постигнали нещо особено. Други пък са препоръчвали богатството, знанието, като път на постижение, но и този метод не е дал големи резултати. Има един метод, който може да даде положителни резултати. Той е методът на любовта. Първото положение: човек не може да мисли, без да обича. Който иска да се запознае с въпроса за създаване на вселената, който иска да разбере вътрешния смисъл на живота, да придобие знание, мъдрост, богатство, сила, здраве, безсмъртие, той трябва да постави любовта за основа на своя живот. Аз не говоря за онази любов, която носи смърт на хората, нито за онази любов, която създава спорове, недоразумения, състезания. За да се предизвикат тия неща между хората, има причини за това. Лошото не е в тия прояви на хората, но в тяхното изопачаване. Състезанието, съревнованието са подтици в развитието на човека, но опасно е, когато тия подтици се подхранват от неправилни мисли и чувства. Желанието на човека да бъде богат, силен, учен, са добри подтици, но трябва да се поставят на положителна основа, да дадат сигурни придобивки. Право е желанието на човека да има знания, но това знание трябва да има приложение първо в неговия живот. Той трябва да разбира законите на природата; той трябва да знае причините и последствията на всичко онова, което става в самия него. Защо? Защото всичко, което става в целия космос, във всички планети и слънца, в целия живот, се отразява и в отделния човек.

Казвате: „Ако всичко това влияе на хората, де остава тогава техният личен живот? Де е човекът?“ Човек представя малка вселена, малък център в общата вселена. Ако погледнете човека с окото на ясновидеца, ще видите, че той представя малка слънчева система, около която се движат толкова планети, колкото планети има в слънчевата система на физическия свят. Човешкият дух представя слънцето на неговата малка система, около което се движат всички звезди и планети. Човешкото съзнание не е будно за много от звездите на космоса. Същото може да се каже и за съзнанието на човека по отношение на малката вселена в самия него. Това показва, че между външния, т. е. физическия свят, и вътрешния – малкия свят в човека, има пълна аналогия. Като говоря за съзнанието на човека, имам предвид и самосъзнанието. Те представят онова малко пространство, в което човешкият живот се проявява. Дойдем ли до подсъзнанието и свръхсъзнанието на човека, те представят в него обширния Божествен свят, т. е. външния, обективния свят. Докато живее в съзнанието и самосъзнанието си, човек живее и се движи в света на промените – в радостите и скърбите. Щом мине в подсъзнанието и свръхсъзнанието, човек вече влиза в друга фаза: той излиза от всички промени, от всички противоречия. Щом се натъкне на някакво страдание, той лесно го сменява в радост. Неговият живот, сам по себе си, е молитва, т. е. непреривна, съзнателна връзка с Бога.

Съвременните хора се молят, но молитвата им няма резултат. Защо? Те още не са се научили да се молят, както трябва. Истинската молитва подразбира събуждане на подсъзнанието и свръхсъзнанието в човека, т. е. събуждане на Божественото в него. И тогава, за каквото се моли и интересува човек, за това и Бог ще се интересува. Ако хората се интересуват от това, което Бог е създал, и Той ще се

интересува от това, което хората са създали. Това значи отношения! Обаче, щом хората не се интересуват от Божиите работи, и Той не се интересува от техните. В това седи всичкото нещастие на хората.

Сега, аз говоря за онези от вас, които искат да придобият живота, да станат учени, да намерят пътя на своето движение, да намерят мястото си в космоса. Това може да се постигне след хиляди години, но ще знаете поне, че вървите по определения за вас път, без никакви отклонения. Като слушат да се говори по този начин, мнозина казват: „Какво трябва да правим дотогава?“ Засега ще се грижим и работим за прехраната си, че като дойде време за отвлечени въпроси, тогава ще мислим. Не, ако считате, че първо трябва да се осигурите, а после да мислите за духовни въпроси, това е криво разбиране. Според мене, човек трябва да престане да мисли за научни въпроси само когато яде. Вън от това време, той всякога може да мисли по всички въпроси, които го интересуват. Щом вземе хляба в ръка, той престава вече да се занимава с научни въпроси. Той взима хапка хляб на вилицата си, потапя я в чинията с ядене, поставя я в устата си и започва да дъвче. Съществата от невидимия свят го наблюдават и казват: „Този човек прави някакви научни изследвания в своята лаборатория.“ И наистина, когато яде, човек минава от теоретическите към практическите проблеми на живота. Ще кажете, че е смешно, като гледате как човек дъвче храната си. Не, яденето е велик процес. Всяка хапка, която човек поглъща, представя цял микрокосмос. Всяка хапка, съставена от милиони малки вселени, идва в услуга на човека да увеличи обема на неговата вселена. Щом влязат в неговия организъм, тия малки вселени продължават своя живот. За тях човек е божество, на което те служат. Следователно той трябва да благодари на тия малки вселени, които взимат участие в неговото растене и развиване. По

същия начин и вие някога ще влезете в организма на по-големи от вас същества, и като малки вселени ще работите за тяхното растене и развиване. Какво ще мислите тогава? Ще мислите, че сте изчезнали, но сте взели участие, като градивен материал, в съграждането на по-велика от вас вселена. Едно трябва да знаете: Във великата природа нищо не изчезва, нищо не се създава, но само се видоизменя.

И тъй, идеята, която трябва да залегне в душите ви е, че като дойдете до Божествения свят, трябва да бъдете готови да живеете и по физически, и по духовен, и по Божествен начин. Това значи: вие трябва да живеете и по форма, и по съдържание, и по смисъл. В Божествения свят се съдържат и физическият, и духовният. Физическият свят е място, отдето се черпят материали; духовният свят е място, отдето се черпят сили. Божественият свят пък представя съвкупност от начини и методи за използване и обработване на материалите и силите, необходими за развиването на човека. Както в миналото, така и в настоящето, всички хора са се стремили и се стремят към щастие. За тази цел, от най-стари времена още, хората са изучавали магията като наука за човешкото щастие. Човек трябва да расте, да се развива правилно, да придобива знания и добродетели, за да се справя с мъчнотиите в живота, които са в сила да погълнат щастието. Добродетелите са дреха, облекло на щастието. Правите мисли пък са къщата, в която щастието живее. Следователно, който иска да бъде щастлив, той трябва да бъде облечен с красива и мощна мисъл. Само онзи човек може да бъде щастлив, който живее в Божествения свят, т. е. разбира живота по форма, по съдържание и по смисъл.

Казвам: правата мисъл е магическата пръчица в живота на човека. Човек е само онзи, който мисли право. Когато дойде правата мисъл и смени всички отрицателни състояния в положителни, това е човекът. И затова, когато някой каже, че

е човек, отрицателните му състояния веднага трябва да се превърнат в положителни и противоречията му да изчезнат. Всичко криво в човека трябва да се изправи! Той трябва да разбере, че едновременно е и Симон Петър, и Христос, и Син на Бога живаго. Такова нещо е правата мисъл. Ако един талантлив човек вземе мотика в ръка и отиде да копае лозето на някой богат човек, и през всичкото време роптае, че не е за тази работа, че трябва да стане поет, писател, той не е разбрал смисъла на тази мотика. Мотиката му е дадена, за да може чрез нея да се запознае с този богат, но добър човек. В дадения случай, любовта на богатия човек е за предпочитане пред перото на някой поет, което може да го скарра с най-добрия му приятел. В този случай, дръж мотиката, а не перото. Тази мотика е дошла временно в ръката ти, а не за цял живот. Мотиката може да послужи на човека само да го запознае с някоя душа, която го обича. Тя служи само като средство да сближи две души. Ако иглата на шивача може да го запознае с една душа, която го обича, заслужава да шие. Ако училището може да запознае ученика с една душа, която го обича, заслужава да се учи. Значи, задачата на човека е да намери онази Божествена душа, която го обича и която той обича. По-велико нещо от това няма. И наистина, всеки търси Божественото. Де ще Го намери, то е друг въпрос. Който не търси Божественото, той не разбира смисъла на своя живот, а оттам и на целокупния живот. От сутрин до вечер, човек непрекъснато трябва да търси Божественото. Какво прави той? До едно време търси Божественото и после престава да Го търси. Не, постоянство се изисква от всички хора. Щом е въпрос за Божественото, ще Го търсите безспирно, с пълно съзнание и любов.

В това отношение, вие трябва да приличате на онзи царски син, който искал да се ожени за най-красивата мома в света, и трябвало дълго време да я търси в царството на

баща си, докато най-после я намерил. Между тогавашните царски дъщери в целия свят нямало такава, каквато той търсел. Най-после му казали, че някъде, на края на света, съществувала такава мома, но тя била овчарка. Царският син облякъл прости дрехи, взел тояжка в ръка и торба с храна, напуснал бащин дом, напуснал царството и тръгнал по света да търси най-хубавата мома, за която душата му копнеела.

Питам: умно ли е постъпил царският син, като тръгнал по света да търси красивата овчарка? Умно е постъпил. Ако една овчарка може да задоволи своите овце, тя ще може да задоволи и своя възлюбен. Ако тази овчарка не може да пасе овцете, не може да се справя с тях, тя няма да задоволи и своя възлюбен. Това се отнася и до овчарката, и до царската дъщеря. Следователно, когато искате да познаете един човек, да разберете неговия характер, дайте му да пасе овце. Там ще го познаете. Искате ли да познаете българина, наблюдавайте го как храни кокошките си. От това как държи крината с жито, как го хвърля, какви отношения има към кокошките си, ще познаете и неговия характер. Лошият човек взима крината, подхвърля житото, без да обръща внимание на кокошките си, и гледа по-скоро да се прибере в къщи. Добрият човек обаче взима крината, извиква внимателно кокошките си, поглежда ги, поприказва им и тогава им хвърля малко жито. Докато ядат, той ги наблюдава, мисли си нещо, не бърза. Като изядат това, което им е хвърлил, пак им подхвърля. Този човек е добър, благороден. Той храни и отглежда кокошки, защото ги обича, приятно му е да ги наблюдава; хване една кокошка, но тя се опитва да избяга. Той я потупва малко по гърба и ѝ говори: „Не се страхувай! Аз нямам намерение да ти свалям дрешката, да те турям в тенджерата. Напротив, докато си при мене, дрешката ти ще става все по-хубава.“ След това хване втора, трета, докато всички кокошки започнат да го познават и да му се радват.

Някой ще каже: „Малко работа имам, че с кокошки ще се занимавам.“ – Който може да помилва кокошка, той може да помилва и човека. Ако той не може да помилва кокошка, на какво основание очаква Бог да го помилва? Какво особено представя човек? Пред Бога човек не е още нито кокошка, той е само лозова пръчка. Дълго време още трябва да го обрязват, докато даде плод. Един ден, когато лозовата пръчка даде плод, тогава само ще се яви желание в Бога да превърне тази лозова пръчка в човек.

Следователно правата мисъл представя магическата пръчица. Който владее правата мисъл, той е маг. Достатъчно е да махне с ръката си, за да стане всичко така, както той желае. Вие гледате и се чудите как става всичко това. И малкото дете не знае как една кибритена клечица, запалена и поставена в сламата, произвежда цял пожар. Малка е кибритената клечица, но чудеса прави. Тя е магическата пръчица в ръцете на мага. А малкото дете е магът, който манипулира с тази малка пръчица. Като го питат, кой запали сламата, то мълчи. Като го питат, защо запали сламата, то отговаря: „Вие не се нуждате от слама, т. е. от плява. Вие се нуждате от сено. Нека плявата гори! Тя не ви е потребна.“ – Несчастията на съвременните хора се дължат на това, че децата си играят с кибритената клечица и запалват плявата да гори, а с нея заедно отива и плевнята. Питам: какво е придобило животното, което през всичкото време сте хранили само със слама? Всички съвременни проповеди, всички теории, всички философски системи, които внасят раздвояване в умовете и сърцата на хората, са също такава слама, която трябва да се запали, да изгори. Вие сте опитали вече тия учения и философски системи, и те са произвели върху вас такова действие, че и ребрата ви могат да се четат.

Казвам: да се храните със слама, това подразбира най-бедните условия, при които човек е поставен. Време е вече

да се откажете от тия условия, да ликвидирате със старото, което ви е довело до положение ребрата ви да се четат. Всички престъпления, всички отрицателни прояви, като злоба, омраза, съмнение, безверие, заблуждения, се дължат все на тази старовековна слама. Щом ликвидирате със старото, вие ще разберете, че и най-простият занаят, който прилагате, не е нищо друго, освен възможност да се срещнете и запознаете с онези хора, които обичате и които ви обичат. Някой човек става професор. Защо? Да срещне и да се запознае в университета с някои души. Те ще постъпят в университета като студенти, той ще им преподава цели четири години. По този начин ще направи връзка с тия души. Заслужава човек да посвети целия си живот в университета, за да срещне ония души, които обича. Заслужава човек да стане народен учител, за да срещне ония души, които обича. Това са малките дечица, които той ще учи и възпитава. Заслужава човек да бъде шивач, готвач, какъв и да е, само да срещне тия души, които той обича и които го обичат. Тези души представят неговото щастие, неговото богатство. Тези души ще бъдат най-много три. Бог се проявява на човека само чрез три души. Колко ангели дойдоха при Аврама? При Аврама дойдоха само три ангела. Те дойдоха при него, защото го обичаха, и затова, именно, той излезе да ги посрещне: поклони им се, покани ги да седнат и ги нагости. Сега и ние сме дошли на земята да се запознаем с тези три ангела: със Симон Петър, с Христа и със Сина Божи. В това запознаване се крие вътрешната наука на живота. Не е лесно да се запознаем с Бога. Той не слиза всякога на земята, но от време на време, периодически. Бог слиза на земята много рядко. Това слизание представя цяла епоха, която трябва правилно да се разбере и използва. Има периоди в живота на човека, които съставят такива епохи. Тези епохи не са нищо друго, освен пробуждане на Божественото в човека. Ние наричаме тези епохи „възходящи периоди“ в човешкия живот.

През това време човек се усеща мощен, силен; мисълта му работи усилено, а от сърцето му блика радост и веселие. Паралелно с този период настъпва и друг, низходящ, в който се случват големи неприятности и нещастия за човека. Който не може да използва първия, възходящия период, той ще попадне във втория, низходящия, и ще преживее ред нещастия, страдания, несполуки и т. н. Първия период наричаме „зазоряване, ден“, а втория – „залязване, нощ“. За тези два периода на човешкия живот, Христос казва: „Работете докато е ден, защото иде нощ, когато никой не може да работи“.

Казвам: пътят, по който сте тръгнали, е прав. Вървете по него без колебание: Прав е пътят, но от вас се изисква усилие, труд и работа. От вас се изисква постоянство поне толкова, колкото едно малко момченце употребило, за да влезе в двореца на един княз. Това момче дълго време обикаляло къщата на княза, дано по някакъв начин успее да влезе вътре. Способно и даровито било това момченце. Князът бил много строг и взискателен. Той не допускал при себе си никой, освен слугите си, които влизали и излизали от къщата му само по някаква работа. Това дете с години обикаляло двореца на княза, търсило начин да влезе вътре. Как да влезе? Да поиска от някой препоръка, виждало му се невъзможно. Най-после то се обърнало към Бога с молба, по някакъв начин да му отвори път за двореца на княза. То започнало да изучава характера на княза, на неговите слуги, които постоянно излизали и влизали в двореца с пълни стомни вода. Като ги наблюдавало, момчето си въздъхвало, и все търсело начин да влезе при княза. Един ден, един от слугите на княза, като се връщал от вода, подхлъзнал се, паднал и строшил крака си. Момчето веднага взело стомничките му, затекло се към двореца, похлопало на вратата и казало: „Един от вашите слуги се подхлъзна, падна на пътя и строши крака си.“ Князът бил вътре и чул всичко, което детето разправило. Погледнал към

него и видял в погледа, на лицето му нещо особено. Заедно с детето, князът излязъл на пътя да види пострадалия слуга и да се разпорежи да му помогнат. От този момент детето влязло в двореца при княза. Един от слугите на княза трябвало да пострада, за да се даде възможност на способното и даровито дете да влезе в двореца.

Казвам: в същото положение се намират и съвременните хора. За да влязат в Царството Божие, все трябва да се счупи крака на някого. Вие обикаляте около вратата на Царството Божие, не знаете как да влезете вътре. Молите се, плачете, дано се отвори някак тази врата. Един ден, по невнимание, един от слугите на това царство се подхлъзва, пада със стомните си и счупва крака си. Какво трябва да направите? Вземете стомничките на този слуга и, докато вратата е отворена още, занесете ги вътре и съобщете на господаря на това Царство, че един от неговите слуги е пострадал, да прати хора да му помогнат. Не се ли случи някакво нещастие с едного от слугите на Царството, вратата на това Царство завинаги ще остане затворена за вас. Значи, струва слугата на княза да счупи крака си, за да може даровитото дете да влезе в двореца. Даровитото момче представя любещото дете, с което се завързват интимни, сърдечни връзки между първия слуга на княза и самото дете. Чрез слугата пък ще се създадат връзки и с княза. Слугата е доволен, че счупил крака си, че е могъл да се запознае с детето. Детето пък е довошно, че могло да влезе в двореца на княза. Това са щастливи моменти, щастливи епохи в живота на човека, които рядко се случват. Това показва, че за всеки човек е определен известен период, известна епоха, когато му се дават блага, които той правилно трябва да използва. Неговото съзнание трябва да бъде будно за тази епоха, за това време, когато щастието го следва. За всички хора тия епохи не се съвпадат: когато някой е щастлив, друг е нещастен.

Следователно, когато някой човек страда, той трябва да знае, че това страдание е предвестник, именно, на онази щастлива епоха в неговия живот, която предстои да дойде. В това отношение, страданията са необходими за човека, да будят съзнанието му, да го приготвят за щастливата епоха, която иде в неговия живот. Ако съзнанието му не е будно, щастието ще мине и замине покрай него, без той да го използва. Страданието буди мисълта на човека. Само чрез страданието той може да бъде в непреривна връзка с Бога. Права мисъл, будно съзнание е необходимо за човека, за да може да върви в своя път без отклонения. Щом върви правилно, той разумно ще използва щастливата епоха на своя живот.

И тъй, всички искате да уредите своята вселена, своя вътрешен свят, но не знаете как можете да постигнете това. Ето, ще ви дам няколко правила, които всякога трябва да имате предвид. Когато в дома ви дойде някой лош човек и започне да ви проповядва нови, лъжливи учения, кажете му: „Ти си свободен да проповядваш, каквито щеш учения, но аз имам своя държава, със свои закони и наредби, на тях ще се подчинявам. Щом си дошъл в моята държава, трябва или да изпълняваш моите закони, или да напуснеш държавата ми. Аз не ти позволявам да нарушаваш реда в моята държава, защото тя е в съгласие с друга, по-велика от нея държава, която абсолютно не търпи безредие и безпорядък. Понеже за неспазване на законите на моята държава мене ще държат отговорен, затова казвам: Престъпления в моята държава не позволявам да се вършат! Безредие в моята държава не може да съществува! Затвори в моята държава не могат да съществуват!“ Казвате: „Как могат да се премахнат затворите в света?“ Ако искате да не съществуват затвори вън от вас, премахнете затворите, насието вътре в себе си. Запример, някой от вас има едно благородно желание в себе си, иска да направи добро някому, но вътре в него нещо му забранява

да направи това добро. Това е насилие над самия човек. След всичко туй този човек ще проповядва на хората какво изисква Бог от тях. Питам: отде знае той какво Бог изисква от хората? Говорил му Бог. Който мисли, че Бог отвън му говори, той е в голямо заблуждение. Бог никога не говори на човека отвън. Само хората говорят помежду си външно. В Божествения говор има нещо особено мощно, нещо магическо. Когато Божественото заговори, човек престава да мисли за себе си и се свързва с всички живи същества. При това положение, неговият и техният живот се сливат в общия, в целокупния живот. Това не значи, че човек ще изгуби себе си. Не, тогава именно човек намира и себе си, и ближните си в един общ център – в Бога. Това значи да живее човек във вечна хармония, в хармонията на Божествения живот.

Следователно лесно се постига това, но мъчно се задържа. Едва човек постигне това блаженство, дохожда съмнението, и той започва да се смущава, да мисли, че е изпаднал в някакво заблуждение. Щом започне да мисли така, съзнанието му се помрачава, и той отново слиза в обикновения живот. Кой е обикновеният живот? Обикновеният живот е вестникарският. Например нашите вестници пишат, че Троцки отишъл в Цариград. Кога отиде Троцки в Цариград? Оттам, дето е сега Троцки, за да отиде в Цариград, нужни са му най-малко две недели, а нашите вестници за три деня го изпратиха там. После, четем във вестниците, че Троцки още не е заминал. Де ще отива? Сега пък в Германия щял да отива. Вестникарска работа! Вестниците го изпращат ту в Германия, ту в Цариград, а той още за никъде не е заминал. Това са забавления в живота, но Божественият живот не може да се развива по този начин.

И тъй, в живота на човека има епохални периоди, които той трябва да разбира и правилно да използва. Какви са тези периоди и с какво са забележителни? Те са ония периоди,

през които Божественото в човека се събужда. Преди този период, всичко друго е предисловие на това, което се готви да дойде. Някой казва, че Бог му е говорил. Питам: сигурен ли е в това? Ако туй е истина, какво въздействие е оказал този говор върху него? Ако човек не се преобрази от този говор, значи, друг някой му е говорил, а не Бог. Много цигулари свирят на цигулка, но цигулката на всички тия цигулари не може да говори като човек. Слушали ли сте вие някой виден цигулар, цигулката на когото може да говори като човек? Ако бихте чули такъв цигулар, той би произвел чудеса върху човека. Казвате: „Възможно ли е това?“ – Ако грамофонната игла може да пее, да свири, да говори, защо цигулката, върху която свири човешка ръка, да не може да проговори? Едисон накара иглата на грамофона да проговори. Той направи това, което и видните цигулари не могат да направят със своите цигулки. Грамофонната игла още не е усъвършенствувана. Тя е малко дете, което се учи да говори. Един ден и тя ще порасне, ще стане голям човек, който ще говори, ще пее много хубаво. Ако кажа, че и цигулката може да говори като човек, ще кажете като турците: „И с очи да видиш, и с уши да чуеш, не вярвай!“ Трябва да се яви такъв цигулар в света, който да покаже на хората, че цигулката може да говори. Цигуларят трябва да изучава свойствата на тоновете. Вълните на тия тонове трябва да бъдат къси, а не дълги. Освен това, между тях трябва да има особено вътрешно преливане. Същевременно, цигуларят трябва да изучава и трептенията на човешкия глас, за да може да ги възпроизвежда чрез цигулката. Ако някой виден цигулар е научил изкуството да свири, не му остава нищо друго, освен да научи цигулката си да говори. И тогава, цигулката на френския цигулар ще говори френски; цигулката на германския цигулар ще говори на германски; цигулката на българския цигулар ще говори на български и т. н.

Питам: ако такъв цигулар се яви на някоя сцена, кой не би го слушал? Това показва, че човешката душа може да се изрази чрез цигулката. Ако това се постигне, за човечеството е дошло зазоряването на шестата раса. В шестата раса цигулките вече ще говорят. Днес цигулката не може още да изрази вътрешни, нежни чувства и трепети на душата. Тя още не може да изрази и любовните чувства на човешкото сърце. Засега цигулката е дошла до положение да изразява само грубите човешки чувства, като страх, трепет, възмущение, буря, сътресение и т. н. Ако се намери цигулар, който може да имитира поне нежните чувства на сърцето, той е постигнал много нещо. Аз съм правил много опити с моята цигулка и съм дошъл до заключение, че съвременните хора не са готови още да слушат и да възприемат най-нежните тонове на цигулката. Един ден направих опит с един мой познат: започнах да свиря на цигулката си, да предавам нежните тонове на душата. Като послуша малко, той спря ръката ми и каза: „Моля ти се, не свиря повече. Не зная какво ми става, но не мога да издържам тия тонове. Изсвири ми някое българско хоро. Има нещо страшно, нещо силно в тия тонове.“ Казвам: във всяко ново нещо, на което хората още не са привикнали, има нещо страшно и опасно за тях. Ако на тъжния човек свирите нещо тъжно, вие ще увеличите тъгата му. Обаче, ако му изсвирите нещо весело, вие можете да смените състоянието му, да го превърнете в радост. Тъжните, скръбните хора всякога обичат да дружат с весели, с радостни хора.

Днес скърбите, страданията са повече, отколкото радостите. Векът е такъв. За да преодолее тия неща, човек трябва да вложи повече вяра, повече упование в Бога. Когато Христос запитва учениците си за кого мислят да е, с това Той искаше да им обърне внимание на вярата, да имат вяра в Бога. Петър отговори: „Ти си Христос, Син на Бога живаго.“

Значи, хората се нуждаят от абсолютна вяра, която от нищо да не се разколебава. Дойдете ли до някакво страдание, кажете си: „Аз знам, че всичко, което се случва в живота ми, е за мое добро. Щом е тъй, ни най-малко не се съмнявам в Онзи, Който ме обича и Когото аз обичам.“ Любовта, обичта изключва всякакво съмнение. Тя почива на абсолютно доверие между хората. Щом някой човек ви говори, той вярва в Бога. Щом вярва в Бога, той вярва и във вас. Само по този начин може да се образува вътрешна връзка между хората. Веднъж създадена тази връзка, те трябва да престанат вече да се занимават с отрицателни мисли. Който ви обича, той всякога желае вашето добро, както желае и своето. Когато вие успявате, той се радва; когато не успявате, той скърби. На същото основание, понеже Бог ни обича, Той желае нашето добро, нашия успех. Някой иска да бъде учен, да има силна памет, каквото прочете, да запомни. Питам: ако този човек помни и доброто, и злото, което хората са му причинили от ред години, от ред прераждания, защо му е тази памет? Няма по-голямо нещастие за човека от това, да помни и добрините, и злините, които хората са му причинили. Затова именно Бог е заличил всичко от паметта ви, да не помните кой какво зло ви е причинил. Един ден ще дойде страшният изпит, когато Бог ще дигне завесата на вашето минало, ще ви покаже какви са били отношенията ви с всички хора, едни от които са ви правили добро, а други – зло, и вие да погледнете към тях, да погледнете към Бога и да бъдете готови да простите. Така ще се изпита вашата любов. Първо Бог ще ви постави пред ония, които не са ви обичали и които само са ви пакостили. И ако можете да простите, ще минете третото посвещение. След това Бог ще ви постави пред ония, които са ви обичали и които са ви правили добрини. Ако можете да им благодарите както трябва, ще минете през четвъртото посвещение. Тази е задачата, върху която окултните ученици трябва да работят.

Днес повечето хора се намират пред третото посвещение. Около всеки човек Провидението изпраща не ония, които го обичат, но ония, които не го обичат, които му мислят злото. Те се трупат около него и го докарват до ужас. Той настръхва от страх и се обръща към Бога с молба да го освободи от тия неприятели. Не, докато не им прости, той няма да се освободи от тях. Той трябва да ги погледне спокойно, с любов и да каже: „Заради Бога прощавам на всички.“ Тогава Бог ще вземе четката и ще заличи всички тия спомени. Това значи да мине човек третото посвещение, да бъде едновременно и Симон Петър, и Христос, и Син Божи. Щом станете Син на Бога живаго, веднага ще се намерите пред четвъртото посвещение, и около вас ще се съберат само ония, които ви обичат. Вие ще си подадете взаимно ръка и ще заживеете братски. Само по този начин животът ви ще се осмисли. Без да сте минали третото посвещение, каквато магия и да учите, каквато наука и да прилагате, нищо няма да придобиете. Да простите – в това се заключава истинската магия, истинската наука. Докато не простите на онези, които не ви обичат и ви причиняват пакости, никаква наука, никаква магия, никаква школа, никакви стихове и формули няма да ви помогнат. Напротив, тия неща по-скоро ще бъдат нещастие за вас, отколкото да ви направят щастливи. Казвам: тежкият чук в ръката на малкото дете носи нещастие за него, но в ръката на майстора-скулптор, той е мощно оръжие. Някой казва, че е едно с Бога. – Едно с Бога е, но още лежи в затвора, с букаи на ръцете и на краката си. Едно с Бога е, но сиромашията постоянно тропа на вратата му и пет пари няма в кесията си. Кажеш ли, че си едно с Бога, букаите от ръцете и краката ти трябва да паднат, а едновременно с това трябва да излезеш от затвора. Кажеш ли, че си едно с Бога, сиромашията трябва да те напусне и вместо нея да дойде богатството. – Кога ще стане това? Христос е казал: „Който

иска да придобие Вечния живот, нека продаде имането си, да го раздаде на сиромасите, а след това да ме последва“. Докато не може да прости, човек никога маг не може да стане. За да стане маг, той трябва да има права мисъл. Докато дели нещата на възможни и невъзможни, човек маг не може да стане. Кое е невъзможно за човека? Невъзможно е за човека например да не прости. Ако някой казва, че не може да прости, защо да не каже и обратното, че може да прости? „Мога“ и „не мога“ едновременно не стават. В даден случай или можеш, или не можеш. Тогава, щом можеш да кажеш, че не прощаваш, кажи и обратното, че прощаваш. Затова казвам: „Аз не мога да не бъда богат.“ – „Сиромах не можеш ли да бъдеш?“ – „Сиромашията оставям за тебе.“ – „Не мога да не бъда учен.“ – „Невежа не можеш ли да бъдеш?“ – „Невежеството оставям за тебе.“ – „Не мога да не бъда свят човек.“ – „Грешник не можеш ли да бъдеш?“ – „Грехът оставям за тебе.“ Така трябва да се говори на онзи, който иска да ви спъва, да ви препятствува в живота.

И тъй, магът трябва да знае как да постъпва, как да отговаря. Няма по-красиво положение от това, да слушаш как съдбата се разговаря с мъдреца, с мага. Съдбата се отнася и с мъдреца така, както и с обикновения човек. Когато лошата съдба дойде при мъдреца, да му донесе най-големите страдания, той става на крака, усмихва се, посреща я любезно, учтиво, и я пита: „Какво обичате?“ Тя е сериозна, обикаля около него, ходи натук-натам, дава му наставления, а той работи, рисува с четката си. След това тя преглежда работата му, и ако случайно намери някакъв косъм, останал от четката му, казва: „Този косъм не може да остане тук!“ – „Добре, ще го махна, ще направя, както желаете.“ И най-после, като го прекара през ред изпити, тя отваря една врата и му казва: „Заповядай, свободен си вече.“ – „Вие ще дойдете ли с мене?“ – „Не, аз имам работа. Отивам да възпитавам ония, които идват

след тебе.“ След лошата съдба, при мъдреца иде добрата съдба, която му носи благата на живота. Той пак става на крака, усмихва се и я поканва да седне. Тя започва да се разговаря с него любовно и му оставя благата, определени от Бога за него.

Казвам: ако и вие не сте готови, като мъдреца, да слугувате на съдбата, ще треперите пред нея. И мъдрецът се намира под ударите на съдбата, както и обикновеният човек. Съдбата е един от най-строгите, най-мощните ангели, които седят при нозете на Бога. Към глупавите тя е по-снизходителна, но дойде ли до мъдреца, и за най-малката погрешка, и за най-малкия косъм на картината му, останал от неговата четка, тя го държи отговорен. Мъдрецът ѝ казва: „Ще ме простиш, станала е някаква погрешка, ще я изправа.“ И мъдрецът прави погрешки, но лесно ги изправа. Щом изправа погрешките си, съдбата му отваря вратата за Царството Божие и казва: „Заповядай!“ Сега, едно е важно за вас: да се изяви Любовта Божия към всички хора, да вървите напред, да влезете в Царството Божие. За това се изисква силна мисъл, която по никой начин да не се огъва от външните условия. Тя може да се огъва, но да не се троши. Тя трябва да бъде като пружина, която, щом се огъне, пак да се върне в първото си положение. В сегашния свят се забелязват ясно два периода, две епохи, които имат свои представители. Който живее още в старата епоха и няма условия да се развива, нека мине в новата епоха. За тази цел, той трябва да се откаже от всички стари, от всички непотребни мисли и желания на досегашния живот. Когато Христос казва на учениците си да се отрекат от себе си, Той има предвид да се отрекат от старото, от навиците на стария живот, за да бъдат готови да приемат новото, красивото, което иде в света. Вратата на новата епоха се отваря вече и душите на хората трябва да се разширят. Човек ще вземе със себе си само красивото,

възвишеното, което е вложено в неговата душа. Нима мъдрецът не носи навсякъде своята мъдрост, своите добродетели?

И тъй, всички трябва да знаят, че за лошите хора в света настъпва черен период, т. е. катастрофи. Времето, което сега иде, ще им покаже, че те са изгубили добрите условия и няма да намерят това, което търсят. Който не разбира моите думи, той мисли, че светът ще се разруши, ще изчезне. Не, светът няма да се разруши, но човешкият живот ще се обнови изцяло. Днес и богати, и бедни са неврастеници. Богатите казват, че са станали неврастеници от много мисъл. Бедните казват, че са станали неврастеници от лошите условия, от голямата сиромашия на живота. Богатият е неврастеник от лошите мисли, които неговите слуги постоянно му изпращат. Бедният е неврастеник от лошите условия, които разнебитват ума му. Какво очакват хората сега? Те очакват по-добри външни условия. Те мислят, че външните условия ще изменят живота. Не, само мисълта е в състояние да измени живота. Светлите и чисти мисли могат да подобрят живота. За това се изисква послушание. Още първият човек даде пример на непослушание, като яде от плода на дървото за познаване на доброто и злото. А после, като го изгониха от рая, пред вратата на рая седеше ангел, с меч в ръка, да не би Адам да се върне, да яде от плодовете на „дървото на живота“, и като яде, да придобие безсмъртие. Сега вече иде друга епоха, когато на избраните ще се каже тъкмо обратното: „От никой друг плод да не ядете, освен от плодовете на „дървото на живота“.

Следователно всички трябва да се научите да различавате тия плодове. Всички имате желания и мисли, които днес не можете и не трябва да реализирате. Защо? Защото те не носят щастието ви. Обаче, има мисли, от реализирането на които зависи вашето щастие. Те ще внесат във вас новия живот. Човек е дошъл на земята да научи и

разбере слабостите, възможностите и невъзможностите на своя физически живот; той трябва да познае човека на свободата, както и Божественото начало, което едва сега се пробужда в него. Когато Божественото начало в човека се пробуди и той се свърже с Бога, тогава само ще се премахнат негодите на неговия живот. Този закон се проверява навсякъде в живота. Едно малко, бедно момиченце седи на пътя, но никой не му обръща внимание. Хората минават-заминават покрай него, но никой не се спира. По едно време царският син минава покрай момиченцето, поглежда го, разбира положението му и го извиква при себе си. От този момент положението на момиченцето се подобрява. Всички хора започват да му обръщат внимание. Защо? Защото любовта го е погледнала. До това време момиченцето е поглеждало към хората, дано някой му обърне внимание, дано някой го обикне. Щом царският син минал покрай него, то си казал: „Този е, който ще донесе щастието ми. Аз вярвам абсолютно в него.“ И наистина, от този ден лошите условия за това момиченце се изменили.

Казвам: по същия начин, като момиченцето, и човешката душа трябва да очаква идването на царския син, на Сина Божи, и да желае Той да я погледне и обикне. От този ден ще настане за нея мир и радост, и тя ще може да учи. Мнозина от вас нямат тази опитност, но могат да я имат. Тази опитност не идва изведнъж, но постепенно, както зората настъпва постепенно. Най-красивият момент в живота на човека е пробуждането на неговото съзнание, или зазоряването на неговата душа. Който е дошъл до този момент, той е намерил магическата пръчица в своя живот.

Сега, всички трябва да се стремите към онази абсолютна, положителна вяра, в която се съединяват надеждата и любовта. Апостол Павел е поставил тия три добродетели да действуват едновременно: дето е вярата, там

са надеждата и любовта; дето е надеждата, там са вярата и любовта; дето е любовта, там са вярата и надеждата. Те трябва да действуват едновременно. В миналото те са действували отделно, но са нямали големи постижения. Днес те трябва да действуват едновременно, ако искате да имат резултат. Вярата действува във физическия свят, надеждата – в духовния, а любовта – в Божественния. Кой в каквото положение и на което място се намира, трябва да благодари за това. Защото, като дойде моментът за пробуждане на съзнанието, не е важно кой на каква служба е бил. Вие може да сте или метач, или просяк, или учител, или министър – не е важно това. Божественото ще дойде и ще огрее съзнанието ви като слънце. И тогава, вие ще се срещнете с ония хора, които съзнават, че пред лицето на Бога всички са еднакви. И босият, и гладният, и богатият са души, излезли от Бога, които играят своята роля на сцената. Като изиграят ролите си добре, каквото спечелят, ще го делят братски. Тъй щото, външната страна не трябва да ви смущава. Няма по-хубаво нещо за човека от това, да бъде доволен от положението си, не за целия си живот, но само за дадения момент. И тогава, кой как погледне на положението си, да каже: „За този момент съм доволен.“ – Този момент е извън времето и пространството. Благодарите на Бога за положението, в което си поставен. Той те е поставил при тази обстановка, за да те изпита. Щом бъдеш доволен и издържиш изпита си, положението ти моментално ще се подобри, но пак за даден момент. В това именно седи красотата на живота, че нещата не са постоянни и ние живеем във вечно разнообразие. Човек минава през разни положения, през разни фази и за всичко трябва да благодари, да се поучава. Колкото и да се оплаква от своето бreme, никой не може да му го отнеме. Кой може да отнеме бременето на целия свят? Кой може моментално да премахне болестите и недоразуменията между хората? Казвате: „Бог може да

направи всичко това.“ – Бог може да премахне всички болести, нещастия и страдания между хората, но не ги премахва. Защо? Докато хората казват, че нищо не могат да направят заради Господа, и Той се отказва да направи нещо за тях. В който момент те кажат, че са готови всичко да направят за Господа, и Той ще каже, че е готов всичко да направи за тях.

Съвременните хора страдат от едно вътрешно безверие, което не трябва да ги смущава, но да гледат да се освободят от него. То е хипнотическо състояние, което ги спъва, което пречи на развитието им. Ще дойде ден, когато хората ще се освободят от това безверие и ще заживеят с пълна вяра, с взаимна любов помежду си. Време е хората да заработят усилено върху себе си, да турят мислите и чувствата си в пълен ред и порядък. Ние проповядваме едно учение, което вътрешно всички познавате. Де не сте били досега, на коя врата не сте хлопали, от кого не сте се учили и на какво не са ви учили? Но още има да учите. Съдбата, която сега иде, ще ви научи на много неща. Чрез съдбата иде Бог в света и пита хората, дали са готови да простят. Които са готови да простят, те ще отидат надясно, ще минат третото посвещение и ще се определят като овце. Които не са готови да издържат, те ще отидат наляво, ще се отделят като кози от стадото, и дълго време след това ще трябва да учат.

Сега, пожелавам ви, като дойде Христос, да минете отдясно, да познаете Бога, да познаете сина Божи, па и вие сами да станете Синове Божии, Синове на възкресението. Тази е задачата ви на земята. Като сте дошли тука, желая ви да бъдете като мъдреца, да знаете как да посрещате съдбата. Щом я видите, отдалеч още да ѝ станете на крака, да ѝ се усмихнете, да я поканите да седне и да се разговорите с нея. Строга и неумолима е съдбата! Като дойде до човека, тя прониква навсякъде в него, не остава тайно място, което да

не разгледа. Това е фигуративно предадено, но всеки сам ще опита какво нещо е съдбата. Като дойде при вас, ще ви запитам: „Как върви работата?“ Вие ще можете само да се усмихнете, без да кажете нещо за нея. Защо? Има неща, за които не може да се говори. Съдбата е едно от тях. Като мине съдбата, новият живот ще дойде. И тогава, всеки ще бъде готов да работи за повдигането на човечеството. Всеки ще има желание да помага на бедните, на страдащите, а с това ще принесе нещо за изправяне на света.

Казвам: всички трябва да се готвите за този изпит, за идването на съдбата. Той е третото посвещение. Като минете този изпит, Христос ще ви запита: „За кого ме мислите да съм?“ И всички, като Петра, ще отговорите: „Ти си Син на Бога живаго“.

*2. Беседа от Учителя, държана на 10 февруари 1929 г.
София – Изгрев.*

НА ТОЗИ КАМЪК

„И който падне на този камък, ще се строши; а на когото падне, ще го смаже.“

Матей 21:44

„На този камък“.

В света съществуват два велики закона за развиването на всички живи същества: единият закон разрушава и разхвърля, а другият – съгражда и нарежда. Между тези два закона съществува известно отношение, което само разумният, ученият и мъдрецът разбират. Обаче, за непросветения тези два закона остават чужди, неразбрани. Във втория закон, който съгражда и нарежда, той вижда Божието благо, а в първия – своето нещастие. Тъй щото, когато мислите, чувствата и желанията му се разхвърлят, че не може двата края да събере на едно място, той казва: „Работите ми не вървят добре.“ Когато всичките му мисли, желания и чувства са в ред и порядък, т. е. когато вторият закон работи, той казва: „Работите ми вървят добре.“ Разбира се, щом впрегнете в колата си вашите угоени, добре изхранени коне, работата върви; обаче, щом впрегнете вашите изпосталели, слаби коне, колата не върви: тук спирате, там спирате, докато най-после тръгвате пеш. И тогава казвате: „Работите ми не вървят добре.“ Защо? Защото няма кой да тегли колата. Докато

конете ви са здрави и теглят колата, вие мислите, че причината да вървят работите ви добре е във вас. Щом конете ви са слаби, колата не върви, тогава мислите, че хората са виновни за това. В първия случай конете са силни и могат да карат колата. Във втория случай конете са слаби, не могат да карат колата и казват: „Я по-добре ни освободете, та и вашата, и нашата работа да върви напред.“ Така поне ще знаете, че разчитате само на себе си. Когато някой остане назад с колата си, той се чуди какво да прави. Ако се обърне към конете с този въпрос, те много лесно ще му отговорят. Отговорът е един: „Освободи ни и тръгни пеш!“

И тъй, всеки човек има безброй желания, едни от които мязат на слабите, изпосталели коне, а други – на угоените коне. Същото може да се каже и за чувствата и мислите в човека. Обаче, хората трябва да разчитат на двата велики закона – на съграждане и на разрушаване. Те нареждат нещата, поставят ги в пълен ред и порядък, и по този начин оказват възпитателно въздействие върху хората. И затова, когато разумният човек поставя безпорядъка в себе си в пълен порядък, казваме, че той се намира под влиянието на закона на съграждането. Когато неразумният човек вижда около себе си пълен безпорядък – колата счупена, конете слаби, пътищата развалени, мостовете задигнати от водите, той се намира под закона на разрушението и казва: „Тежък е моят живот!“ Когато мъдрецът се намери под влиянието на този закон, той не се обезсърчава, той вижда настъпващия ред и порядък и започва усилено да работи, да поставя всяко нещо на своето място, и в скоро време изпада под влиянието на закона на съграждането. Това значи мъдрец – от безпорядъка създава ред и порядък. Следователно порядъкът за мъдреца е безпорядък за глупеца; и безпорядъкът за глупеца е порядък за мъдреца. Глупецът представя закона, който разхвърля нещата, а мъдрецът – закона, който нарежда нещата.

„На този камък“. Като се говори за камък, ние имаме предвид твърдата материя. Но материята, в която живеем, има четири агрегатни състояния: твърда, течна, въздухообразна и лъчиста. Днес ние живеем и се ползуваме най-много от твърдата материя, от почвата. Докато кракът ни е стъпил на земята, ние сме решителни, осигурени и се намираме в света на порядъка. Щом изгубим тази почва под себе си, ние вече сме в света на базпорядъка. Достатъчно е за момент само да извадите рибата от водата и да я турите на твърдата почва, за да започне тя с ужас да се блъска в тази почва, да търси своята среда – водата. На твърдата почва поставена, тя е в света на безпорядъка. Докато птицата е във въздуха, тя е способна да живее, да се проявява. За птицата въздухът е свят на порядък. Обаче има същества, които коренно се различават от рибите, от птиците и от човека. Те живеят в светлината, в лъчистата материя, дето имат условия да се проявяват. За тях тази материя е свят на порядък. Значи съществуват четири състояния на материята, които спъват едни същества в развитието им, а на други благоприятствуват. И тогава казваме: който се спъва в твърдата почва, той е риба; който стъпва сигурно на твърдата почва, той е човек. Който се спъва във водата, той е птица; който нарежда работите си добре във водата, той е риба. Който се спъва във въздуха, той е прашинка; който нарежда работите си във въздуха, той е птица. И най-последно, който се спъва в светлината, той е сгурия; който нарежда работите си в светлината, той е същество на светлината. Сега, на вас оставям да преведете всички тия величини и да извадите от тях ред заключения, ред максими за живота. Мъдрецът вижда и разбира всички тия неща в техния ред и порядък, с техните светлини и сенки, а глупецът вижда само сенките им. Като влезете в някоя художествена галерия и наблюдавате картините, по тях ще познаете какъв е художникът. Ако пък художникът наблюдава посетителите,

как разглеждат картините, ще познае каква е тяхната култура, ще познае разбиранията им по художеството. Ако някой от посетителите се спре само върху сенките, той не е мъдрец. Ако някой се спре върху главните черти на картината, той има идея, има разбиране. Същото нещо може да се каже и за музиката. Когато някой отиде на концерт и започне да критикува музиканта, че някъде не взел такта правилно или че някъде се образувал малък дисонанс, той е човек на дреболиите, на сенките в живота. Музиката не се заключава само в такта, нито само в тоновете. Музиката представя съвкупност от много неща; тя е нещо повече от такта, от тоновете и т. н. Тактът е само спомагало на музиката; тоновете са израз на музиката, а самата музика е велико, неизразимо нещо. Тя създава тонове, тя създава такт, тя създава ритъм.

Съвременните хора се спират повече върху сенките на живота, и затова, като им се случват нещастия, казват: „Защо трябваше да стане така? Защо животът е толкова тежък? Защо хората са толкова лоши и т. н.“ Казвам: хората трябва да се спират върху хубавото, красивото в живота, а не върху сенките. Някой баща има пет деца: четирите са добри, примерни по поведение, послушни, а петото е немирно, палаво, непослушно. Бащата, майката, братята, сестрите говорят все за непослушния: де ходил, какви пакости вършил, кои деца бил и т. н. Защо трябва всички да се занимават с него? Като се приберат децата в дома си, нека майката и бащата започнат да се разговарят с четирите деца, да ги питат какво са свършили през деня, какво имат предвид за утрешния ден, и да оставят непослушника настрана. Нека те се занимават с добрите си деца и привидно да забравят лошото дете. Ако мъдрецът види това непослушно дете, ще разбере, че в него се крие една особена черта, която, като не знае как да изяви, изразява я по съвсем особен, нежелателен начин. По този начин именно то иска да обърне внимание на хората.

Нима онзи, който изгори ефеския храм, беше глупав човек? С изгарянето на този храм, той искаше да каже на хората да съградят нещо по-хубаво от него. Обаче, ефесяните мислеха, че като техният храм няма друг. Хората трябва да изменят своя начин на мислене, да дойдат в правата мисъл, в която няма никакво насилие, никакви противоречия.

Днешните хора се нуждаят от здрава, положителна основа на живота, от разумни правила и максими. Такова правило е дал един педагог на своите ученици. Той взел това правило от един древен разказ, в който се говорело за един ученик, в когото се явило силно желание, силен копнеж да влезе в някоя окултна школа. За тази цел, той се явил при един от учителите на тази школа да държи приеман изпит. Първият му изпит бил по математика, вторият – по пеене, третият – по формите на красотата. И на трите изпита учителят му турил нула. Четвъртият му изпит бил върху добродетелта. На този изпит той получил единица. Като видял успеха си, ученикът изпаднал в голямо обезсърчение и започнал да плаче, да се чуди как е възможно да мисли, че е толкова способен, а да даде такива слаби резултати? Като видял обезсърчението му, учителят казал: „За да разбереш какъв е твоят успех, тури единицата отпред, а трите нули след нея. Числото, което получиш, показва успеха ти.“ Така постъпва мъдрецът. Той туря нулите след единицата и по този начин осмисля нещата. Глупецът постъпва точно обратно: той туря нулите отпред, единицата след тях, и по този начин се обезсърчава.

Следователно, когато срещна човек, който се е обезсърчил, казвам: „Твоите работи не вървят добре, защото си турил нулите отпред, единицата отзад. Ако искаш всичко да ти тръгне добре, размени местата на тия цифри: тури единицата напред, а нулите – отзад.“ И наистина, работите на съвременните хора са много объркани именно по тази

причина: те са разменили местата на числата в своя живот. Живи са тия числа, и затова всяка промяна на местата им създава известни отклонения в мисълта. Ето защо, окултната наука иде днес в услуга на човечеството, да му покаже начин за право мислене. Например, някой казва, че светът не е създаден, както трябва. – Отде знаеш? Какво представяш ти, за да можеш да се произнасяш по този въпрос? За да казваш, че светът не е създаден добре, това подразбира, че ти си най-великият мъдрец в света и можеш да създадеш нещо по-хубаво от това, което Бог е направил. Всъщност така ли е? Ако не си такъв мъдрец, който можеш да създаваш светове, тогава кажи, както мъдрецът казва: „Светът е създаден добре. Тъй, както Бог го е създал, никой друг не може да го създаде.“ Тури тази мисъл в ума си и работи с онова, което е вече създадено. Това не значи, че хората не са свободни да мислят за света, както искат. Свободни са хората да имат каквито искат мнения за създаването на света, но в своите разисквания и твърдения те трябва да се пазят да не изопачат мисълта си. Никой никого не може да ограничава: нито мъдрецът може да ограничава другите хора в начина на мисленето им, нито пък глупецът може да ги ограничава. Обаче, в края на краищата, всеки сам ще носи последствията на своята права или крива мисъл. Мъдрецът поставя нещата в ред и порядък и ги осмисля, а глупецът ги разхвърля и обезсмисля. Когато попаднете в общество на глупави хора и слушате какво говорят, как мислят, най-после и вие казвате: „Откак влязох между тия хора, съвсем оглупях.“ Когато попаднете в общество на мъдри хора, вие ще поумнеете. Какво показва това? Това показва, че човек сам не мисли, но мислят другите около него. И затова, когато умът, мисълта ви работят добре, ще знаете, че се намирате в общество на мъдреци. Казвате: „Как не съм знаел, че съм бил такъв гений!“ – Ти не си гений, но се намираш в общество на гениални хора. И

обратно: когато кажеш, че си глупав, ще знаеш, че се намираш в общество на глупави хора. Това са две състояния, в които човек често изпада. Понякога човек не е нито между мъдрите, нито между глупавите; той мисли, че няма нито наука, нито религия, от нищо не е доволен, на нищо не се радва и чака само да дойде някой отвън, да го предизвика, да му докаже, че с бой, с насилие работите могат да се наредят. И това е състояние, в което човек временно може да изпадне.

„На този камък“. Идеята, която се съдържа в този стих, трябва да се постави като основа на вашия живот и върху нея да градите. По-нататък е казано в същия стих, че този камък, върху който човек падне, ще се строши; а върху когото падне, ще го смаже. От този стих се вижда, че много хора имат криви схващания за нещата. Те искат великите идеи да дойдат при тях, но не знаят, че тези идеи ще ги смажат. Те искат великите идеи да паднат върху тях, но самите идеи ще ги унищожат. Великите идеи имат своя светлина, която дава отражение върху всички неща в живота. Радвайте се на светлината, която вашата велика идея носи, и не се лакомете да я обсебите, да я задържите в себе си. Радвайте се на слънцето, което грее. То представя велика Божествена идея, която носи в себе си светлина. Какво щеше да бъде положението на съвременния свят, ако слънцето ходеше от къща на къща, между хората, да яде и да пие с тях?

„На този камък“. Тази е основната идея, върху която говоря днес. Всяка основна идея има своя орбита, затова е основна. Тя не може да измени пътя на своето движение, а това трябва да ви радва. Щом знаете това, не се стремете да измените нейния път. Ако някой пожелае да фотографира своята идея и да я покаже на хората, и това е невъзможно. Защо? Защото идеите не могат да се фотографират. Ако някой фотографира слънцето и го представи, че е светло, кръгло тяло, с това идеята не е изразена. Никоя идея не може да се

изрази, нито с думи, нито с образи. Идеята не може да се събере нито на земята, нито в ума, нито в сърцето на човека. Всяка идея може временно само да присъствува в човешката душа. Душата и природата са две фази на Битието. Природата дава материал, а душата твори. Природата е кредиторът, който дава материал за обработване, а душата обработва, съгражда този материал. Човешкото естество пък е това, от което вашата душа и вашата природа се ползват. Казвате: „Природата ми е такава.“ – Каква е вашата природа? Вие се занимавате с дребни мисли и казвате, че естеството, или природата ви, е такава. Не унижавайте естеството си! Естеството на човека не е дребнаво, но той се занимава с дребни мисли, не знае как да работи и отдава всичко това на своята природа. Вие разхвърляте вашите неща, не знаете още как да ги нареждате. Ако се намерите в общество на десет души лоши хора и успеете да ги заставите да мислят право, вие ще минете за тях като учен човек, влязъл между умни хора. Какво представят лошите хора? Лош човек е онзи, който не е постигнал своите желания и иска да ги постигне по един неестествен начин. Добър човек е онзи, който е постигнал своите основни желания и ги е впрегнал да работят, не само за него, но и за своите близки.

Следователно, ако паднем върху своята основна идея и искаме да я изнесем пред света, ние ще се строшим. Който иска да изнесе своята идея пред света, той ще се строши. Който иска да изкаже своето верую пред света, той ще се строши. Какво ще изказвате веруюто си пред света? Ако някой ме пита в какво вярвам, ще кажа: „Вярвам в хляба, във водата, във въздуха, в светлината и в топлината.“ – „Съществува ли някакъв Бог?“ – „По този въпрос аз бих желал ти да ми говориш. Аз говоря за неща, които положително зная, а оставям на тебе да ми говориш за неща, които не зная.“ И тогава, той започва да ми говори, че Господ е всемогъщ, всеблаг.

– „Така е, виждам всичко това.“ Казвам: човек трябва да бъде умен, да знае какво да говори. Той трябва да прояви своята интелигентност и чрез нея да разреши мъчнотиите си. Мъчнотиите са задачи, дадени на човека да ги разреши. Това не значи, че той ще разреши всички задачи – част от задачите си ще разреши, а една част ще останат неразрешени. Тях той ще разреши в бъдеще. Каквото днес разреши, ще остане за основа на бъдещето. Всеки опит, колкото малък да е, никога не остава без последствие. Някой казва: „Какво печеля, ако мисля за доброто?“ – Ако само по един час на ден мислиш за доброто, за великото в света, този час ще създаде в твоя бъдещ живот условия за гениалност. Ако отделяш на ден само половин час да мислиш за Бога, Той непременно ще те възнагради. Колкото малко, колкото грешно да е едно същество, достатъчно е да отдели за Бога най-малкото време, с което разполага, Той ще го възнагради щедро. Бог никога не забравя да отдаде всекиму нужното, но ние не трябва да се налагаме. Той не може да върви по нашия ум и казва: „Да мислите за мене, това е добре за вас, но ще знаете, че аз ще ви дам всичко, каквото ви е нужно, когато намеря благоприятни условия. Кога ще бъде това, то е моя работа.“ Питам: ако вие сте риба и живеете във водата, може ли Бог да ви направи на земята хубав палат за живеене? Ако вие сте птица и живеете във въздуха, може ли Той да ви постави пред царска трапеза? Значи, царските трапези и хубавите работи се дават на човека само при благоприятни съчетания в живота, за да може той разумно да ги използва.

Сега, за изяснение на тази мисъл, ще приведа един разказ. Като се предава някой разказ, мнозина бързат да кажат, че знаят този разказ. Едно трябва да знаете: който и да е написал разказа, който и да го предава, той всякога остава нов. Законът е такъв. Когато някое дете предава един разказ, той пак е нов, защото това дете влага в него своя идея, която

авторът не е внесъл. Разказът може да е стар, но детето внася в него нещо ново. Не мислете, че детето не може да внесе нещо ново. И като говори, и като предава нещо, детето всякога може да внесе нещо ново от себе си. Мъдрецът едновременно е и млад, и стар: млад е по приложение, стар – по опитност. Когато прилага своето знание, мъдрецът е дете. Когато събира плодовете от това, което е приложил, мъдрецът е старец и очаква наготово да му донесат това, което е дал.

Ще пристъпя към разказа. Това, за което се говори в разказа, се е случило във времето на цар Абу Бен Фура. Ако искате да знаете нещо за този цар, четете книгите по това време. Там ще намерите цялата негова история. Той бил отличен цар. В царството му съществувал голям ред и порядък. Той имал само една дъщеря, наречена Ен Суфи, която била най-умна от всички моми, живущи по това време в царството. В този разказ се говори и за нейния бъдещ избраник, който се наричал Елми Бар. Понеже Ен Суфи била най-красивата и най-умната мома от всички тогавашни моми по света, до нея пристигали млади и красиви момци, княжески и царски синове от целия свят. Едни от тях я възпявали, други ѝ носели подаръци, цветя, букети, трети ѝ обещавали щастие, но всички имали една цел – да се домогнат до ръката ѝ. Тя не се поддавала на никакви обещания, не се ласкала от никакви подаръци, защото знаела, че тия обещания никога не се сбъдвали. Казано е, че целият ад е циментиран само от любовни обещания, които никога не се сбъдват. Улиците на ада са постлани и украсени с хубави, скъпоценни камъни и надписи от несбъднати надежди и мечти, от несбъдната вяра, надежда и любов. Целият ад е постлан със счупени сърца, които не са постигнали своите мечти и идеали. Обаче, нейният избраник, Елми Бар, живял някъде на планината, дето пасял овце. В свободното си време правил научни изследвания на небето, изучавал звездите, планетите, за която цел си служил

с особена тръба. Той бил отличен овчар, заради което бил посещаван от много хора. Като дохождали при него, хората обичали да гледат през прозореца на стаичката му, да видят какво прави, с какво се занимава. Всяка сутрин той отправял тръбата си към прозореца на своята любима, дано отдалеч поне я види. Като я виждал, радвал се и през целия ден работел, занимавал се усърдно. Като виждал своята любима, започвал да наблюдава небето и да вади бележки от всичко, което му правело впечатление. Така той работил своите любовни фотографии. Ако някой астроном види какво прави този млад момък, ще каже, че изследва Слънцето, Юпитер или други някакви планети. Не, този млад момък се занимава с любовни работи. Той гледа през прозореца своята любима, както астрономите, като наблюдават небето, дойдат до Венера, но казват: „Съжаляваме, че се яви голяма буря, която ни попречи да видим Венера.“ Да, всички гледат Венера през прозорците си, но тя всякога се явява с було на лицето си, да закрива своята красота.

Питам: вие, които искате да служите на Бога, на кого ще приличате? Дали ще приличате на онези царски синове, които дохождали при царската дъщеря с букети, подаръци и цветя в ръце, или на онези, които ѝ писали писма, пълни с обещания за щастлив живот, или най-после на онзи млад овчар, който живял на планината и всяка сутрин поглеждал от прозореца си, да зърне красивата царска дъщеря, и след това правел научни наблюдения на небето? Най-добре е да приличате на младия овчар, който написал едно хубаво стихотворение на чужд, стар език, който вие не познавате. Ако предам стихотворението на този стар език, вие няма да го разберете, затова ще го предам в превод. Ето приблизително преводът на това стихотворение:

*„Слънцето не беше още изгряло,
гневен бе вятърът и фучеше.*

*Вълнуваше се планината, чуваше се по нея:
гръм, трясък, пукот; страх всяваше в
душите на дребните бръмбарчета. Порои
води слизаха от върховете, и като войници
за бой свличаха канари, камъни, пясък, и със
сила, гняв и ярост ги пращаха в подножието,
в дълбоките долини: „Идете там долу! Вам
смирение е нужно. Доста сте седели на
високите върхове. Скръб и страдание що е,
още не сте познали“.*

*Идете долу и кажете: „Любов навред цари; в
тишина и буря мъдрост владее, а в окови и
затвори, всегда свобода и истина говори“.*

Както виждате, от всички великани на тогавашната епоха, нищо не е останало до нас, а от този царски син-овчар, който живял на планината, е останало нещо, което и досега още живее: и на небето, и на земята, и във водата, и във въздуха, а най-последно и в светлината. Неговите думи и досега още са живи. Следователно, ако живеем като обикновени хора, като царския син Елми Бар, все ще оставим нещо, и името ни винаги ще се споменава, както и сега споменаваме името на Елми Бар. Също така споменавам името на Ен Суфи, неговата възлюбена. Сега, разбрахте ли защо той всяка сутрин с тръбата си поглеждал към нейния прозорец? Ще кажете, че младият овчар наблюдавал двореца, царския палат, интересувал се да разбере как живеят хората в този дворец. Според мене, най-важна личност в разказа е Абу Бен Фура, царят. Ако той нямаше царство, този разказ нямаше да се създаде. Царят Абу Бен Фура представя света, вселената. Царската дъщеря Ен Суфи представя душите на всички хора по земята. Всяка душа, слязла на земята, търси нещо: една по

един начин, друга – по друг начин. Защо царската дъщеря всяка сутрин поглеждала през прозореца на своята стая? Тя поглеждала от прозореца да види своя избраник Елми Бар, който изгривал на изток, а залязвал на запад. Когато младата мома се показвала на прозореца си, това е изток; когато се скривала от прозореца си, това е запад. Защо слънцето изгрива? И то търси някого. Аз бих желал слънцето никога да не намери този, когото търси, защото щом го намери, ще престане да изгрива и да залязва. Ако не го намери, дълго време ще изгрива и ще залязва.

Всички хора казват, че човек все трябва да се влюби в някого. Опасна работа е влюбването. Когато някоя мома се влюби, майката и бащата казват, че дъщеря им заминала за някъде, т. е. пристанала на някого. В такъв случай, и смъртта не е нищо друго, освен приставане на някого. Аз не вярвам в смъртта. Когато старият дядо намери своята възлюбена, съблича старата си дреха, облича нова и отива при нея. Хората, близките му казват: „Господ да го прости!“ – Няма какво да го прощава Господ. Той сега се разхожда със своята възлюбена, подмладен, пременен, неузнаваем. Които не разбират дълбокия смисъл на моите думи, ще започнат да разискват дали са верни те, или не. Само глупавите хора говорят за верни или за неверни неща, а умните хора всякога говорят за умни работи. Глупавите работи са за глупавите хора; умните работи – за умните хора, а учените работи – за учените хора. Всички въпроси трябва рязко да се поставят. Който разбира света, вселената, той щеше да разбере смисъла и на самото име Абу Бен Фура. Ще кажете: „Дали не може да се даде друго име за света?“ – Изредете колкото имена знаете, и вижте после кое от тях ще изберете. За създаването на света англичаните имат едно изречение, българите – друго, но общата идея, която е изразена с дадените окултни звукове, е една и съща. Навсякъде и във всичко прониква един общ

закон. Запример, когато някой човек, бил той българин, французин, германец, или какъв и да е, се влюби, в него наставка една и съща промяна. Ако измерите врата му преди и след влюбването, ще забележите едно увеличаване, едно разширяване, макар и с милиметри само. Ако във врата на човека има малко стеснение, т. е. ако мярката се намалява, това показва, че той е изгубил любовта си. Значи, дето любовта действа, там всякога става разширяване. Щом любовта изчезва, става стесняване, свиване.

И тъй, когато човек изгуби любовта си, в душата му наставка мрак, тъмнина. Всичко в живота му се обезсмисля и изгасва. Дойде ли отнякъде най-малката светлинка, най-малката надежда, животът отново придобива смисъл. И в първия, и във втория случай, животът има смисъл, но психичните състояния в човека се изменят, вследствие на което той губи своето равновесие, губи смисъла на своя живот. Причините за промените в съзнанието на човека се дължат на материалните идеи, с които той се занимава. Достатъчно е една любовна дума да ви каже някой, за да се измени и вашето състояние. Това показва, че хората живеят още в свят на постоянни промени. Например, среща ви един умен човек и казва, че вие имате добри заложи и от вас може да излезе нещо. След това ви среща един глупав човек и казва, че от вас нищо не може да се очаква. В първия случай се насърчавате, във втория случай се обезсърчавате.

Тъй щото, когато сте радостни, ще знаете, че ви е срещнал някой мъдрец; когато сте скръбни, ще знаете, че ви е срещнал някой глупав човек. Когато ставате радостен от леглото си, това показва, че ви е срещнал някой ангел. Ангелите са същества на любовта. Когато слизат на земята, ангелите трябва да срещнат поне една душа, в която да се влюбят. Докато не се влюбят, те не могат да се върнат на небето. Защо е необходимо ангелите да се влюбват?

Влюбването подразбира някаква придобивка, някаква печалба, която трябва да се занесе в Божествената каса. Какъв е моралът на съвременните хора по отношение на любовта? Ако мома се влюби в момък, когото родителите не харесват, това предизвиква цял скандал в дома на момата. И обратно: ако момък се влюби в някоя бедна мома, това създава ред тревоги и неприятности в дома на момъка. Кое е правилото за влюбването, че момите и момците да знаят в кого да се влюбват и в кого да не се влюбват? Какво лошо има в това, ако всички души, излезли от Бога, се влюбят в някого? Момата, в която някой момък се е влюбил, е негова сестра, излязла от Бога от хиляди години насам, и днес той я среща, хваща я за ръка и я завежда при родителите си, като им казва, че намерил своята сестра. И родителите трябва да се радват, както синът се радва. Какво лошо има в това? Оставете вашите заблуждения, вашите изопачени вярвания настрана и живеете, както Бог е определил.

И религиозните хора се намират пред същата опасност, да изопачат своите възгледи и вярвания. Виждате, един човек върви в правия път, но изведнъж минава някакво съмнение в ума му, и той се запитва дали е в правия път или не. Всички хора вървят в пътя, който Бог им е начертал. Този път е извън човешкото съзнание и самосъзнание. Докато живее само в съзнанието и самосъзнанието си, човек има възможност да се отклони от правия, от Божествения път. Това не значи още, че онзи, който се отклонява в живота си, няма определен път от Бога, по който той трябва да върви. Синът на някои родители се отклонява от правия път и започва да посещава кръчми, вариетета, никого не слуша, от никого не се поучава. Дохождат при него проповедници, говорят му, че не е на прав път, че трябва да се опомни, но той не иска да чуе. Викат го родителите му, и те го съветват, но той пак не слуша, намира, че всичкото им говорене са празни думи.

Обаче, един ден той среща красивата мома Ен Суфи, и веднага в него става промяна: той започва да се прибира дома си, да ходи чисто облечен, добре причесан, всякога и към всички внимателен, учтив. Коя е причината за тази промяна? Той е срещнал Ен Суфи, която му проповядва, и той разбира смисъла на нейните думи. Същата промяна става и с момата. Когато срещне млад, красив момък, и тя започва да се чисти, да се облича добре. Защо прави това? Защото красивият момък обича чистотата, и тя иска да бъде чиста, за да се хареса. Който не разбира този закон, той е готов да осъди момата, че губи напразно времето си да чопли, да чисти ноктите си. Не, като чисти ноктите си, момата върши важна работа. Тя иска да изчисти и най-малката си погрешка, която се е скрила някъде под ноктите ѝ. Като влезе в човека, любовта внася в него възвишеното и благородното, и той казва: „Аз трябва да бъда абсолютно чист в мислите, в чувствата и в действията си, за да задържа любовта в себе си. Иначе, изгубя ли чистотата, ще изгубя и любовта си.“ Когато любовта посети човека, той е спретнат, чисто облечен и учтив. Той влиза вече в правия път. Някой религиозен говори за Любовта Христова, но външно се напуца, не се облича добре, не се мие, с което иска да покаже, че нищо не го интересува. Този човек е на крив път. Първият е грешник, който има условия да стане праведен. Вторият е праведен, който има условия да стане грешник. Значи и в двата случая отношенията се изменят.

Казвам: всеки порив, всеки импулс на човешката душа трябва да се насърчава. Когато се натъкнете на някоя лоша черта в себе си, потърсете начин да я превърнете в добра. В това именно се заключава живата математика. В тази математика всяко число представя отношения на идеи. В него са вложени най-малко седем идеи. Например единицата, като количество, не е достатъчно пълно понятие. Под понятието единица, освен количество, ние разбираме още и субстанция

в едно от четирите състояния: или в твърдо, или в течено, или във въздухообразно, или най-после в лъчисто състояние. Единицата е основа на всички останали числа. Който разбере единицата, той ще разбере и другите числа. Двойката пък, в своята вътрешна същина, подразбира познаване на законите, чрез които човек може да измени положението си в живота. Който иска да внесе равновесие в своя живот, той трябва да оперира с числото три. Който иска да бъде производителен, да твори, той трябва да разбира единицата и двойката. Ако някой иска да съгради в себе си твърд характер, като диамант, той трябва да разбира закона на числото четири. Ако иска да бъде поет, да пише така, че да стане известен на целия свят, той трябва да разбира закона на числото пет. Всяко число, разбрано в своята вътрешна същина, представя жив елемент, жива сила в природата. Ако си представите числото две във вид на два ангела, слезли от небето да ви придружават, единият от лявата ви страна, а другият – от дясната ви страна, вие ще разберете какво значи благоприятни условия. Обаче, ако не разберете тия условия и не ги използвате правилно, вие ще влезете в кривия път на живота. Това показва, че и в хубавите работи има пресищане. Ако човек яде много мед, има опасност да се развали стомахът му. Ако никак не яде мед, пак има опасност за неговия организъм.

Ще приведа един разказ за опитността на една майка, която имала три деца. В къщата си тя имала три стаи, които всякога заключвала. Като излизала от дома си, тя скривала ключовете, да не ги намерят децата. В едната стая имало мед, във втората – масло, а в третата – праз. Един ден майката излязла из града, и пак заключила стаите, но забравила да скрие ключовете на мястото, което децата не знаели, а ги турила някъде на открито. Като останали сами, децата започнали да тършуват из къщи, да видят какво има за ядене, да си хапнат. Те намерили трите ключа от стаите, и всяко от

тях взело по един ключ и отишло с него да отключи една от стаите, да види какво крие майка му там. Първото дете отворило едната стая и намерило вътре много мед. То взело хляб от долапа и започнало да яде хляб с мед. Другото дете отворило втората стая и намерило в нея хубаво, прясно масло. Взело хляб и започнало да маже върху него маслото. Третото дете отворило третата стая и видяло вътре много праз-лук. И то започнало да яде хляб с праз. Защо са били тия ключове на децата? Чрез тези ключове те се домогнали до известни неща в живота си. Какво криела майката в трите стаи? Тя криела меда, маслото и прера от децата си. Медът, маслото и празът представят три условия в живота, които природата грижливо крие от човека. Тя ще му даде тия условия, когато намери, че той може да ги използва правилно. Празът представя бедните условия, при които умът и сърцето на човека могат да се развиват. Маслото представя дластичните условия в живота, под влиянието на които човек се огъва, без да се строши. И наистина, маслото омекчава кожата, предпазва я от изсъхване и напукване. Медът представя добрите, благоприятните условия на живота, които правят човека весел, жизнерадостен. Следователно, когато срещна човек, недоволен от живота, казвам, че този човек е намерил ключа от стаята, в която има праз. Когато намеря някой любезен, учтив човек, казвам, че той е намерил ключа от стаята, в която има масло. Когато срещна весел, жизнерадостен човек, считам, че той е намерил ключа от стаята, в която има мед.

Това са новите преводи на меда, маслото и прера, които разумно трябва да съпоставяте в живота си. Някой казва: „Трябва ли да се яде праз?“ – Ако имате на разположение мед и масло, праз не трябва да ядете; ако нямате мед и масло, праз ще ядете. Като готвят праз, някои правят насилие над неговата природа. За да го облагородят, за да смекчат

естеството му, те го готвят с масло. Обаче, празът не заслужава масло. Празът е изправен нагоре, достига доста голяма височина, затова казват, че е горд, честолюбив, с голямо достойнство. Като знаят тази негова черта, българите го нарязват на ситно и го сипват в зелена чорба. Те казват: „Масло на праза не трябва; достатъчна му е зелената чорба.“ Това са идеи и понятия, чрез които човек трябва да разреши вътрешния смисъл на живота, да разбере защо е дошъл на земята. Някой е свършил университет, станал е професор, учител или чиновник, но с това още не е разрешил основния въпрос на живота. Трети се е оженил, станал баща, майка, но пак не е разрешил задачата на своя живот. Как ще разрешите въпросите на живота? Всички тия професии, всички тия служби турете отзад, като нули, а пред тях турете единицата. Само по този начин ще разрешите вътрешния смисъл на живота. Значи, когато турите любовта на мястото на единицата, а всички противоречия, неприятности, страдания турите след нея, на мястото на нулите, вие ще разрешите задачата на вашия живот, ще разберете вътрешния смисъл на целокупния живот.

И тъй, всички хора трябва да нареждат живота си по новия начин: единицата – любовта напред, а всичко останало – нулите назад. Когато някой казва, че е радостен днес, аз намирам, че той не говори истината. Невъзможно е само днес да е радостен. От памтивека са дохождали при мене същества, които са били радостни и весели и са оставили своето благословение на човечеството. Затова всеки трябва да съзнае в себе си, че животът е добър и пълен с любов. Ако душата на някого е натъжена и скръбна, това не е всичкото. Животът е пълен с любов и добродетел, които ще влязат в неговата душа и ще сменят състоянието му. Скръбта не остава завинаги в душата на човека. Скръбта е нощ за човешката душа. Тъй щото, ако вечер е тъмно, не мислете, че тази

тъмнина постоянно ще прониква през вашата душа. Щом дойде светлината, тъмнината веднага ще отстъпи. Тъмнината не е в душата на човека: тя е сянка, илюзия на живота. Илюзия е това, в което човек вярва, че е реално, а излиза, че не е реално. Ти вярваш, че някой те обича, а всъщност той не те обича; вярваш, че някой не те обича, а той те обича. В първия случай вярваш в това, което не е; във втория случай не вярваш в това, което е. Животът на съвременните хора седи в постоянно възприемане на едни неща и отричане на други. Сегашната философия пък се изразява в отричане на нещата. И това е добре, но ако човек само отрича, без да възприеме нещо, какво ще придобие? Човек трябва едновременно да възприема и да отрича. Когато някой млад момък се влюби, хората около него казват: „Глупаво нещо е влюбването!“ Обаче, според мене влюбването е за предпочитане пред безлюбието. Някой се стреми към велики работи, но хората веднага му противодействуват, съветват го да остави тия неща настрана. Той трябва да каже: „Това, което не ми трябва, оставям за вас. За мене задържам потребното.“ — „Умът ще ти хвъркне от тези работи.“ — „Това, от което умът ми ще хвъркне, оставям за вас; другото аз ще възприема.“ — „Това са празни работи; това не е правият път.“ — „Празните работи са за вас, а пълните — за мене. Правият път е за мене.“ Няма защо да се разправяте с хората. Всеки смело трябва да застане в правия път, като праведен човек. — „Ти си грешен човек.“ — „Да, докато не мислех, бях и грешен, и глупав човек. Откак започнах да мисля право, аз вече съм мъдрец.“

Следователно, когато се намерите в някакво затруднение, дръжте в ума си мисълта: „Бог е Любов“. Когато не можете да разрешите някоя задача, започнете да говорите на числата на тая задача: „Бог е Любов“. Тези числа са във вашия ум. Те са разумни числа и ще разберат всичко, каквото им казвате. Числата са разумни сили, с които трябва да се

нагласите. Щом се нагласите с тях, ще разрешите задачата си. Всеки може да направи този опит. Например, ако седите около една плоскост и няколко деня наред усилено мислите, че тази плоскост може да се помести, ще видите, че тя ще се помръдне от мястото си. Това правят светските хора и са постигнали резултати. Ако се намирате пред трудна задача и цяла година наред постоянствувате в мисълта си, че тази задача ще се реши благополучно, ще видите, че наистина тя ще се реши. Някой иска да свири на някакъв инструмент, но мисли, че не му се поддава този инструмент. Не, вземи инструмента в ръка и започни да свириш. Всеки ден повтаряй, че можеш да свириш, ще видиш как този инструмент най-после ще ти се поддаде: сутрин десет пъти, на обяд десет пъти и вечер десет пъти повтаряй в себе си мисълта „аз мога да свиря“, и ще видиш, че в продължение на една година ще имаш резултат.

„На този камък“. Този камък е основата, върху която трябва да положите живота си съобразно Божиите закони. Бог не създаде света като място за роби, за слуги, нито го създаде за затвори и за наслаждения. Хората сами създадоха затворите и ограниченията. Той създаде света за училище на своите деца, като каза: „Ако сте умни, вие ще видите, че в света владее пълен ред и порядък. Ако не сте умни, вие ще виждате навсякъде пълен безпорядък.“ Този камък представя основата на живота – любовта. Ако очаквате любовта да дойде при вас, тя ще ви смачка; ако искате да се качите върху нея, ще се строшите. Приемете светлината на любовта в себе си и оставете сърцето си свободно. Когато Бог работи във вас, отворете Му широко пътя и не се противопоставяйте. Защо? Защото, когато Бог работи във вас, а вие противодействувате, Той ще ви смаже; ако пък Му се налагате, ще се счупите. Следователно, нито се налагайте на Бога, нито очаквайте Той да дойде при вас. Човек трябва с готовност да приеме Божията

светлина. Затова и Писанието казва: „Изпраща ми Духа си...“ „Изпраща ми Духа си“, значи, изпраща ми своята светлина. Следователно, всеки трябва да възприеме любовта в себе си, защото след всяка скръб иде радост, и след всяка радост иде скръб. След всяко смущение иде мир. Тъй щото, противоречията в света не са нищо друго, освен условия за проява на Битието. Така е за мъдреца, а глупавият очаква особени условия за щастieto. Мъдрецът очаква щастieto на всяко време. Дойде ли ви някакво щастие или нещастие, благодарете и за едното, и за другото. Всеки ден невидимият свят изпраща на хората щастие, но зависи как те разбират нещата, а оттам, кое наричат щастие и кое – нещастие. Някой човек седи отчаян, обезсърчен от живота, нищо не го радва, всичко е обезсмислено за него. По това време получава едно писмо. Поглежда го отгоре, захвърля го, почеркът му се вижда крив, нечетлив и казва: „Няма да се оправи работата.“ – Отвори писмото, и работата ще се оправи. Най-после той отваря писмото и в него вижда един чек, изпратен от негов приятел, който го обича. – „Чудно нещо, работата наистина била оправена!“ Отвори зацапаното, с изкривен почерк писмо, в него ще намериш един чек. Когато човешката душа преживява вътрешна криза, от невидимия свят му изпращат един чек, с който да разреши мъчнотиите си само за един ден. В 365 деня той ще получи 365 любовни писма с по един чек в тях, с който да разреши мъчнотиите за съответния ден. Докато не отвори това писмо, слънцето още не е изгряло за неговата душа. Щом отвори писмото, слънцето вече изгрява.

„На този камък“. Този камък представя любовта, която се взима за основа на проявения живот. Животът пък прониква цялата жива природа, а душата взима материята на природата и твори. Между душата и природата съществува вечно единство. Следователно, няма защо да се разисква върху въпроса има ли душа или няма. За мъдреца има и душа, и

природа; за глупавия природата съществува, но безформена, а душата пък съвсем не съществува. Когато човек отрича душата и живота, той заслужава нула. Когато върви по правия път, той заслужава единица. След това, като тури нулата зад единицата, всички неща ще се осмислят. Когато получите любовното писмо с чека, всички объркани работи ще се изправят. Вие можете да се занимавате с ред научни теории, но щом получите такова любовно писмо, скачате от радост. Защо? Реално е това писмо. Всички любовни писма не са реални, но тия, които невидимият свят изпраща, са реални. Щом получи такова писмо, човек казва: „Има смисъл да се живее и да се работи!“ Тъй щото, когато човек е готов да жертвува всичко за Великото в света, това показва, че той е получил и прочел вече своето любовно писмо. Когато човек не е готов да жертвува, това показва, че той още не е получил своето любовно писмо, или ако го е получил, още не го е чел. – „Не мога да свърша тази работа.“ – Прочети писмото си и ще я свършиш.

Съвременните хора говорят за отворените, т. е. за прочетените вече писма в миналото си, от които са получили само разочарования. От тия писма ние не се интересуваме; ние се интересуваме от току-що получените писма, които още не са отворени. Само тези писма могат да осмислят живота ви. Днес и аз имам такова едно писмо, и за него ви говоря. Какво сте писали вчера и какво са ви говорили, това не е важно. Аз говоря за реализирането на новото учение днес. Миналото е една опитност, бъдещето е още нереализирано, но важно е настоящето. Благодарете за най-малкото, което днес се дава на душата ви. Щом се натъкнете на някаква неприятност, на някакво страдание, вдълбочете се в себе си и вижте какво е написано във вашето любовно писмо, което сте получили този ден. Всяко страдание, всяко изпитание е формула, останала от миналото ви, и днес вие трябва да я

приведете на ваш език, да се ползвате от нея. Миналото представя стария език, който някога сте знаели, а сега сте забравили. Ако кажа нещо на този стар език, вие няма да го разберете, но ако го превода на сегашния език, даже и с някакъв дефект, вие ще разберете поне основната идея. Аз не искам да превеждам на съвършен език, защото щом нещата станат съвършени, те веднага се разрушават. Така е на земята само, а на небето има условия за пълно съвършенство. За да не стават големи разрушения на земята, всякога и навсякъде трябва да се оставя по една отворена врата. През тази отворена врата минават погрешките. Когато някой каже, че е направил една работа съвършено, това показва, че той е затворил вратата след себе си. Не се стремете към такова съвършенство, защото сами ще се разрушите. Досега не съм срещнал нито един поет, музикант, философ или учен, който да е създал нещо съвършено. И затова, когато казвате, че нещо е съвършено, хубаво, красиво, добро, аз казвам, че и от това нещо има по-съвършено, по-хубаво, по-красиво, по-добро. В добродетелта има разширявания – безгранични са нейните предели. И любовта е безгранична. Ако в съзнанието на човека има повече място, тогава и любовта ще дава повече блага.

И тъй, за всички хора в света има поле за работа. Като ставате сутрин, насочете мисълта си към изгряващото слънце, както Елми Бар насочваше своя телескоп към прозореца на красивата царска дъщеря. Днес от всички се изисква приложение. Знания много има, но приложение няма. Днес всички хора се оплакват от студ. Защо? Всички живеят в студена атмосфера. Съвременните хора се нуждаят от положително знание и от методи за приложение на това знание. Например сега, при студените нощи, когато температурата вън е 21–22° под нулата, аз спя с отворен прозорец, и въпреки това в стаята ми е топло. Защо? Аз оставям

прозорците си отворени под специален ъгъл, вследствие на което между въздушните частички става известно триене, и в резултат на това се образува топлина. Измени ли се тоя ъгъл, студът нахлува отвън и в стаята става студено.

Казвам: вяра, детска вяра се изисква от съвременните хора! Какво е донесло и какво може да донесе безверието? Какво ще ви ползват вярванията и „реченото-казаното“ на хората? Това ще оставим на Бога, Той да изправи тия работи, а от нас се изисква да решим своите задачи, за да бъдем доволни и благодарни от живота.

„На този камък“. На този камък ще поставим живота си, и нито ние ще падаме върху него, нито ще искаме той да пада върху нас. Затова трябва да бъдем в пълна хармония с любовта и да се ползуваме от нейната светлина. Ставате ли сутрин, поне три пъти през деня проверявайте дали сте на този камък или не. Тази проверка е необходима, понеже земята се движи, условията се менят, и човек може да се измести от тази основа. Ние виждаме как състоянията на хората всеки момент се менят. Някой е богат, учен, но не е доволен. Защо? Изместил се е малко от своето първично положение. Затова именно човек трябва да работи, да дойде в първото си положение, да се намести на този камък. Любовта е основата, на която всеки трябва да застане, за да разреши своите мъчнотии, да превърне страданията си в радост. Това значи да бъде човек мъдрец! И като мъдрец, светът за него ще бъде в пълен ред и порядък.

*3. Беседа от Учителя, държана на 17 февруари 1929 г.
София – Изгрев.*

ПРОМЕНЯВА ВРЕМЕНАТА

„И той променява времената и порите;
сваля царе и поставя царе; дава мъдрост
на мъдрите и знание на разумните.“

Данаил 2:21

„И Той променява времената и порите.“ Това са думи на пророка – следователно Божии думи. Божиите думи никога не губят своята ценност; те са от дълговековните – значи, те никога не умират.

„И той променява времената.“ В света съществува една причина, която променя нещата. В случая думата „променя“ няма такъв смисъл, какъвто обикновените хора ѝ дават. Често хората казват: „Условията на живота ще се променят“. Те разбират тази промяна в добър или в лош смисъл. Обаче, когато се казва, че Той променява времената и порите, пророкът разбира промяна само в добър смисъл, т. е. лошите времена трябва да се променят в добри; и вековете, и епохите трябва да се променят в добри. И в човешкото развитие е имало тъмни епохи, тъмни времена. На това основание, човешката душа очаква онова бъдеще, което дава израз на целокупния живот; тя очаква онова бъдеще, което дава израз на човешкия дух, на човешкия ум, на човешкото сърце. Ако заместим думата „израз“ с думата „излез“, това означава, като заминеш някъде, да ти дадат излаз, да излезеш някъде на

свобода, отдето ще виждаш нещата тъй, както са в действителност. Този потик към свобода съществува в цялото органическо и неорганическо царство, т. е. в цялата природа. Във всички тела, независимо това, дали са разумни или не, съществува стремеж да намерят нещо, което мъчно се намира, или по-право, което нийде не се намира. Този стремеж може да се уподоби на водата. Когато излезе от своя източник, водата тръгва по известен наклон. Учените могат да обяснят движението на водата, но същественият въпрос не седи в причината на това движение, а във въпроса: разумно ли е това движение или не; има ли смисъл това движение или не? Когато нещата се отричат и приемат, това показва, че в тях има разумност. Само разумните неща се отричат и приемат. Тъй, щото, когато някой казва, че в природата не съществува никаква разумност, това подразбира, че нещата нито се отричат, нито се приемат. Това значи още да престанем да говорим, да престанем да мислим, да престанем да се интересуваме за миналото, за настоящето и за бъдещето и т. н. При това, забелязано е, че тези хора именно, които отричат разумността в природата, които казват, че светът е създаден случайно, те искат да си обяснят този случаен свят.

Какво виждаме днес? Явяват се ред учени, които се занимават с въпроса за създаването на земята; те казват, че материята е в постоянно движение, че слънцето, земята и всички планети също така са в движение. Не само това, но тия учени разглеждат въпроса за посоките, в които слънцето, например, се движи. Те казват, че слънцето се движи в две посоки: около себе си и около друг някакъв център. Те говорят и за пръстените около слънцето, от които се образували и останалите планети, и т.н. Както знаете, много научни теории съществуват за създаването на земята, на слънцето, но въпреки това, нито един от съвременните учени не е

присъствувал при създаването на вселената. Учените са намерили всичко наготово, създадено вече, а на тях е останало само да правят свои предположения, свои допускания и след редица такива предположения, по-близо или по-далеч от истината, да казват, че това са научни теории. Питам: как ще си обясните причината, задето някой млад, здрав момък е мързелив, груб, невнимателен към родителите си, към ближните си? Как ще си обясните после промяната, която един ден става с него? Срещате същия този момък спретнат, работлив, ходи на нивата, помага на родителите си, учи, занимава се, обича родителите си, ближните си? И в първия, и във втория случай можете да правите свои заключения, свои предположения; това са философски догадки само, но не и самата истина. Има една причина за това, но не я знаете. Можете да кажете, че тази причина се крие в някаква придобивка, или че някоя мома е запалила чергата на този момък. Тава са предположения само. Аз не зная как мома може да пали чергата на момъка. Ако насочите слънчевите лъчи точно срещу фокуса на една леща, на това място ще се образува толкова топлина, че всяко тяло, поставено на този фокус, може силно да се нагорещи или да се запали. На земята ли се е образувал този фокус? Не, той се е образувал на слънцето някъде, но в дадения случай се проявява на земята, понеже има за това благоприятни условия. Учените казват, че лещата пречупвала светлината. Ние казваме пък, че светлината никога не се пречупва. Това, което може да се пречупва, не е светлина. За да обяснят някои явления в природата, учените казват, че светлината се пречупва, но това са техни схващания. В човешкия ум става някакво пречупване, но за пречупване на светлината например може да се даде съвсем друго обяснение от това на учените. Всички явления в природата имат свое разумно обяснение. Как се е събрал този фокус в лещата, как се събират слънчевите лъчи

в него, това сега не е важно за вас. За вас са важни лещите, които природата ви е дала и с които от хиляди години насам вие събирате и пръскате светлината. Тези лещи са вашите очи, които учените днес са представили външно, в разни видове стъкла, и чрез тях искат да обяснят как става това събиране и пръскане на светлината, а също така как става пречупването на светлинните лъчи във фокусите.

Съвременните хора се нуждаят от положителна наука, която да обясни правилно явленията в разумната природа; тя ще избави хората от вътрешните им заблуждения. Заблуждения има и в умствения, и в сърдечния живот на хората; заблуждения има и в постъпките им. Вземете например въпроса, който се третира от учените, коя философия е най-права. Ако четете философията на Йохан Ремке, ще видите, че той отрича всички философии от 25 века насам; той казва, че те нямат никаква философия и че философията им не е нищо друго, освен философски жаргон. Той се стреми да даде нова насока на философията, да я направи основна, независима наука. Той казва: „Философията, като основна наука, която не признава никакви скрижали, не благоговее пред никакви авторитети.“ На това основание и аз казвам: ако религиозният служи на Бога от страх, той не е философ, в него няма никаква философия, никаква религия. Какъв Бог е този, на когото ти ще служиш от страх?

Един пътник минавал през гъста гора и срещнал на пътя си една голяма мечка. Той се уплашил от мечката и хукнал да бяга. В страха той изгубил шапката си и не могъл да я намери. Като вървял по-нататък, между шубраците някъде видял заек. Щом доближил до него, заекът хукнал да бяга, изплашил се от човека. Тогава пътникът се замислил и казал: „Значи, и от мене има по-страхливи същества.“ Питам: мечката, която уплаши човека, големия юнак, по-разумна ли е от него? Не е по-разумна. Заекът, който се уплаши от човека,

по-разумен ли е от него? И той не е по-разумен. И в двата случая човекът е по-разумен. Защо се плаши тогава? Вие трябва да си отговорите на въпроса как и кога е произлязъл страхът. Първоначално страхът не е съществувал в Битието. Страхът не е нещо кардинално, което да е съществувало в човека още при създаването му. Той отпосле се е явил вследствие на отклонението, което станало със самия човек. И действително, когато клони да изгуби равновесието си, да падне, човек всякога се страхува. Това показва, че страхът носи своето начало от далечното минало някъде, когато човек се е отклонил от правия път. Значи, страхът води началото си от грехопадането на първите човеци.

Съвременните хора се нуждаят от здрава, положителна основа в живота си. Затова всеки трябва да знае каква е неговата основа, какво е неговото верую, каква е философията на неговия живот. Как живеят съвременните хора? Те живеят като гъби: растат, ядат и пият, обличат се, докато един ден заминат за другия свят. Близките им започват да плачат, да скърбят, че еди-кой си заминал за другия свят. Когато хората се раждат, приемат ги с радост; когато заминават, изпращат ги с плач. Когато детето се роди, майката не знае отде е дошло; когато замине за другия свят, майката казва: „Бог да го прости, замина за някъде.“ И в този случай, тя не знае де отива детето. Значи хората не знаят нито отде са дошли, нито де ще отидат. Има едно общо верую, че човек излиза от Бога и се връща при Него. Това е механическо обяснение на въпроса, което не успокоява човека. Хората търсят Бога отвън, вследствие на което се намират в голямо противоречие. Преди всичко, човек трябва да търси Бога като вътрешна сила в себе си, която му дава мощ, която осмисля живота му. Ако по този начин се стреми към Бога, той ще се освободи от всички ограничения в живота. Като наблюдавате небесните тела с телескоп, по големината им вие познавате

кои от тях са по-отдалечени и кои са по-близо до вас. Следователно всяко тяло, към което вие се приближавате, става по-голямо; това, от което се отдалечавате, става по-малко. Всъщност, тялото не става нито по-голямо, нито по-малко, но привидно изглежда по-малко или по-голямо. Когато младият се възхищава от една идея, а в старините си намира, че тази идея е празна работа, това показва, че той е станал материалист. В този случай, старият човек се е отдалечил от реалността на нещата. Идеята, която по-рано го е възхищавала, сега е станала толкова малка за него, че той почти не я вижда и намира, че е празна работа. И наистина, докато са млади, хората са идеалисти, интересуват се от всичко, приятно им е да живеят, на всичко се радват. Когато остарееят, престават да се интересуват. Такава е философията на Настрадин Ходжа, който казва: „Докато жена ми и аз сме живи, целият свят ме интересува. Щом жена ми умре, половината свят се свършва за мене; щом и аз умра, целият свят се свършва“.

Казвам: в реалността съществува само един Бог, Който не е познат на хората. В Бога няма желание хората да Го познават. Ако Той би имал желание да бъде познат от хората, това значи да има някакви слабости. Това би значело, че на Бога липсва нещо. Майката иска да роди дете, за да се осмисли животът ѝ. Значи липсва нещо на майката, затова тя иска дете. Питам: ще дойде ли ден, когато майката няма да иска деца? Засега това е неразрешен въпрос, който за дълго време още ще остане в това положение. Затова ние казваме: В света съществува само един Бог, и всички богове са излезли от Него. В света съществува само една майка, и всички майки са излезли от нея. В света съществува един Учител, и всички учители са излезли от него. В света съществува само един ученик, и всички ученици са излезли от него. В света има само един приятел, и всички приятели са излезли от него. В света има само една душа, и всички души са излезли от нея.

В света има само един дух, и всички духове са излезли от него. Следователно, ако искате да разберете реалността, вие трябва да се стремите към първичната реалност. Ако искате да разберете имате ли душа и дух, вие трябва да се свържете с първата душа, с първия дух, от когото сте излезли. При това положение, никой няма право да пита как може да намери реалността на нещата. Който искрено търси тази реалност, той никога не пита как и де може да я намери. Трябва ли човек да пита хората как да яде? Той знае това изкуство от хиляди години насам, и затова, като се намери пред ядене, сяда и започва да се храни. И малкото пиленце, едва що излюпено, знае вече как да кълве. И малкото дете, едва що родено, знае как да бозае. Обаче, поради своето отклонение от правия път, хората са изопачили Божествения ред и порядък на нещата, вследствие на което са си създали нещастия и страдания. Животът на съвременните хора е пълен с отрицателни неща: злоба, завист, омраза, болести и т. н.

След всичко това идват учените и философите, които искат да обяснят на хората причините за социалното зло в света. Казвам: човек сам за себе си е причина за социалното зло в света. Ако хората мислят, че обществото, като цяло, в един ден може да се изправи, а с това да се изправи и целият свят, за такова мнение турците казват: „И да видиш, и да чуеш, не вярвай!“ Това значи да отречем разумността, да отречем целокупното в живота и да приемем, че Бог за един ден само ще оправи света. И това е възможно, но то е лесният път. Това подразбира вече, че хората са станали по-добри. Днес лесно могат да се премахнат противоречията от живота. Как? Чрез малки усилия. Значи, ако противоречията и до днес не са премахнати, това показва, че хората не правят усилия. И наистина, някой заболява от хрема – проста, обикновена болест, която е добро средство за пречистване. Но като не правят малки усилия да се освободят от нея, хората сами си

създават усложнения. И ще видите, че от тази проста болест заминават десетки хора. Също така и инфлуенцията е болест, на която не се обръща внимание, но и тя може да се усложни. Хората лекуват хремата по различни начини: едни си превързват носа с кърпи, натопени в гореща вода; други правят промивки с топла вода, трети я лекуват с различни цярове. Всъщност, причината за хремата е слабото дишане. Който заболява от хрема, той трябва да знае, че в дишането му има някакво отклонение: дишането не е ритмично, вследствие на което не се приема достатъчно количество въздух. Щом дишането се подобри, и хремата ще изчезне. С хремата природата предупреждава човека, че трябва да работи. Ако не вземе във внимание това предупреждение, тя му изпраща треската. При треската няма кихане, както при хремата, но тя се придружава с тръпки, с огън и със студ. Човек рита, роптае срещу треската, но тя му казва: „С ритане работа не става. Ти трябва да работиш!“ Треската мяза на онези разбойници, които обират парите на човека, с което искат да му кажат: „Ако искаше да не те обират разбойници, трябваше да дадеш тия пари на бедни, на сиромаси хора, а не да ги държиш за черни дни.“

В това отношение турците бяха големи майстори: когато отиваха при някой български чорбаджия да го оберат, те направо му казваха да даде парите си. Ако той отказваше да ги даде, те започваха да се разговарят помежду си: „Дайте веригата тук!“ Един от тях наклаждаше огън, другият туряше веригата в огъня и я държеше там, докато се зачерви. След това взимаха нагорещената верига и се приготвяха да я турят на врата на чорбаджията. Като виждаше това представление, той веднага казваше: „Чакайте, ще ви дам парите.“ Ще-не ще, чорбаджията изваждаше парите си и ги даваше на турците. Като си отидат, чорбаджията си казваше: „Слава Богу, че с малко се освободих от тия турци! Иначе, животът ми щеше

да отиде.“ Същото прави и треската. Като дойде при някой човек, тя му казва: „Скоро давай, каквото имаш!“ Питам: защо ви е такова богатство, което носи ред нещастия след себе си? Когато хората се питат трябва ли човек да бъде богат или не, казвам: ако вашето богатство внася раздори в целия дом, по-добре да си отиде; ако вашето богатство разваля отношенията между мъже и жени, между синове и дъщери, между господари и слуги, по-добре да си отиде. Обаче, ако вашето богатство е в състояние да подобри отношенията между любовта и добродетелта, по-добре да остане. Тъй щото, който иска да бъде богат, той трябва да се запита дали богатството, към което се стреми, ще послужи за подобрение на живота му.

Следователно човек трябва да се стреми към ония външни облаги, които са в сила да произведат в него велик, вътрешен морален преврат. Под думата „морал“ аз разбирам най-ниското положение, до което човек е стигнал. Само физическият човек може да има морал. След морала иде животът. Да живееш е нещо по-високо, отколкото да имаш морал. И животът има свой външен израз. Този израз е човешката мисъл. Значи отляво животът си служи с морала, а отдясно – с човешката мисъл. При тази алтернатива, същината на живота се изразява в опериране от една страна с морала, а от друга – с човешката мисъл. Който не разбира отношенията на морала към живота, той иска да докаже, че моралът е единственото важно нещо в живота, и затова човек трябва да бъде морален. Не, моралът е само лявата страна на човека. Кога човек става морален? Когато го оберат. Тогава той започва да пита: „Има ли морал в света или няма?“ Обаче, ако той обере някого, тогава не пита има ли морал в живота или няма. Когато разумният човек прилага морала, той го прилага еднакво към всички. Следователно, когато съвременните хора страдат, те трябва да си обяснят

причините на тези страдания, за да ги премахнат. Обаче и до днес още хората говорят за любовта на Христа към човечеството, за това, че Той се пожертвувал за тях, че пак ще дойде на земята да ги повдигне, и чакат това време. Това са залъгалки на мързеливите хора. Мързеливият син седи в къщи без работа, губи времето си, а баща му го успокоява, че макар днес да са сиромаси, но утре дядо му ще умре и ще остави голямо наследство. Синът слуша баща си, чака дядото да умре, но дядото не умира. Дядото е от дълговековните, той ще живее 120 години, ще зарови и сина си, и внука си. Казвам на този син: не чакай дядо ти да умре, но започни да работиш, сам да печелиш пари. И ако дядо ти остави нещо след смъртта си, благодари; ако нищо не ти остави, пак бъди благодарен.

Питам: какво наследство са ни оставили в науката нашите деди и прадеди? Истинската наука ни довежда до такова положение на съзнанието, при което трябва да се откажем от наследството на нашите деди и прадеди. Те ни оставиха повече дългове, отколкото приходи. Ако дядо ви е оставил 10 000 лева наследство, а 100 000 лева дълг, кажете му той да си плати дълговете, а наследството да остави на когото иска. Питам някого: „Вярваш ли в науката?“ – „Вярвам.“ – „Защо?“ – „За знанията, които е дала на човечеството.“ – Какво благо е донесла науката за човечеството? Какво благо е донесла религията за човечеството? Не казвам, че науката и религията не са донесли нищо за човечеството, но обръщам внимание на хората върху въпроса какво всъщност трябва да донесе науката и какво – религията. В най-тесен смисъл, науката трябва да донесе светлина за човешкия ум, а религията – топлина за човешкото сърце. Някои искат да намерят някакъв контраст между науката и религията. Религията подразбира онова първично състояние на съзнанието, с което човек се проявява на земята. Религията има място само на земята. На небето никаква религия не

съществува. Може ли човек без религия? – Докато е на земята, той не може да живее без религия, както не може да влезе във водата без кораб или без лодка. Смешно ще бъде, обаче, като излезе на брега, да влачи след себе си кораба или лодката. Това означават думите, които хората често употребяват: без наука не може, без религия не може, без къща не може и т. н. Докато е на земята, човек се нуждае от къща, но щом се качи във въздуха, никаква къща не му трябва. Следователно къщите са необходими, но само за твърдата почва. Корабите са необходими, но само за водата. Аеропланите са необходими, но само за въздуха. Писанието казва: „Има домове неръкотворени“. Значи същината на човешкия живот не се заключава в онова, което човешката ръка може да направи.

„Той променява времената и порите.“ Пророк Данаил се спира върху онази Първична Причина, Която изменя времената и порите. Тя изменя лошите условия на живота. Първичната Причина, която обича човека, го освобождава от тия условия. Тази Причина е Любовта. Когато времената се изменят, когато условията на живота се подобряват, туй показва, че Великият в света върши това. Как може Той да промени времето? Представете си, че вие сте беден, нямате пет пари в джоба си, не можете да купите дърва или въглища, а вън е студено, 30–40 градуса под нулата, пък няма и богати хора, които да се погрижат за вас. Какво трябва да направите? Обърнете се към Първата Причина, към Този, Който ви е изпратил на земята, и се помолете да ви помогне. Той веднага ще измени времето. – „Как?“ – Слънцето ще започне да грее по-силно, температурата ще се повдигне, и няма да забележите как термометърът ще се повдигне до нула градуса. Първата Причина не постъпва като персийския владетел, да обесва по един богат за сметка на един сиромас, който умира от глад и студ. Бог е в сила да помогне на едного, без да причини страдание на другия.

Следователно докато няма светлина, човек не може да намери пътя, не може да има никакви постижения. Той трябва да има любовта в себе си като път, мъдростта – като постижение, а истината – за реализиране; чрез нея той може да придобие исканата свобода. Който се усеща слаб, той трябва да търси любовта като път в живота си, мъдростта за постижение на желанията си, а истината като условие за реализиране на нещата. Някои хора учат, свършват гимназия, университет и влизат в живота, дето искат да се прочуят, всички да говорят за тях, но яви ли се някой по-даровит, те се заоблачават. Какво трябва да правят при това положение? Актьор, който иска да задоволи само публиката, той не е истински актьор; учител, който иска да задоволи само своите ученици, не е истински учител. Задачата на учителя не седи само в това да даде знания на учениците си и да ги застави да го обичат, но той трябва да събуди в тях любов първо към единния ученик. Щом обикнат този ученик, те ще обикнат и учителя си. Учениците трябва да обикнат първо идеалния ученик, защото отношенията на този ученик към учителя му са идеални. Докато не намерите идеалния ученик, вие не можете да намерите и идеалния учител. Същото нещо трябва да приложите и към Бога. Вие не можете да обичате хората, ако първо не обичате Бога. Любовта към Бога е първият принцип в живота. Върху любовта се гради целият живот. Тя е същественото нещо в живота, а другите работи идат след нея. Мъдростта, истината и другите добродетели идат след любовта. Защо? Защото първо ние трябва да имаме нещо дадено, или на съвременен език казано, ние трябва да имаме една реалност, към която нито можем да прибавим, нито можем да отнемем нещо. Такава реалност, именно, е любовта. Човекът на любовта е всякога сит, доволен; той е здрав и богат. Под „богатство“ не разбирам външно богатство, изразено само в пари и къщи. Външното богатство е малък резултат на

любовта; то не е пълна проява на любовта. Любовта е магическата сила в света. Когато Бог каза: „Да бъде виделина!“ – стана виделина. Той направи това със Своята любов. Любовта създаде света, любовта създаде цялата вселена. Когато погледнем към слънцето, към звездите, ние имаме предвид Божията Любов. Ето защо, първият и най-силен потик на човешката душа е да възприеме любовта във всичката ѝ пълнота, за да се освободи от ограниченията на живота.

Казвате: „Ние вярваме в Бога.“ – Оставете вашето вярване настрана. Ако с вашата вяра вие не можете да добиете безсмъртие, тази вяра е детинска. Ако вашата вяра не може да ви отвори вратата за невидимия свят и ако не може да ви свърже с всички разумни и напреднали същества, тя е детинска вяра. Ще се запитате дали има същества по-напреднали и по-разумни от хората. В света съществуват много по-напреднали същества от хората, които наричат гении, светии, ангели, архангели и т. н. Ангелите слизат на земята да видят как живеят хората и се усмихват на тяхното богослужение, на тяхното безверие. Защо трябва хората да се съмняват в Бога, щом имат живот в себе си? Разумният живот в човека е проява на Бога. От този живот трябва да се започне.

В царството на персийския владетел, за когото споменах по-горе, върлували голям студ и сиромашия, вследствие на което всяка година умирали голямо число от поданиците му. Той ги съветвал да живеят добре, но нито сиромасите, нито богатите изпълнявали неговите съвети. Като гледал страданията на сиромасите, дошла му на ум следната идея: за всеки сиромас, умрял от студ и глад, да се обесва по един богат. Царят веднага турил идеята си в приложение. И наистина, когато съобщавали, че някой сиромас умрял от студ и глад, в същия ден още обесвали един богат. Като гледали това нещо, богатите започнали да се стряскат и отворили

кесиите си. Всеки богат се задължил да се грижи за един сиромас, да не го остави да умре от глад и студ. С тази мярка на царя, числото на умиращите сиромаси от глад и студ значително намаляло. Какво показва това? Че докато страданията не дойдат близо до човека, той никога не може да влезе в положението на страдащите, на бедните. Само по този начин човек може да стане внимателен и отзивчив към страданията на ближните си.

Казвате: „Защо Бог е създал света така? Защо е внесъл страданията в живота?“ – Това са въпроси и разсъждения, останали от онзи философски жаргон, който е съществувал от преди хиляди години насам. Според този философски жаргон, всички хора казват, че животът няма смисъл, че правда не съществува в света, че Бог не гледа еднакво благосклонно към хората, че праведните били привилегировани, а грешните пъшкали под тежестта на своята карма, и т. н. Какво нещо е кармата? Едно време карма не е съществувала. Хората сами създадоха своята карма, и ако вървят в правия път, кармата им сама по себе си ще се махне. Битието, в което живеем, има свои привилегии, но има и свои задължения. Човек трябва да съзнава, че е дошъл на земята първо да слугува, а после да благува. За тази цел той трябва да намери опорната точка на своя организъм, на своето сърце и на своя ум. Когато някой казва, че за него Бог е Баща, от Когото получава всичко, каквото пожелае, той се намира в положението на дете, което познава баща си по това, че каквото пожелае, получава. И наистина, каквото пожелае детето – пари, дрехи, обуца, играчки, книги – всичко получава. И съвременните хора проповядват за Бога, но на техните молитви не се чува ни глас, ни усиливание. Защо молитвата им не се чува? Защото не се молят на истинския Бог. Когато отстъпиха от Бога, евреите си направиха един идол и му се кланяха. Тогава пророк Илия им каза: „Хайде да направим

един опит, да видим кой е истинският Бог и чие верую е право.“ Какъв беше опитът? Пророк Илия направи един кръг, тури на него дърва, а върху тях жертвата, и каза на еврейските пророци, на брой 400, да се помолят на своя Бог да пусне огън от небето, да запали жертвеника. Цял ден се молиха тия пророци, пяха, скачаха, удряха се с ножове, но ни глас, ни усиливание. Пророк Илия им каза: „Викайте по-силно, може да е заспал вашият бог, или пък може да е занят с нещо. Сега пък аз ще се помоля на моя Бог, да видим ще се чуе ли молитвата ми.“ Пророк Илия повдигнал очите си нагоре и започнал да се моли. След няколко минути слязъл огън от небето и изгорил жертвата. По-нататък не се казва какво е говорил пророкът с 400-те израилски пророци, но се предполага, че те са го предизвикали с нещо, и той заповядал да избият всички до един. В дадения случай пророк Илия представя персийския владетел, който издал заповед в царството си, за всеки сиромас, който умира от глад и студ, да се обеси по един богат. Обаче, Бог не съизволява в убийството. Пророк Илия, който минаваше за силен, мощен в ревността си към Бога, беше дошъл до убеждението, че тия лъжливи пророци трябва да се избият. Той мислеше, че като ги избие, други няма да се явят. „Колкото и да се кастри тръна отгоре, той все ще пуца корени.“ Значи злото се крие някъде дълбоко в човека – в човешкия егоизъм.

„Той променява времената и порите; сваля царе и поставя царе.“ Думата „цар“ взимам в смисъл на силни възгледи, силни мисли и желания, които поробват човека. Те са ония силни, наследени черти в човека. Например синът може да наследи от пияния си баща слабостта да пие, но ако има будно съзнание, той може да избегне тази наследственост. Как могат да се надвият наследствените черти? Различни начини има, но преди всичко изисква се будно съзнание и воля.

Един пияница, който опропастил живота си, изгубил всичкото си богатство от пиянство, отишъл един ден в една от кръчмите, които обикновено посещавал, и видял там хубави череши. Той се обърнал към кръчмаря с молба да му даде една от тия череши, но последният отказал на молбата му. – „Тъй ли? Ти опропасти здравето ми, взе всичкото ми богатство, а сега не ми даваш една череша! Благодаря ти, аз разбрах вече смисъла на живота. От този час кракът ми няма да стъпи в кръчма! Отсега нататък ще живея трезв и разумен живот.“

Питам: какво показва това? Това показва, че царят на пиянството, на неразумността е свален от своя трон, и вместо него е поставен на власт царят на разумността, на трезвеността. Първият живот е неправилен, а вторият – правилен. Право ли е, когато хората виждат различие в разните вярвания, а всъщност проповядват любов и вяра в Бога? Можете ли да кажете, че братята и сестрите в един дом имат любов към родителите си, ако се карат помежду си? Когато слугите в един дом се карат, това показва, че те не обичат господарите си. Ако жената постоянно говори лошо за мъжа си и е недоволна от него, че не донесъл в къщи това-онова, тя не го обича. Когато мъжът донася на жената всичко, каквото ѝ е нужно, това още не показва, че той е добър мъж. Като се говори за доброта, тя не се изразява непременно материално. Не, правилни отношения и разбираня между хората трябва да има! Сродство между душите трябва да съществува! Разумната, любещата жена не трябва да се интересува от това, дали мъжът ще донесе хляб или не. Тя знае, че това е негова работа. Тежко̀ на онзи мъж, когото жена му трябва да учи как да гледа дом, как да се облича, как да се отнася към хората и т. н.! Кой учи птицата как да се облича? Ако съвременните мъже и жени не знаят как да се обличат, и жените им трябва да ги учат, те са останали назад в разбиранията си. Когато някой пита дали е в правия път, аз

намирам, че той е закъснял. Кой е правият път? Правият път е пътят на любовта. Кое е постижението на правия път? Светлината е постижението на правия път. Кой е резултатът на този път? Истината. Мнозина казват, че светът скоро щял да се свърши. – Ние не знаем нищо определено по това, макар че учените твърдят, какво слънцето щяло да изгасне, а с него заедно и животът ще се прекрати. Слънцето е свещ, която, според нуждите, може да се запалва, може и да се загасва. То е все едно, когато вие гасите и палите свещта си по няколко пъти на ден, хората да казват, че свещта ви е изгаснала. Не, свещта не е изгаснала, но по някакви икономически съображения вие я палите и изгасвате. Преди всичко учените трябва да отговорят на въпроса за кого грее слънцето.

В хамбаря на един богат земеделец се събрали един ден мравите, молците и мишките, да разискват върху въпроса за кого е събрано житото в хамбаря. Най-видните философи от събранието взимали думата поред и изказвали мнението си. Мравешкият философ казал: „Господарят на хамбаря е събрал житото за нас, защото ние трябва да поддържаме живота си.“ Философът на молците казал: „Житото е складирано за нас, да се храним, за да свършим задачата, която ни е дадена.“ Най-после философът на мишките казал: „Господарят е турил житото в хамбаря за нас, защото сме най-големи от всички присъстващи.“ Верни ли са тия твърдения? Тия философски твърдения са дотолкова верни, доколкото са верни и тия на хората, че светът е създаден за тях. Така може да мисли човек само тогава, когато неговият живот стане едно с този на Първичната Причина по мисъл, по чувство и по действие; така може да мисли човек само тогава, когато животът му стане едно с живота на всички разумни, напреднали същества. Докато съзнанието на човека е още на ниско стъпало, той не може да мисли, че слънцето за него грее, или че светът за него е създаден. Защо? Защото,

докато мисли, че светът е създаден за него, ще дойде Господарят на този свят и ще му докаже за кого е създадено слънцето, за кого е създаден светът. Така постъпва и господарят на хамбаря: влиза в хамбаря и в няколко часа само изгонва молците, мравите и мишките вън, като им доказва неверността на техните твърдения. Той им казва: „Излезте вън и там разисквайте върху въпроса за кого е събрано житото в хамбаря.“

Също такъв спор се явил един ден между пчелите и осите, за кого била създадена лозата. Пчелите казвали, че лозата е създадена за тях, защото те събират мед и са полезни. Осите пък поддържали, че лозата е създадена за тях, защото имат силни челюсти и могат да пробиват здравата ципа на гроздето, и по такъв начин могат да го използват. Щом е така, те казали помежду си: „Хайде, да пристъпим към опит, да видим кой има право.“ Осите, които имали здрави челюсти, започнали да пробиват ципицата на гроздето, а пчелите, възползувани от услугата на осите, започнали наготово да смучат сладкия сок на гроздето. От това време и до днес още все същата история се разиграва: осите пробиват люспите на гроздето, а пчелите смучат сладкия гроздов сок. Който иска да знае де има хубаво, сладко грозде, нека следи на кои лози кацат най-много пчели. При този спор, осите и пчелите и до днес се ползват от гроздето. Питам: ако пчелите и осите разрешиха спора практически, като пробиха люспата на гроздето и изсмукаха сока му, може ли човек да бъде по-неразумен от тях, да не разреши правилно въпроса за създаването на света? Пчелите и осите не си отговориха на въпроса за кого е създадена лозата, но я използваха. Също така, и хората не трябва да разискват върху въпроса за кого е създаден светът, но нека използват благата, които са вложени в този свят, за своето растене и развиване.

„Той променява времената и порите“ – първото положение на стиха. „Сваля царе и поставя царе“ – второто

положение на стиха. „Дава мъдрост на мъдрите и знание на разумните“ – третото положение на стиха. Мъдростта е сила, която всеки може да придобие, не изведнъж, но постепенно, с течение на времето. Който иска да измени своя живот, да го осмисли, той непременно трябва да бъде мъдър. Тъй щото, който иска да вложи в живота си съдържание и смисъл, той трябва да има знания, а знанията се дават само на разумните. Мнозина отхвърлят това твърдение и казват, че мъдростта и знанието не е за тях. Не, всеки трябва да се стреми да придобие знание и мъдрост. Те са качества, присъщи на човека. Всеки човек може да бъде разумен, всеки човек може да има знания. Мъчнотиите в живота се разрешават именно чрез знания и мъдрост. И учените хора разрешават трудните задачи в науката пак чрез знание и мъдрост. Много научни въпроси във физиката, в химията, в обществения живот се разрешават чрез знание и мъдрост, и така разрешени, те улесняват живота на хората, намаляват техния непосилен труд.

Съвременните хора се трудят не по силите си, терзаят се морално, физически, докато един ден изнемогнат и обезсмислят живота си. Какво трябва да направят, за да се освободят от тези терзания? Те трябва да възприемат положителната наука и философия, да създадат в себе си прави убеждения, на които никога да не изменят. И тогава, като прости или учени, като богати или бедни, да си създадат такова верую, което пред нищо да не отстъпва. Който има такова верую, той ще разчита на него във всички трудни моменти на своя живот. Вашето верую трябва да има силата на онзи пътник, когото разбойници хванали в гората и завързали, но скоро били принудени сами да го развържат. С вързани ръце макар, той се приближил при главатаря на разбойниците и казал: „Бог, на Когото служа, ви заповядва да ме развържете. Аз отивам по Негова работа и трябва непременно да я свърша. Аз мога сам да се развържа, но искам, както вие ме завързахте, така и да ме развържете.“

Главатарят отказал да го освободи, но след няколко минути той паднал на земята и уплашен, започнал да вика на другарите си: „Развържете този човек! С него шега не бива.“ Имали ли сте тази опитност, след като ви турят в затвор, да кажете на надзирателя да ви пусне, защото ако не ви пусне, ще го прострат на земята и ще се принуди да ви освободи? Силна е Божиата дума! Бог казва на надзирателя на затвора да ви освободи, и ако не ви освободи, ще опита резултата от неизпълнение волята Божия. Такава опитност имал апостол Петър, когато бил в затвор. Ангел Господен влязъл в затвора, бутнал оковите му и го освободил. Подобна опитност са имали и тримата момци Сидрах, Месах и Авденаго, които, хвърлени в огнената пещ, по чуден начин били запазени от изгаряне. Ще кажете, че това е ставало в онези времена, когато хората са били праведни, но в днешните времена това не може да стане. Чудно нещо! Ако след две и повече хиляди години от онези времена, когато се пее и проповядва толкова много за Бога, не може да стане подобно нещо, защо ви е тогава съвременната култура, защо ви е тази вяра в Бога? Времената, в които днес живеете, трябва да бъдат по-богати с опитности. Вие трябва да бъдете силни, лесно да се справяте с мъчнотиите си. Дойдат ли при вас гневът, страхът, съмнението, безверието, сиромашията, гладът, вие трябва да им кажете: „Бог, на Когото служи, каза да ме освободите!“ Щом кажете така, трябва да бъдете свободни. Ще запитате дали наистина тия неща могат да станат. Могат да станат, разбира се, но затова не се изискват празни думи, а вяра, непоколебима, положителна и устойчива. Имате ли тази вяра, вие ще бъдете щастливи.

В миналата беседа говорих за царя Абу Бен Фура, за красивата му дъщеря Ен Суфи и за нейния възлюбен Елми Бар. Царската дъщеря била щастлива, затова възлюбеният ѝ, Елми Бар, не се осмелявал да отиде при нея. Тя имала много поклонници, и Елми Бар чакал всички да се изредят, да

изкажат своето почитание и уважение към нея. Един ден тя заболяла и умряла. Баща ѝ заедно с всички нейни поклонници плакал, страдал, но най-после я погребали и се върнали по домовете си. Тогава нейният възлюбен, Елми Бар, отишъл на гроба ѝ, извикал няколко пъти: „Ен Суфи, жива ли си?“ – „Жива съм. Ако ме разровиш от гроба, ще изляза вън.“ – Той взел лопатата и започнал бързо да копае. Скоро разкопал гроба и царската дъщеря, здрава и весела, излязла вън, на светлина и свобода.

Казвате: Какъв смисъл се крие в този разказ? Ако вашият идеал е мъртъв и заровен дълбоко в земята, много от поклонниците му ще плачат за него, но няма да го съживят. И бащата на вашия идеал ще плаче за него, но и той няма да го съживи. Защо? Защото те всички плачат за неговата външна форма, за неговото тяло. Обаче, когато дойде възлюбеният на вашия идеал, който обича неговата душа, неговото съдържание, той ще отиде при гроба му и ще извика: „Ен Суфи, жива ли си?“ – „Жива съм, вземи лопатата и ме освободи.“ Той ще вземе лопатата, ще разрови гроба на своя идеал, ще го хване за ръка и ще го изведе навън. След това отишли да съобщят на царя, че някой задигнал тялото на дъщеря му. – Кой я задигна? – Задигна я нейният възлюбен, който я взе да живее заедно с него, но не в бащиния ѝ дом, а горе на планината. Тук тя се прости със стария живот и започна новия – животът на светлината, на знанието и на мъдростта.

Всички хора ще умрат, ще влязат в гроба, но след това вече ще покажат силата на своята вяра, силата на Христовото учение. Силата на Христа се заключава именно в това, че три деня след като умря, Той възкръсна. Как възкръсна Христос? В Писанието е казано, че ангели слезли от небето, вдигнали плочата от гроба, и Христос възкръснал. Обаче, според едно предание се казва, че Петър и Йоан отишли на

гроба на Христа и извикали: „Учителю, тук ли си? Жив ли си, Учителю?“ Христос отговорил: „Ако вдигнете плочата от гроба ми, аз ще изляза вън.“ Те се помъчили да вдигнат плочата, но не могли, затова дошъл ангел Господен от небето, вдигнал плочата, и Христос възкръснал. Следователно по същия начин Христос трябва да възкръсне във вас, във вид на някаква нова идея. И вие трябва да бъдете поне като апостол Петра, да отидете при гроба на Христа и да кажете: „Учителю, тук ли си? Жив ли си още?“ Достатъчно е да чуете гласа на Христа, макар и да не сте в сила още да вдигнете камъка от гроба Му. Много пъти ще чувате гласа на Бога да ви говори отвътре, но не ще можете да вдигнете камъка от вашия гроб.

И тъй, вие трябва да дойдете до това положение именно, да вдигнете камъка от вашия гроб и да възкръснете. След всичко това, кой може да убеди възлюбения на царската дъщеря, че съществува смърт? Той ще каже: „Аз знам, че смърт не съществува, имам опитност за това.“ Оттук всеки ще разбере, че великата задача на неговия живот е да придобие безсмъртието, да придобие вечния живот. Сега и вие, като Петра, питате Христа какво трябва да правите, т. е. какво ще стане с вас, ако Христос не възкръсне? Наистина, ако Христос не беше възкръснал, работата на учениците Му беше свършена. Когато Петър чу думите на Христа: „Тук съм!“, той отиде при другите апостоли, съобщи им това, което чу и видя, и трябваше всички заедно да се молят. След това дойде ангел Господен, който отвали плочата от гроба, и Христос възкръсна. Тогава Той се явяваше на учениците си и изчезваше, и те повярваха във възкресението, в безсмъртието на душите. Силата на човека седи в безсмъртието. При това положение, човек и да умре, пак ще възкръсне.

Сега, като хора на новото, които работите за своето изправяне, както и за това на света, трябва да знаете, че

изправянето на света се заключава във вашата вътрешна сила. Иначе, върви ли по пътя на старото, човек все още ще мисли, че времето за възкресението не е дошло. Не, трите деня, откак сте в гроба, са изтекли вече, и вие трябва да похлопате на гроба и да запитате: „Господи, тук ли си? Жив ли си?“ Щом чуете гласа Му, че иска да вдигнете камъка от гроба, вие трябва да сте готови да сторите това. Докато камъкът седи на гроба ви, вие се намирите при тежки, при трудни условия на живота, при непостигнати идеали. Мислите ли, че като ожените дъщеря си, ще постигнете своите идеали? Мислите ли, че като свършите училище или като забогатеете, ще постигнете своите идеали? Не, пак страдания ви очакват. Който жени дъщеря си, той трябва да ѝ даде в наследство любовта си. Който свършва училище, той трябва да получи диплом на любовта, който да му отвори пътя на живота. Някой иска да пише нещо по известни въпроси. Преди да пише каквото и да е, той трябва да се запита, има ли диплом за любовта? Той ще каже, че не иска да свършва по любовта. Нека свърши по любовта и тогава да пише. Само така той ще разбере смисъла на живота. Какво правят хората днес? Като видят, че някой човек проповядва нещо, първо ще го питат към коя черкова принадлежи. Това са залъгалки за обикновените, а не за учените хора. Вземете пример от Данаила. Външно той не принадлежеше към никоя черкова, но когато трябваше да изтълкува съня на царя, обърна се към Бога и получи тълкувание на съня. Царските мъдреци обаче не можаха да изтъкуват този сън. Значи, Данаил можа да отвали камъка от гроба, заради което получи почести и хвала. Данаил не се поддаде на тия почести и похвали, защото той искаше да покаже на света, че съществува един Бог, Който дава на всички хора любов, мъдрост, знание, сила, живот и свобода. Този Господ трябва да се проповядва на хората, за да бъдат готови да изпълнят Неговата воля. Когато този Бог живее в душите на всички хора, те ще бъдат помежду си истински

братя и сестри, готови на всякакви жертви едни за други. Днес някой срещне своя ближен и не го поздравява, а той се оплаква, че не го поздравил. Много малко иска този човек. Той трябва да иска нещо съществено. – „Ама той не ме обича.“ – Не, ти трябва да искаш нещо повече от любовта. Онзи, в когото Бог живее, трябва да е готов да изпълни волята Божия и да живее и за другите тъй, както и за себе си. Като отиде на гроба на своя ближен, той трябва да вдигне камъка оттам и да му каже: „Стани и повече не греши!“ На учения, който изгубил знанието си, той трябва да каже: „Стани и повече не греши!“ На момата, която изгубила красотата си, той също трябва да каже: „Не се смущавай! Ще придобиеш отново красотата си, но повече не греши!“ Съвременните хора падат, стават, грешат и очакват, като отидат в другия свят, тогава да се изправят. Не, станете от гробовете си, влезте в новия живот и повече не грешете! Нещо реално се изисква от хората. Те се намират вече в предградието на онзи свят. Онзи свят е съзнанието на хората. Днес хората седят един до друг и не се интересуват да проникнат в душите си, да видят красивото в себе си. Срещате малко момиченце, не обръщате внимание на него. Защо? Грозно било. Не, погледнете го внимателно, да видите колко красива е душата му. – „Как познахте?“ – Вижда се тази красота, но любов трябва да има в сърцето ви, за да я видите.

Казвам: в очите на християнството, или в очите на новото учение, вие също така трябва да видите красивото, Божественото, да Го обикнете и да тръгнете в пътя без страх, без съмнение. – „Как да се простим със старото?“ – Като станете като децата. Старото е дало вече, каквото ви трябва, новото търсете сега. Бащата казва на сина си: „Синко, досега те носих на гърба си, но повече не мога. Иди сега в света, работи за себе си и за ближния си, и нека Бог бъде с тебе!“ Днес и за млади, и за стари има работа. Всички трябва да придобият истинския живот, в който няма никаква лъжа. Младите се лъжат, че като се оженят, щастливи ще бъдат.

Старите се лъжат, че като израснат децата им, ще ги гледат и щастливи ще бъдат. Учените се лъжат, че знанието ще ги направи щастливи. Богатите се лъжат, че богатството ще ги направи щастливи. Не се лъжете от тези работи. Ние сме за онова знание, което никой не може да отнеме; ние сме за онова здраве, което нищо не е в сила да разклати. Ние сме за живота, за любовта, които никой не може да отнеме. Това е реалното, върху което животът трябва да се постави. Всичко това човек сам може да постигне. В това именно седи разрешението на великата задача в живота. Човешкото съзнание работи вече в тази посока. Когато любите, вие ще имате сила да възкръснете. Вие любите първо вашата душа. Затова вашият ангел ще слезе отгоре, ще отвали камъка от гроба ви, и вашата душа, Христос, ще възкръсне, ще ви се изяви. И на Петра се яви Христос.

„Той променява времената и порите; сваля царе и поставя царе; дава мъдрост на мъдрите и знание на разумните.“ Това значи: Бог променя лошите условия на живота; премахва големите препятствия от пътя ви; в Него се крие голямата наука; в Него се заключава Великото, Божественото, което всички търсят. И религия, и наука, всичко е от Бога, но не по външна форма, а по съдържание и смисъл. Религия без любов не е религия. Следователно религия в любовта е проява на Бога. Оттук вадим следния извод: религията, родена от Бога, представя любовта. Науката, родена от Бога, представя мъдростта. Религията и науката, т. е. любовта и мъдростта трябва да се примирят във вас, да работите и с двете едновременно, за да се освободите от вътрешното робство, в което сега се намирате. Тази е великата задача на човека.

„Той променява времената.“

*4. Беседа от Учителя, държана на 24 февруари 1929 г.
София – Изгрев.*

ДАДЕ ПЛОД

„А друго падна на добрата земя,
и като израсте, стори плод стократно.“

Лука 8:8

„А друго падна на добрата земя и стори плод стократно.“ – Това е една математическа формула. Какво ни интересува нас, че едно семе паднало на добра почва и дало плод стократно? Ако разгледаме този стих буквално, ние почти не се интересуваме какво става с растенията. Днес хората се интересуват от това, което става с тях. Обаче, всяко съзнание, което не се интересува от процесите, които стават в живота и природата, е състояние на безсъзнателен или полусъзнателен живот. Много светски, учени и религиозни хора живеят ден за ден и казват: „Да мине времето, че каквото ще да става!“ Други хора пък живеят с мечти и желания да имат повече парички, да имат къщи, хубави и топли дрехи, да имат какво да ядат и пият, да имат добри приятели, с които да си поживеят, както Бог дал. Това са онази категория хора, които търсят добрите условия, които вярват в щастието. Има хора, които, откак се родят, докато умрат, все щастието търсят, но щастието не дохожда. Други хора пък, макар и да са богати, здрави, вярват в нещастieto и казват: „Какво ли нещастие ще ни сполети! Днес сме здрави, но утре можем да се разболеем. Днес имаме приятели, но утре можем да ги изгубим.“ Първата

категория хора нямат нищо, но все очакват да получат отнякъде нещо. Втората категория хора всичко имат, но все очакват, че ще ги сполети някакво нещастие и ще изгубят всичко. Това са две състояния, които постоянно се сменят в човешката душа. Първата категория хора наричам оптимисти. Те са повече сиромаси, но не в обикновения смисъл на думата „сиромаси“. Те са щедри хора, и без да имат пари, във въображението си правят черкови, училища, раздават пари на бедните и т. н. Втората категория хора са песимисти. Те са богати, но вързали са богатството си в „девет възела“, както българите казват, и никому нищо не дават. Те казват: „Парите не трябва да се раздават без сметка. Ние сме ги печелили с труд, с усилия.“ Като съберете тези два типа хора на едно място, ще видите голямата разлика, която съществува между тях. Оптимистът обръща всичко на добро, а песимистът и под вола търси теле. Като счупи стомната си, оптимистът казва: „Няма нищо, всичко е за добро. По-хубава стомна ще дойде на нейно място.“ Песимистът казва: „Какво добро можеш да очакваш, когато счупиш стомната си? Най-малко парите отидоха.“ Когато шишето с маслото се счупи, оптимистът казва: „Няма нищо, друго шише ще се купи.“ Песимистът казва: „Съжалявам за маслото. Можа поне на някой беден да се даде.“ Кучето изяло хляба, оптимистът казва: „Много добре стана, че кучето си хапна хлебец.“ Песимистът пък съжалява за хляба, който кучето изяло. Да не беше изяло кучето този хляб, можа да се даде на някой беден. Само в такива случаи песимистът става щедър и си спомня за сиромасите. Понякога и оптимистът, и песимистът се поставят на големи изпитания: оптимистът очаква щастието, но то не дохожда; песимистът очаква нещастieto, но и то не дохожда. Добре е понякога човек да бъде оптимист, а понякога – песимист. Защо? Защото, като се счупи шишето с маслото, песимистът става щедър, започва да мисли за сиромасите; сърцето му се отваря, и той

става оптимист. Оптимистът пък, макар да не съжалява, че маслото се разляло, все пак започва да вижда, че има причини в него, които пречат на щастието да дойде. Тогава той започва да разсъждава по-дълбоко.

„А едно падна на добрата земя и даде плод стократно.“ На съвременен език преведено, добрата почва представя добрите, благоприятните условия на живота. Според съвременния човек, добрите условия подразбират здраве, богатство, щастие – много дадени величини. Според философията на някои съвременни учени, казва се, че в живота е дадено само едно нещо. Значи, тяхната философия започва от едно дадено. Обаче, философията на живота започва с много дадени: хляб трябва – едно дадено; дрехи трябва – второ дадено; пари трябва – трето дадено; здраве трябва – четвърто дадено; щастие – пето дадено и т. н. Значи, животът изисква много дадени, а не само едно. Светът не може да се оправя с едно дадено. Когато някой твърди, че върху едно дадено може да се съгради цяла философия, това говори, че той не е поставил тази философия на опит. Как може с едно дадено да се построи цяла философия? То е все едно с един камък да построите цяла къща. Вземете един камък и се опитайте да построите с него една къща. Казвате: „Ще разложим този камък на съставните му части.“ – Това вече е друг въпрос. Да разложиш едно дадено на съставните му части, трябва да знаеш качествата на това дадено. Всяко дадено съдържа в себе си още много дадени. Следователно, когато философите са казали, че могат да построят цяла система само върху едно дадено, те са подразбирали такова дадено, което съдържа в себе си много още дадени. Философите са скрили тази мисъл от хората.

„А едно падна на добрата почва.“ Добрата почва представя добрите условия, които са необходими за живота. Добрите условия са дадени в живота, но даденото не

представя човека. За да се познае, човек трябва да отдели дадените неща от себе си и да остане сам, т. е. само с Онзи, Който е дал нещата. Какво ще разбере говедарят, ако цял ден се занимава с дадените говеда на своя господар? Говедата не искат да знаят за своя господар, нито за говедаря, който ги пасе. Говедата не мязат на господаря си, затова не се интересуват от него. Когато някой касиер се занимава с парите на даден богаташ – милионер, печели ли нещо? Преди всичко, парите на този милионер не мязат на самия господар. Мислите ли, че съчиненията на някой философ съдържат в себе си душата на този философ? Не, в съчиненията си този философ разглежда неща, съвършено чужди на своята душа. Значи, философията на някой виден учен и самият той, неговата душа, са две съвършено различни неща, две съвършено различни разбирания. Вземете например философията на Платона, на Аристотеля, на Канта и на други някой философи, и ще видите, че те представят частични разбирания за нещата, съвършено различни от това, което представят самите тия философи като души. Често хората говорят за интелигентността, за интелекта на човека, а при това приемат за реални само тия неща, които се виждат. Интелектът на човека вижда ли се? В даден случай интелектът може да се види. Умът на човека вижда ли се? И той се вижда, но човек трябва да знае как да вижда тия неща. Ако някой не вижда интелекта, ума на човека, това не е доказателство, че те не съществуват.

Сега, въпросът не седи в това, какво виждаме и какво не виждаме, но в условията, при които сме поставени за всеки даден случай. Тъй щото, за нас не е важно каква е философията на този или на онзи учен. Който иска да разбере философията на някой учен, той трябва да се постави в неговото положение. Иначе той ще разбере само част от неговата философия. При съграждане на своята философия

всеки учен е имал предвид известни предпоставки, които не е изказал във философията си. Представете си, че някой човек се отнася към вас нежно, учтиво, внимателно, посреща ви и ви изпраща добре. Вие казвате: „Много добър е този човек, посреща ме внимателно, любезно.“ Обаче вие не знаете какви са съображенията му да се отнася с вас така. Друг някой се отнася с вас грубо, жестоко, и бързате да се произнесете, че е лош човек. В случая, вие не знаете съображенията му, защо този човек се отнася спрямо вас грубо. И светия да е човек, ако ръката му е счупена, ще го боли. Ако искате да целунете ръката му, той няма да даде, ще дръпне ръката си настрана. При това положение вие ще кажете, че този светия е груб човек. Не е груб човек, но ръката му е счупена. Вашата целувка ще му причини болка.

И тъй, когато казвате, че някой човек е добър или лош, вие не знаете вътрешните подбудителни причини, които го заставят да се прояви по един или по друг начин. Когато майката кърми детето си, от голяма доброта ли върши това? И най-лошата майка кърми детето си. Друга причина заставя майката да кърми детето си. Млякото, което се събира в гърдите на майката, причинява известно напрежение, известна мъка, и тя трябва да се освободи от излишното мляко. Ако детето ѝ не е при нея, тя ще накърми друго дете, и пак ще се освободи от напрежението. Това обаче не показва още, че тази жена е много добра. Затова, когато се говори за някой човек, че е много добър, аз считам, че той е назначен на някаква служба, например произведен е генерал, и трябва да изпълни тази служба. Значи доброто не е качество на самия човек, но служба, която той трябва да изпълни. Казват за някой човек, че е интелигентен. Значи той е полковник. — „Еди-кой си е разумен човек.“ — Той е подполковник. Тъй щото, каквито добри черти видя в човека, аз ги замествам с известни служби, които му са дадени да изпълни: майор,

капитан, поручик, подпоручик и т. н. Най-после, като уподобите службите с качества на човека, де ще намерите самия човек? Докато не намерите себе си, докато не изучите своето естество, вие не можете да прогресирате. Човек не е извор, доброто и злото не извира от него, но могат да пребъдат в него.

Философски казано, доброто и злото са извън човека, но могат да бъдат и в самия човек. Значи доброто произтича от Бога и принадлежи на Него. Обаче, когато ние възприемем едно желание на Бога и го разберем, приложим в живота си и извадим от него плод, това добро вече е наше. В този смисъл, доброто е качество на Бога, но ние сме го възприели и обработили в себе си, както възприемаме и обработваме храната в своя организъм. Както правилно възприетата и добре обработена храна от организма прави човека здрав, така и правилно възприетото и добре обработено добро прави човека здрав. Това, което човек не може да възприеме и асимилира в себе си, е грях, нечистота, зло. Значи човек едновременно образува в себе си и добро, и зло. Когато организмът асимилира напълно и правилно приетата от него храна, човек се радва. Когато не може да я асимилира, както трябва, той страда и гледа час по-скоро да се освободи от нея. Тази храна образува в организма газове, нечистотии, които трябва да се отделят навън. Това е злото в човека. Казано е за човека, че едновременно е фабрика и на доброто, и на злото. Ако той днес не разбира това, някога ще го разбере. За да бъде добър, докато е на земята, човек трябва да яде малко. Тази е философията на живота. Ако ядете много, вие никога няма да се освободите от злото, защото то върви паралелно с яденето. Колкото по-нечиста е кръвта на човека, толкова по-лош е той. Колкото по-чиста е кръвта му, толкова по-добър е той. Това не показва, че храната е причина за злото, но многото ядене създава условия на злото да вирее. Добрата, чистата

храна създава условия за доброто, което иде от Бога. Лошата, нечистата храна създава условия за злото в човека. Злото в човека подразбира семето, което е паднало на пътя, между камъните и между тръните, и образувало в него вредни, нечисти газове и елементи. Какво означава на съвременен език семето, което е паднало на добрата почва? Това означава доброто, което човек възприема и обработва в организма си, вследствие на което организъмът му се пречиства, а кръвта придобива ясночервен цвят. При тези условия само, доброто в човека дава плод стократно. Плодовете на това семе са възвишените, светли мисли в човека, които имат условия да растат и да се развиват.

Сега, при самовъзпитанието си човек трябва да знае, че доброто може да дойде в него отвън някъде, като добро семе, за което той трябва да приготви благоприятни условия, добра почва – своя организъм. И затова, когато казвате, че човек трябва да бъде добър, интелигентен, морален, ще знаете, че само с „трябва“ нищо не се постига. И мъжът казва на жена си: „Жена, трябва да омесиш хляб!“ Връща се, хлябът не е готов. Защо? Защото нощви няма, брашно няма, сол няма, дърва няма да се накладе огън – нищо няма. – „Ама хляб трябва!“ – Ние не отричаме, че трябва хляб, но с какво ще се направи този хляб? – „Аз трябва да бъда добър.“ – За да бъдеш добър, трябва да имаш нощви, брашно, сол, гореща вода, огън. Като съедините всички тия елементи, вие ще омесите доброто, ще го опечете и ще го сложите на масата, всички да хапнат от него. Преведете на съвременен език какво означават нощвите, брашното, солта, водата, огънят, за да разберете какво природата иска да ви каже. Ако не разбирате езика на природата, завинаги ще останете невежи. И философите още не са се научили да превеждат езика на природата. От създаването на света досега са се явили много преводчици на природата, но ще дойде ден, когато Бог ще извика всички

тия преводчици – философи, учени, проповедници – и ще ги постави на изпит, като накара всеки едного да създаде един свят според своята философия, според своите знания и проповеди. За тази цел, невидимият свят ще изпрати велика комисия, която да присъствува на този изпит. Всички учени, философи, проповедници, музиканти, художници ще бъдат поставени на този изпит. Между тези хора ще бъдете и вие. Много от вас са били видни философи, учени, писатели; някои са били владци, патриарси с жезли в ръце; други са били жреци с корони на глави; някои пък са били царе и царици. Днес обаче сте взели една привидно скромна форма и незавидно положение, но сте запазили съзнанието си за величието, което сте били. В каквото положение и да се намирате днес, няма да избегнете изпита. Ще кажете, че искате да служите на Бога. Какво мислите сега, как сте решили да живеете, това е за днес. Изпитът ще бъде за миналото. Сегашното ви положение е подобно на онзи, който взима пари с 50 на сто лихва. Като дойде време да плаща, той дава само лихвите, а майката на парите оставя за по-благоприятни времена. Банкерът пита: „Ами майката на парите?“ – „За нея не питай.“ Да, но банкерът следи за майката на парите, а длъжникът гледа да плати лихвите само.

Казвате: „Какво нещо е човекът?“ В първата глава на Битието, Мойсей пише за създаването на човека: „Взе Бог пръст, направи от нея човек, вдъхна в ноздрите му дихание, и той стана жива душа“. Значи животът, живото в човека, което седи далеч от неговия интелект, от неговите добродетели, от качествата на неговото сърце, които го смущават, това е истинският човек. Добрият човек никога не мисли, че е добър; лошият никога не мисли, че е лош; умният никога не мисли, че е умен, глупавият никога не мисли, че е глупав. Който мисли за себе си, че е добър, умен, учен или прост, той е генерал, полковник или на друга някаква служба.

Когато някой напише нещо и мисли, че е много хубаво, много умно, той трябва да знае, че други пък ще намерят, какво неговата работа е глупава. Също така мислят и за банкера: ако някой вземе от него пари с малка лихва, казва, че банкерът е добър; ако вземе пари с голяма лихва, той казва, че банкерът е лош човек.

Сега, като разглеждаме разбиранията на съвременните хора за живота, намираме, че в тях има голяма несъобразност. Всички хора поддържат мисълта, че трябва да живеят добре. В какво седи добрият живот? Добрият живот се заключава в служене на Бога. Значи, докато не разбере Божиите закони, докато не постъпва съобразно тях, човек никога не може да разбере вътрешния смисъл на живота. Хората мислят, че Бог е подобен на тях, че се гневи като тях. Казано е в Писанието „гняв Божи“, но този гняв не е като човешкия. Същото може да се каже и за хората; има нещо светло, хубаво в техните мисли и чувства, и те считат, че това е присъствието на Бога в тях, но не е така. Това е подобие само на Божественото, но Бог не е още в човека. Казвате: „Нали човек е създаден по образ и подобие Божие?“ Наистина, човек е създаден да бъде образ и подобие на Бога, но още не е такъв. Той има стремеж да бъде подобен на Бога, но още не е такъв. Да имаш стремеж да си добър човек, е едно нещо, а да си добър, това е друго нещо. За да живее добре, човек трябва да е минал през живота на растенията, на животните; после, той трябва да е минал през моралния живот, да различава доброто от злото, и най-после, той трябва да е влязъл в Божествения живот. Доброто причинява радост, а злото – скръб. Следователно доброто се сменява със зло, както радостта – със скръб. На доброто винаги съответствува злото; то е сянка на светлината. Философите казват, че злото е тор на доброто; от този тор доброто черпи сокове, с които се храни. И злото, от своя страна, се храни от соковете на

изгнилите листа. Ще кажете: „Щом е така, можем да правим зло.“ Не, по свое желание човек не може да прави зло, нито може да прави добро. Това показва, че той е оръдие, орган на друго съзнание вън от него.

От това гледище, светът е проникнат от безброй съзнания, по-високи или по-ниски. Над всички тия съзнания обаче има друго едно, Висше съзнание, което контролира и управлява всички други съзнания. Човек е свободен да мисли, както иска, да има свои възгледи за живота, но един ден ще дойде заповед да отиде на война, да се бие с неприятеля. Какво трябва да прави човек със своята свободна воля, със своето съзнание? Божествено ли е това съзнание, което му налага да отиде на бойното поле, да се бие за отечеството си? Не е Божествено. Каква нужда има Бог от войни? Държавата обаче има свои мотиви, които я заставят да отвори война на една или на друга държава: тя иска да се разшири, да придобие повече земя. И свободният човек, който мисли, разсъждава по всички въпроси, се вижда принуден да отиде на бойното поле. Може ли да откаже на държавата? Не може. Като отива на бойното поле, той все има една мисъл в себе си, че може да се върне жив и здрав от фронта. Ако откаже на държавата да отиде на война, той няма никаква надежда в себе си, че ще остане жив: държавата на общо основание ще го застреля, че се отказва да изпълни задълженията си спрямо нея. Следователно и в единия, и в другия случай, той върши нещо под чуждо влияние. Чуждо съзнание го заставя да постъпи по един или по друг начин. Божественото съзнание му казва да не отива на бойното поле, но от страх на отговорност, на неизпълнение на дълга си спрямо държавата, той отива и се връща ранен, със счупени ръка и крак. Сега той казва: „Господи, не те послушах, но изпълних дълга към отечеството си.“ — Който престъпва Божиите закони, той всякога се връща от фронта било с пукната глава, било

със счупени ръка или крак. Питам: няма ли други начини, чрез които да помогнете на отечеството си? Много начини има, чрез които човек може да помогне на отечеството си. Войната не е единственият начин, чрез който хората трябва да помагат на своето отечество.

Двама другари отиват в една кръчма да пият. Като се напили добре, единият от тях казал: „Ти ще платиш сега!“ — „Не, ти ще платиш!“ — „Ама ти пи повече!“ — „Грешка имаш, ти пи повече.“ „Тъй ли?“ Дигат столове, чаши, хвърлят ги един срещу друг, набиват се добре, пукват главите си. Кръчмарят веднага вика стражар, който ги хваща за яките и ги заставя да платят. Те плащат на кръчмаря и се готвят да си вървят. Стражарят ги заставя да тръгнат пред него и ги завежда в участъка. Питам: след като тия пияници се набиха и пукнаха главите си, избегнаха ли плащането? И при това положение платиха, но с по-големи разноси, с по-големи лихви. Обаче плащането може да се разреши и по друг начин. Какъв е този начин? В кръчмата влизат трима души: двама другари, които обичат да пият, и един друг, който е трезв, добър и благороден момък. Като знае, че другарите му нямат пари, той ги придружава и си казва: „Тези мои другари ще влязат в кръчмата без пари и ще създадат след това цяла история около себе си, затова аз ще бъда с тях и ще платя, каквото пият.“ Питам: съвременните културни хора не могат ли да уредят въпросите си поне като тия трима другари?

Казвам: животът изисква нови условия, нови отношения между хората. Тия условия съществуват, но трябва да се приложат, да се турят в изпълнение. В какво се заключават новите условия? Те се заключават в пречистване кръвта на хората, в подобряване и пречистване на техните мисли, чувства и желания; в подобряване на техните разбирания за живота и природата. Тези са новите условия, при които целокупният живот може да се подобри. Доброто

трябва да се постави като почва, върху която ще растат и ще се развиват семената на живота. Ако всички хора работят с доброто, като условие за растене, те ще получат Божието благословение. Ако орачът, като оре нивата, не каже нито една лоша дума, работата му ще бъде благословена. Всяка лоша дума, всяка нечиста мисъл влиза в житото като отрова, която се отразява вредно върху онзи, който яде това жито. Обаче, ако орачът оре и пее хвалебни песни на Бога, всеки, който яде от това жито, ако е болен, ще оздравее; ако е здрав, ще се подмлади. Във всяка работа човек трябва да пее и славослови Бога. Иначе, ако земеделецът, ако орачът, ако онзи, който жъне, който вършее житото, по цели дни се карат, говорят си лоши думи, отправят си лоши мисли и чувства, това жито няма да се благослови; ако воденичарят, който мели брашното, както и домакинята, която меси хляба, не хранят в себе си добри мисли и чувства към ближните си, и този хляб няма да бъде благословен. След всичко това, хората казват: „Да подобрим живота си!“ Те мислят, че доброто иде лесно, само по себе си. Доброто може да дойде само при специални условия. Който не вярва в това, може да направи опит, да се убеди в истинността на моите думи. Вземете един декар земя и го обработвайте по новия начин: през всичкото време, докато орете, сеете и жънете, поддържайте в себе си най-хубави мисли и чувства, и ще видите какво жито ще изкарате. През всичкото време пейте, радвайте се, без да се оплаквате, че са излезли пришки на ръцете ви от работа. По-малко работете, но не се оплаквайте. Ако излизат на ръцете ви пришки и се оплаквате, след време тези пришки ще излязат и на стомаха ви. Пришките на ръцете ви показват човешката лакомия. Работете два часа и си починете. През време на почивката обиколете нивата, попейте си малко, помолете се на Бога да благослови труда ви. После поработете още два часа и пак се помолете. Четири часа физическа работа ви е достатъчна.

Същото нещо се отнася и за поета. Ако един час пише стихове, два часа трябва да се моли, защото той е отговорен за своите произведения. Те ще въздействуват върху хората, а това въздействие трябва да бъде добро. При това, той ще носи тази отговорност не само в един живот. Няколко прераждания наред той ще носи последствията на своите мисли, които е изпратил в пространството. Тази отговорност ще го преследва и на земята, и на небето, докато се научи да пише, както трябва. Казано е в Писанието: „Словото на всеки човек ще му бъде товар“. Значи мислите, чувствата и постъпките на човека ще му бъдат негов собствен товар. Кога? Когато не са съгласни с Божиите мисли, чувства и постъпки. Всеки сам ще опита доброто, което е правил, както всеки сам опитва хляба, който е месил. И когато лекарят препоръчва лекарства на болните, той предварително трябва да ги е опитал, да знае тяхното действие върху организма. Преди да се пусне хлябът в продажба, хлебарят пръв трябва да го е опитал. Преди да продава стоките си, бакалинът пръв трябва да ги е опитал. В това се заключава новата философия на живота.

„А едно падна на добрата почва.“ Семето, което е паднало на добрата почва, е Словото Божие. Добрата почва представя добрите условия. Значи добрите условия са за добрите, за разумните хора. Словото Божие е великото, възвишеното, което сега иде в света. Казвате: „Ще дойде ли това Слово в нас?“ За да дойде Словото Божие във вас, вие трябва да пречистите кръвта си, а за това трябва малко да ядете, да не преяждате. Голямо изкуство е човек да знае как и колко да яде. От хиляди години насам хората ядат, но още не са научили това изкуство. Съвременните хора бързат и когато работят, и когато мислят, и когато се хранят, вследствие на което нямат резултати. Те искат да станат добри, и като не постигат резултати, казват: „Няма да я бъде тази работа.“ Когато казват за нещо, че няма да го бъде, аз имам предвид, че те

говорят за семето, което е паднало на пътя, между камъните или в тръните. Обаче семето, което е паднало на добрата почва, ще го бъде; то ще израсте и ще даде плод стократно.

Казвам: човек трябва да изучава закона на различаването, да различава доброто и злото в себе си като две страни на своето естество, които нямат нищо общо със самия човек. Той трябва да различава всяка мисъл, всяко желание, което се проявява в него, от какво съзнание се диктува – от по-високо или по-ниско от неговото. Следователно, ако се поддаде на по-ниското съзнание, човек непременно ще сгреша; ако се поддаде на по-високото съзнание, той ще направи някакво добро. Това показва, че никой човек в света не действа самостоятелно. Например ставате сутрин рано и казвате: „Искам да се помоля.“ Не се минават пет минути, вие казвате: „Не искам сега да се моля, още повече, че бързам и трябва да отида на работа.“ – Кое от двете съзнания е ваше? Нито първото, нито второто, обаче първото съзнание е по-добро. Човек трябва да се поддава на съветите на онова съзнание, което седи по-високо от него. Казвате: „Нали нито едно от двете съзнания не е мое? Не е ли безразлично тогава, кое от двете ще послушам?“ Едно трябва да имате предвид: ако слушате съзнанието, което седи по-ниско от вас, ще се изгубите в него; ако слушате съзнанието, което седи по-високо от вас, ще познаете себе си и ще влезете във връзка с Бога. Щом се освободите и от едното, и от другото съзнание, това вече е вашето съзнание. Следователно всяко съзнание, което съдействува на човека да се съедини с Първичната Причина, е добро. Всяко съзнание, което противодействува на човека да се свърже с Първичната Причина, е зло. Що е зло? Всяко нещо, което отдалечава човека от Първичната Причина, което съкращава живота му и внася в него ред нещастия, като разбърква мислите и чувствата му, огрубява го, прави го болен, нервен и недоволен,

е зло. Злото е чуждото съзнание в човека. Когато Христос запитва беснуемия как се казва, той му отговори: „Името ми е легион“.

Среща ви някой и казва: „Знаеш ли какво мога да направя?“ – „Какво можеш да направиш?“ – „Ако пожелаея, мога да те убия.“ – Не, никой не може да посегне върху човека, ако за това не му е дадена власт отгоре. Ако Бог не му е позволил, и да тегли куршума, целта си няма да постигне: ръката му ще се вцепени, но и револверът няма да хване. Един православен свещеник, много добър човек, ми разправяше една случка от живота си. Това било в турско време. Един ден този свещеник отишъл в близкия до неговото село град, да получи от митрополията някакви пари, и се връщал в селото си, дето бил свещеник. Понеже трябвало да мине през гора, той взел със себе си един турски гавазин, да го придружи до селото. По едно време свещеникът чул, че турчинът, който вървял след него, цъкал нещо с пушката. Той се обърнал назад и го запитал: „Какво правиш?“ Турчинът паднал на колене пред свещеника и започнал да се моли: „Прости ме, папаз ефенди! Исках да те убия, но ето, че и пушката не хваща, не е допуснато отгоре.“ – „Внимавай, втори път да не правиш такива работи!“ – „Няма да правя подобни опити.“ Питам: Защо пушката не хванала? – Времето не е дошло за това. Други пък ще кажат, че условията не били благоприятни. Какво нещо са условията? Условията в живота, това е Бог. Най-великите условия на живота, това е Бог. Той е великото начало, което почива дълбоко в живота и което никой не може да измени. Той е канара на нашето битие, канара на нашето съзнание. Като вътрешен принцип на живота, Той ни подтиква към доброто и възвишеното. Той е добрата почва, и който падне върху тази почва, той ще израсте и ще даде плод стократно. Само при това положение ще има и философия, и наука, и проза, и поезия, и музика – всичко ще има.

„А едно падна на добрата почва.“ Добрата почва не се постига само с вяра. Казвате: „Достатъчно е човек да повярва в Господа Исуса Христа, за да бъде спасен.“ Вярно е, че този човек трябва да повярва в Господа, но и ти трябва да повярваш в Него, че ти казва да хвърлиш въжето на давящия, за да се спаси. Обаче, с избавянето си той още не е спасен. Той излиза само от лошите условия, но няма да държи въжето постоянно в ръцете си. Да повярваш, това е специфично положение, а да живееш, в това седи същината на живота. Следователно при известни мъчности вярата е само подтик на мисълта да вървиш напред, да знаеш, че ще постигнеш това, което желаш. Обаче вярата не може да се постави като основа на живота. С вяра всичко не се постига. Щом прилагате вярата в живота си, тя трябва да ви скачи с Бога. Скачи ли ви веднъж с Бога, тя престава да бъде вяра. С други думи казано, вярата е движение към Първичната Причина. Щом влезете в контакт с Първичната Причина, вярата престава да действа. Докато още не сте получили пари от приятеля си, вие вярвате, че той ще ги даде. Щом получите парите от приятеля си, има ли нужда да вярвате? Вярата има смисъл за човека дотогава, докато докосне съзнанието му; докосне ли съзнанието му, тя престава вече, а любовта започва да действа. Който не разбира този закон, той мисли, че може да разреши всички въпроси само чрез вярата. Не, дето вярата престава, там любовта започва. С мислене само нещата не се уреждат. Някой мисли, че при всички условия може да бъде добър, но като влезе в живота, вижда, че не може да издържи. Значи нито само вярата, нито само доброто са основни принципи, върху които животът може да се постави. Но и злото не е най-голямото препятствие в света. Злото представя съвкупност от разумни същества, които не са разбрали дълбокия смисъл на живота, вследствие на което вървят в път, свършено различен от този на добрите същества. Тази е причината,

поради която съзнанието на лошите същества всякога влиза в стълкновение със съзнанието на добрите. Представете си, че в някой човек се яви желание да стане богат, и за да постигне това свое желание, той се принуждава оттук-оттам да пооткрадне нещо или да поизлъже. Питам: тези идеи негови ли са? Те са чужди идеи, които проникват в съзнанието на човека, и той дълго време трябва да работи върху себе си, да се освободи от тях. За тази цел, той трябва да разбира чуждите влияния, за да може да се освободи от тях. Да ги разбира, да се освободи от тях може; но да ги унищожи – не може. Никой не е в състояние да унищожи злото.

И тъй, злото и доброто са две дадени величини, необходими за човешкото развитие. Без злото и доброто човек не може да направи крачка напред. Без мисъл човек не може да расте и да се развива. Това не значи, че като развива мисълта си, човек може да стане щастлив. Вместо щастие, понякога мисълта може да донесе нещастие за човека. Соломон е казал: „Който много знае, той много страда“. Мисълта, знанието имат значение само тогава, когато са във връзка с живота, дето стават мощен лост за доброто.

„А едно падна на добрата почва.“ Добрата почва, върху която живеем, трябва да се изучава именно при сегашните условия. Вие трябва да анализирате своите мисли, да отделите добрите от лошите, да останете сами и свободно да се проявявате. Всеки сам трябва да направи тази анализа, без да разправя на другите какво прави и какво е постигнал. Като говоря по този начин, това не показва, че досега вие не сте живели добре. Ако сте свършили първо отделение с отличие, чака ви второ отделение; като свършите второ отделение, чака ви трето, после – четвърто. След това пред вас се разкрива по-широк курс – прогимназия, гимназия, университет. Вие влизате в живота, работите година-две и казвате: „Добре свърших работата си.“ – Радвам се, че сте свършили добре,

че имате добра основа, но второ отделение ви чака. Ако първо отделение сте свършили с отличие, а второ отделение сте слаб ученик, какво ви ползува отличието на първото отделение? Ако сте били праведен човек, а после станете голям грешник, какво ви ползува праведният живот? Понякога се случва и обратното: в първо отделение сте били слаб ученик, а във второ отделение – силен. Тогава вие печелите. Усилията на човека трябва да бъдат постоянни; той всякога трябва да се стреми пръв да бъде. Какво се разбира от идеята, че човек трябва да се стреми да бъде пръв? „Пръв“ означава стремеж към усъвършенствуване. Този е идеалът на човешката душа. Този идеал има една мярка, много по-висока от тази на физическия свят. Например на физическия свят нещата се преценяват с бележки – тройка, четворка, най-много до шесторка. Обаче в Божествения свят може да се мине от един клас в друг само с десеторка. Ако си получил бележка девет, не можеш да минеш в по-горен клас. Когато ученикът държи изпит в Божествения свят и отговори на два въпроса добре, а на третия не отговори, той пропада. При най-малкото колебание в отговорите си, ученикът пропада. Там всичко трябва да се знае безпогрешно. В училищата на земята ученикът може да повтаря един клас две години, а при специално разрешение – три години. Ако след три години не мине в по-горен клас, той се изключва от училището.

В невидимия свят ученикът има право да повтаря класа хиляда години наред. Ако след това не може да мине в по-горен клас, дават му почивка хиляди години, докато дойде новата епоха, в която той ще влезе и започне отново първо отделение. В невидимия свят учителите са крайно взискателни: хиляда години ще държат ученика в първо отделение, докато го научат, както трябва. Не се влиза лесно в Царството Божие! Някой ученик работил много, приготвил се добре и мисли, че всичко знае и не могат да го скъсат, но

остава изненадан, когато пропадне на изпита. В невидимия свят ученикът не минава по благоволение. Там се изисква знание – нищо повече! Няма по-красиво състояние за ученика от това да се яви на изпит в невидимия свят. Сега всички трябва да се готвят, защото за всеки един ще дойде денят, когато трябва да се яви на изпит пред тази велика комисия. Какво ще бъде положението ви, когато застанете пред масата, около която са наредени 24 почтени старци, пълни със знание и любов! Вие цял ще потреперите пред погледа на тия светли старци, които ви чакат да отговорите на зададените от тях въпроси. Те ви поглеждат и си казват: „Да видим сега дали този млад човек е достоен за това знание.“ Те са строги, но не жестоки. Когато видят, че някой иска да мине повърхностно, както е било на земята, тогава те са строги. Но когато видят, че ученикът е благороден, справедлив, те се отнасят с него много внимателно. Тези почтени старци са прозорливи, виждат всички скрити неща в учениците. Нищо не може да избегне от очите им.

Казвам: който търси истината, той трябва да бъде смел, безстрашлив. Затова е казано: „Страхливите няма да влязат в Царството Божие“. Казвате: „Ако човек всякога говори истината, знаете ли какво ще мислят хората за него?“ – Ако не говори истината, знаете ли какво ще мисли Бог за него? Ако човек говори истината, хората ще кажат за него едно, но ако не говори истината, Бог ще каже друго. От една страна хората ще говорят, от друга страна Бог ще говори. Дадено е свобода на човека, да избере или едното, или другото. Избере ли първото, той трябва да говори истината, каквато е всъщност.

И тъй, в света съществува един вътрешен закон, който води човека към усъвършенствуване. Той е закон на абсолютната справедливост. Съзнателният живот може да се разбере само по закона на справедливостта, а не по закона

на любовта. Любовта е закон на живота. Когато животът влезе в човека, той ще дойде до любовта. А докато се усъвършенствува, той ще се намира под закона на правдата. Сега хората се намират под закона на вечната правда, която е безпощадна, строга, но не и жестока. В правдата няма лицеприятие. Когато се натъкнете на правдата, тя няма да ви пита защо сте направили известна погрешка, но ще ви пита какъв начин сте намерили да я изправите и дали изобщо сте готови да я изправите. В този смисъл, погрешките не са нищо друго, освен възможности за човека да прояви своята разумност. Например някой обича да полъгва. Той трябва да намери начин да изправи този лош навик. Питат го: „Гладен ли си?“ – „Не съм гладен.“ Всъщност той е гладен. Три деня е пътувал, и то без парче хляб в торбата си. Щом го питат, щом го канят да яде, той трябва да бъде искрен, да каже: „Три деня пътувах, но нямах пари да си купя хляб, затова съм гладен.“ После го питат: „Как са дрехите ти? Имаш ли с какво да се преоблечеш?“ – „Имам. Скоро даже се преоблякох.“ – Той пак не говори истината. Кажи истината: „От две седмици не съм се преобличал.“ Кое е по-добре: да се нахраниш или да ходиш гладен? Да облечеш чиста риза или да ходиш с нечиста риза? По-добре е да си нахранен, да си преоблечен. Всичко това ще постигнеш само ако говориш истината. Казвате: „Ако всякога говорим истината, достойнството ни ще падне.“ – Достойнството на човека пада само тогава, когато той не говори истината. – „Ама ние трябва да бъдем благородни.“ – Благородството на човека се заключава в неговите постъпки. – „Ние трябва да бъдем силни.“ – Силата на човека се заключава в неговия ум, в знанието, което той може да приложи в живота си. Тъй щото, когато приятелят ви предлага да ядете или да се преоблечете с чисти дрехи, не му отказвайте. Щом имате нужда и отказвате да приемете това, което той ви предлага, вие

накърняват добрите чувства в него. Приемете дара от своя приятел и благодарете, че той се грижи за вас, както за себе си. Какъв срам има в това? Когато благодарите за всичко, което ви се дава, вие разбирате смисъла на живота. За всяко нещо благодарете: и когато сте гладни, и когато сте сити; и когато сте учени, и когато сте прости; и когато сте болни, и когато сте здрави; и когато ви е студено, и когато ви е топло. Когато благодарите, че вълн е студено, че пръстите ви са измръзнали, вие започвате да мислите върху студа, а той, като разумно същество, ще ви разбере и ще се смекчи към вас. Няма да забележите как след известно време краката и ръцете ви ще почнат да се стоплят.

Следователно студът и топлината са степени на съзнанието. Има известно съзнание в природата, което произвежда студа, а друго – топлината. Какво учените мислят по този въпрос, това е тяхна работа. А дали вие вярвате в това, което казвам, то е ваша работа. Каквито и да са разбиранията на хората за студа, едно е важно: вятърът, студът пречистват въздуха и внасят разположение в хората. Студът действа главно върху лошите хора, прави ги по-смирени. От топлината лошият човек се разгорещява: той вади ножа и маха с него наляво-надясно. От студа пък той се сковава, смирява се, светия става. Мъжът и жената трябва да знаят този закон и да влязат във връзка със съществата на студа и на топлината, та когато им трябва студ, да го използват на място; когато им трябва топлина, също така да я използват на място. Когато жената е неразположена, готова да воюва с всички, мъжът трябва да се обърне към съществата на студа и да каже: „Моля ви се, пратете малко студ.“ Като влезе студът вкъщи, мъжът намира вече голяма промяна в жената: тя забравя, че искала дрехи, шапка, хубаво ядене и е доволна, че мъжът ѝ носи дърва да запали огъня. Тя казва: „Добре направи, че донесе малко дръвца, защото умирах от студ.“ Когато пък мъжът е

неразположен, жената се обръща към съществата на студа, да изпратят малко студ. В този случай студът е на място. Когато дойде топлината, мъжът донася всичко, каквото жена му желае. Значи студът е за лошите, за неразположените хора, а топлината – за добрите, за разположените хора. От топлината лошият човек става още по-лош, а добрият – по-добър. От студа пък добрият става лош, а лошият – добър. Сега в цяла Европа е студено. Защо? Студ трябва на европейците.

Сега аз ви давам ония основни философски положения, които трябва да приложите в живота си. Светът е създаден по известни закони, които говорят за съществуването на едно разумно съзнание в него. Това съзнание е колективно, вследствие на което едни други си влияят: висшите влияят на низшите. Има хора в света, които със силата на съзнанието си могат да изкоренят цяла гора. Има земеделци, както в България, така и другаде, съзнанието на които благоприятствува върху житото, и то добре се развива. Има и такива, съзнанието на които не благоприятствува, вследствие на което житото не се развива добре. Това показва, че човек е фактор в природата. За тази цел, той трябва да се подчини на висшето, а да подчини на себе си низшето. За да постигне това, той трябва да различава своите от чуждите мисли, особено ако те са мрачни, отрицателни, и да се освобождава от тях. Ако се натъкнете на някакво недоволство, кажете си: „Аз трябва да бъда доволен! Само чрез доволството аз мога да се приближа при Бога.“ Ако сте страхливи, знайте, че страхът е чуждо състояние. Само грешните хора са страхливи. Страхът, който се е наслоил в човешкия мозък, е остатък от греховете на хиляди същества, живели преди него. Когато влезе в областта на страха, и най-безстрашният човек изпитва страх. Страхът е резултат на отрицателните качества в човека. В човека има и положителни качества, които взимат участие в творчеството на неговия дух.

„А едно падна на добрата почва и даде плод стократно.“ Който разбира Божиите закони, той ще работи върху себе си, да даде плод стократно. Тази работа се заключава в търсене връзка между всички явления и прояви в живота. Когато четете Писанието или някаква философия, не се стремете да заучавате отделни мисли или стихове, но правете връзка между всички неща. Мислете върху всичко, което четете и виждате в живота, за да намерите смисъла на нещата. Сравнявайте сегашните условия с тия на миналото, и ще видите, че сегашните са по-благоприятни: днес хората са по-интелигентни, по-разумни и добри. От това положение вие трябва да се стремите към нещо по-високо. По какво се познава добрият от лошия човек? Добрият човек има особено устройство на лицето, на очите, на устата, на носа, на брадата, и това особено, именно, вие трябва да изучавате. Доброто има свои линии, свой определен път, по който се развива. Нищо в света не е произволно. Слънцето има своя определена орбита на движение; доброто, правдата, интелигентността също така имат своя определена орбита на движение. Най-голямата, най-широката орбита, която включва всички вселени в света, е любовта. Какво има зад нея, не знаем; какво има в нея – знаем. След орбитата на любовта иде мъдростта, а след нея – истината. Това са все кръгове, орбити. Какво представя кръгът на любовта? Той е метод, по който любовта може да се прояви. Когато обичате някой човек, при всички промени, които стават с него, вие трябва да бъдете благосклонни към този човек, както слънцето е неизменно в пътя на своето движение; то всякога изгрява от изток и залязва на запад. Пътят на любовта е път на съобщение, на пълна хармония между едно и друго съзнание.

Добрата почва е основата на живота. Чистата кръв пък е основа на здравето. Затова Христос казва: „Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си“. Под думата „плът“, Христос разбира доброто в човека, което

става като условие, като почва в живота. В тази почва човек трябва да се посади, да изникне отново, да придобие нов живот. Старият живот, старата култура, старите вярвания не са нужни вече. С тях не може да се влезе в новите условия. Старото носи смърт, а човешката душа се стреми към безсмъртие. Какво ще придобие детето, ако с години наред изучава първия буквар? Мислите ли, че знанието и вярата, които сега имате, са в сила да ви спасят? Ако е въпрос за вяра, за интелигентност, за сила, и ангелите, и херувимите, и серафимите имат вяра, интелигентност и сила, но грамадна е разликата между вярата, интелигентността и силата на хората и тези на високо напредналите, светли същества. Мнозина мислят, че са силни, но могат ли със своята сила да пренесат този слон, например, в Америка или на друго място? Не е въпросът така да се прояви силата на човека, но всеки трябва да се запита де може да приложи силата си и какви резултати ще придобие. Не е нужно да местите слона, но себе си преместете от по-лоши в по-добри условия. Има ред методи за това. По-добри условия за човека от Божественния път няма. Казвате: „Заведете ни в този път.“ – Аз мога да ви покажа само направлението, посоката към този път, но не и да ви заведа. Вие сами трябва да влезете в този път. И Христос, на времето си, е казал на учениците си, че много още има да им говори, но сега не може. След Него други ще дойдат, които ще говорят на човечеството. И сегашните хора не са още готови да чуят всичко онова, което има да им се говори. Новата епоха, която иде, носи по-добри условия за разбиране и за приложение. Ония от съвременните хора, които ще влязат в новата епоха, се намират в положението на Йоан Кръстител, т. е. единият им крак е още в Стария Завет, а другият – в Новия Завет. Работете съзнателно, за да можете с двата крака едновременно да влезете в Царството Божие, в новата епоха. Иначе главата ви, като на Йоан Кръстителя, ще падне от раменете ви.

„А едно падна на добрата почва и даде плод стократно.“ Човек трябва да познава почвата, върху която ще разработва своето съзнание. Каква трябва да бъде тази почва? Тя трябва да бъде добра, за да може съзнанието на човека да се развива правилно и да даде плод стократно. Иначе той ще бъде постоянно в съмнение дали върви в правия път, не трябва ли да си поживее, както всички хора, и т. н. Човек с такова съзнание е без основа, без почва в живота си. Който има добра основа, той може да живее добре при всички условия на живота, между всички хора. Само върху такава основа може да се гради бъдещето. Тогава всеки човек ще бъде камък от голямата Божествена сграда, която сега се създава.

Сега аз желая Божественото съзнание, което иде в света, да ви намери готови, да станете зидари в новата епоха. Ако не можете да влезте в новата епоха, безполезно е да се говори за добрата почва. Като придобиете добрата почва, ще намерите доброто семе – Словото Божие, което ще даде плод стократно. Новата епоха подразбира по-висока култура, повъзвишена интелигентност, която ще открие вътрешния смисъл на живота. И тогава ще кажете: „Едно време бях сляп, но сега виждам; едно време бях нещастен, а сега съм щастлив; едно време бях невежа, а сега зная повече; едно време живях в безлюбие, а сега живея в любовта; едно време бях в тъмнина, а сега ходя в светлина.“ Щом кажете така, душата ви ще се изпълни с радост и веселие. Сега има изгрев и залез в съзнанието ви, а тогава ще има вечен изгрев. Ще дойде новата епоха, ще дойде новата светлина, понеже всички се стремите към съвършенство, към свобода. Сега отчасти знаем, отчасти мъдруваме, а когато дойде новото време, тогава ще познаем всичко така, както сме познати.

5. Беседа от Учителя, държана на 3 март 1929 г.

София – Изгрев.

ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН!

„Лазаре, излез вън!“

Йоана 11:43

„Лазаре, излез вън!“ Това изречение има двояк смисъл. Ако кажете на някой ваш познат или на някой ваш приятел, който ви е дошъл на гости, да излезе вън, той непременно ще се обиди. Кой се обижда? Обижда се само онзи, който разбира буквата на живота, т. е. само материалния живот. Под „материален живот“ разбирам външното изявление на живота, неговата външна форма, т. е. онзи живот, който всички хора разбират. Няма същество на земята, което да не разбира материалната страна на живота. И най-малките животни разбират тази страна на живота.

Другата страна на живота е духовният живот, който днес претърпява голяма криза. Думата „духовен живот“ губи вече своя смисъл. Духовният живот представя капиталист, който е изгубил вече своето положение. Няма да мине много време, и тази дума в българския език окончателно ще изгуби смисъла си. Тя вече е на фалиране. Тъй щото, когато се каже за някой, че е духовен, всички се смеят. Думата „духовен“ трябва да се замести със „съзнателен“. Казваме „съзнателен човек“ вместо „духовен“. Когато кажем, че някой човек е съзнателен, това подразбира, че той има съзнание. Също така

и думата „нравствен“ или „морален човек“ в българския език е на фалиране. След време тази дума напълно ще се замени с думата „икономически условия“. И наистина, често слушате да се говори, че „икономическите условия“ на живота налагат това или онова. Тази дума замества думата „нравствен, морален“. Следователно, когато кажем, че моралът, нравствеността налага нещо в живота, ние имаме предвид, че икономическите условия на живота го налагат. Това показва, че икономията е стимул в живота. Моралният живот подразбира икономия в постъпките на хората. Кое е по-важно: икономия в живота или икономия в постъпките? По-важна и по-силна дума е икономията в живота.

Третата страна на живота е Божественият живот. Думата „Божествен живот“ днес е във възходяща степен. След сто години тя ще стане обикновена дума, т. е. Божественият живот ще стане обикновен; повечето хора ще водят такъв живот именно. Днес всички хора се стремят към Божествен живот, защото той печели, а духовният губи. Икономията на живота печели, моралният живот губи. Съзнателният човек печели, духовният губи. Когато двама печелят, а един губи, тогава има култура в света.

Христос каза: „Лазаре, излез вън!“ Какво е искал да каже Христос с думите „излез вън“? Само на съзнателния човек, който мисли и разбира, може да се каже „излез вън!“ Безпредметно е да кажете на камъка да се махне от мястото си. Безпредметно е да кажете на дървото да се отстрани от пътя си. Само на съзнателния човек може да се каже: излез вън, махни се оттук, ела тук, иди там и т. н. Всеки друг, който не разбира и не мисли, като чува тези думи, ще се натъкне на ред противоречия. Следователно противоречията в живота се дължат на неразбиране на нещата. Много от съвременните хора не познават и не разбират своите интереси. Те не разбират икономията на живота. Те не разбират и съзнателния

живот. Много хора гледат на нещата през пръсти, като онзи турски кадия, който могъл да се подкупи с няколко златни монети и с гърне краве масло.

Един богат човек отишъл при този турски кадия да разгледа делото му. Преди да се разглежда делото, богатият извикал кадията настрана, дал му десет златни монети и казал: „Ако решиш делото в моя полза, ще ти донеса едно голямо гърне с краве масло.“ Кадията не отговорил нищо, но като дошъл ред за делото на богатия, той премрежил очи, направил се, че не чува обратната страна, и отстъпил делото в негова полза. Обаче богатият бил голям скъперник. Когато трябвало да изпрати гърне с масло на кадията, той се поскъпил, досвидяло му и затова напълнил гърнето със старо, гранясало масло, а отгоре турил само един - два пръста прясно краве масло. Кадията срещнал богатия клиент и го запитал: „Защо унижи моето достойнство? За какъв ме мислиш?“ – „Ти сам унижи своето достойнство, и то още като прие парите.“ Също като кадията, много хора губят достойнството си, когато приемат пари или гърне с краве масло като подкуп. След това обвиняват другите, че те унижават достойнството им. Кадията казал: „Когато взех парите, аз повярвах и в маслото.“ – „Там е погрешката ти. Ти повярва в парите, в гърнето с масло, а в мене не повярва, затова и аз те поставих на изпит, дадох ти добър урок. Ако не бях ти дал парите, ти нямаше да повярваш и в маслото.“

Питам: когато хората ви почитат за парите, тази чест, тази почит на вас ли се пада? На парите е тази почит. Когато ви почитат за науката, за знанието, което имате, тази почит за вас ли се отнася? Тя се отнася за знанието, което имате. Когато ви почитат за високото обществено положение, което заемате, тази почит се отнася до службата ви, но не и до вас. Когато изгуби парите, знанието, високата си служба, с тях заедно човек губи и почитта на хората. И като изгуби всичко, той се

сърди, обижда се, че хората не го почитат. Такова е било естеството на човека от паметивека. Човек се е обиждал и в рая даже. Докато не бяха съгрешили, Адам и Ева живяха в рая. Щом съгрешиха, Бог ги изпъди от рая, като им каза: „Излезте вън!“ Какво спечелиха, като излязоха от рая? Те се изложиха на големи страдания и смърт.

Христос казва на Лазаря: „Лазаре, излез вън!“ Той каза на Лазаря същите думи, каквито Бог каза на Адам и Ева. Думите са същите, но смисълът им е противоположен. Думите, които Бог каза на първите човеци, означават излизане от живота, а тия, които Христос каза на Лазаря, означават влизане или въвеждане в живота. Лазар беше съзнен човек: той мислеше, разбираше, чувстваше всичко и само чакаше някой да му каже да стане и да излезе вън. Той беше жив, затова сполучи, придоби живота. Законът за сполуките в живота има две страни. От човека зависи коя от двете страни ще хване. Мнозина изискват от живота или природата всичко. Те очакват всичко наготово. Други пък работят, правят усилия, и по този начин предразполагат природата да им даде това, което са заслужили. Първите седят на едно място, нищо не работят, никакви усилия не правят, а след това се чудят защо нещата не стават тъй, както ги желаят. Те постъпват според разбиранията на турците, които казват: „Ако е късмет, при краката ми да дойде!“ Правило е: всеки сам да се стреми да постигне своите копнежи и идеали. Христос каза на Лазаря: „Лазаре, излез вън!“ След това Той застана пред гроба и следеше какво ще направи Лазар. Трябваше ли Лазар да чака да дойдат хора, да го дигнат за ръцете и краката и така да го изнесат вън? Ако очакваше на хората, Лазар и до днес щеше да лежи в гроба. Сега и вие се намирате при неблагоприятни условия в живота, и Христос казва: „Излезте вън!“ Трябва ли, след като чуete тези думи, да кажете: „Господи, извади ме от гроба, извади ме от неблагоприятните условия на моя живот.“ Кой

извади Лазаря от гроба? Той сам излезе. Други го туриха в гроба, но той сам излезе вън. Значи, други ще ви поставят в мъчнотиите, а вие сами трябва да излезете от тях. Ако очаквате на онзи, който ви е поставил в мъчнотиите, той сам да дойде и ви извади от тях, дълго време ще чакате. Чуете ли гласа на Христа, Който ви казва да излезете вън, веднага излезте, момент не губете след Неговите думи. Христос каза на Лазаря да излезе вън, и той сам излезе.

И тъй, чуete ли гласа на Христа, който ви казва да излезете вън, веднага трябва да излезете. Вие не трябва да мязате на онези деца, които се сърдят на майка си и на баща си и изискват от тях, те да им се молят, да ги карат да ядат и т. н. Някоя майка казва на детето си: „Излез вън!“ То излиза вън, но се обижда, не иска вече да влезе, накърнило се неговото достойнство. И това дете седи вън, чака да дойдат майка му, баща му, да го викат да влезе вътре да яде, да спи. Отде се яви това достойнство, това голямо величие в малкото дете, че не иска само да влезе, докато не дойдат при него родителите му, да го увещават? И родителите трябва да преговарят с детето, да водят ред дипломатически отношения, докато най-после го заставят да влезе вътре и да яде. С това детето иска да им каже: „Знаете ли кой съм аз?“ Може би това дете има право, може би то съзнава, че един ден ще стане цар или княз, или друго някакво величие. Възможно е и това, но възможно е туй дете един ден да стане и прост овчар или говедар. Няма защо това дете да изисква почит от родителите си, преди още да е станало някакво величие. При това, ако детето е величие, и родителите му, от които е дошло, не са по-малки величия от него. Тогава кой пред кого трябва да отстъпва? Все таки малкото величие днес се нуждае от грижите и помощта на по-големите величия.

„Лазаре, излез вън!“ Кой и какъв беше Лазар? Защо Христос отиде именно при гроба на Лазаря, а не отиде на

други гробове, да вика мъртвите да излязат вън? По това време в Израил имаше само един човек, който, след като умря, още можеше да чува и да разбира, какво му се говори отвън. Този човек беше Лазар. В цялата еврейска история, от времето на Авраама до идването на Христа, само един евреин имаше способността и след смъртта си да чува и да разбира, какво му се говори. Това състояние окултистите наричат „четвърто посвещение“. Когато Христос дойде на земята, Той искаше да провери този закон, затова отиде при гроба на Лазаря и извика: „Лазаре, излез вън!“ И действително, в отговор на тези думи, Лазар излезе от гроба. Които не разбират този закон, ще кажат, че тази работа била нагласена. Как я нагласили? Христос казал на Лазаря да се престори на умрял, да преседи в гроба четири дена, и когато Той дойде и го извика, да излезе вън. С това те ще убедят хората, че Христос може да възкресява мъртви. По този начин, именно, съвременните хора обясняват чудесата. Ако разсъждавате така, тогава всички философски и научни твърдения могат да се поставят на подобна критика. Някой астроном погледнал през своя телескоп и видял нещо на слънцето. Веднага всички вестници пишат, че еди-кой си учен след ред изчисления доказал, че на слънцето ставали някакви промени. Всички хора вярват в твърденията на този учен. Обаче, не се минава много време, дохожда втори учен, който опровергава първия и дава някакви нови изчисления. Хората и на него вярват. След този учен идва трети, който опровергава втория. На кого да вярват хората? Не, това още не е истинска наука. От хиляди години насам хората все за слънцето говорят, изнасят ред научни теории, но нито една от тях не е дала още положителни данни, какво е слънцето, има ли живот на него или няма. Някои учени казват, че на слънцето има огън. Ако в огнището на някоя къща има огън, какво показва това? Живот има в тази къща. Щом огънят на огнището изгасне, и животът в тази

къща изчезва. Учените пък казват точно обратното: понеже на слънцето има огън, според тях, живот на слънцето отсъствува, т. е. там няма живот. Учените твърдят още, че Венера била обвита с много гъста материя, с гъста атмосфера. При това, всички виждат, че тази планета издава ярка светлина. Питам: как е възможно една планета като Венера да бъде обвита с такава гъста атмосфера, а да издава толкова голяма светлина? Отде иде тази светлина на Венера? Значи твърдението на тия учени не може да се приеме за истинно.

Казвам: има известни проблеми, които тепърва трябва да се проучват. Ако съвременните учени и досега още не знаят в какво състояние се намират слънцето, планетите, дори и самата земя, на която живеят, каква е тази наука? Някои учени твърдят, че в земята има огън, други отричат това. Каквото и да се говори, факт е, че в земята има огън. Тя има 54 комина, през които излизат газовете и течностите, образувани от този огън. Тези комини имат отвори, широки по няколко километра в диаметър. Учените наричат тези комини вулкани. В това отношение, земята представя голям параход, с 54 комина. Този параход се движи в пространството, отива някъде. Учените казват, че земята се върти около слънцето. Според мене, земята не се върти около слънцето, но слънцето се върти около себе си. Земята се върти около себе си, но и слънцето също така я върти около себе си, играе си с нея. Това са научни въпроси, върху които няма да се спирам.

Колкото и да избягват противоречията, съвременните хора постоянно се натъкват на тях. Например, в обикновената математика се казва, че 2×2 е четири, обаче в живата математика 2×2 не е четири. Ето едно противоречие. В живата математика числото едно, единицата, се е явила при създаването на мъжа, на мъжкия принцип в света, а числото две, двойката – при създаването на жената, на женския

принцип. Като казвам, че 2×2 не е четири, имам предвид следната идея: невъзможно е да умножите две жени на още две и да получите четири. Да умножите две жени на още две, значи да ги умножите на техните мъже. Тъй щото, 2×2 не дава четири, защото подразбира два мъжа и две жени, събрани на едно място. В обикновената математика $2 \times 2 = 4$, т. е. два килограма ориз по два килограма, правят четири килограма ориз. Които не са запознати с философията на живата математика, казват: „Ние не се интересуваме от такива дълбоки, отвлечени въпроси; ние се интересуваме от реални въпроси.“ – Кое е реалното в живота? Реално е само това, което не се мени. Следователно, ако човек искрено търси реалното в живота, това ни най-малко не подразбира онова реално, което обикновените хора разбират. Положителните мисли и чувства, които човек търси, не трябва да се менят, но трябва да оставят траен отпечатък, сигурен капитал в него. Ако една ваша мисъл или едно ваше чувство ви напуснат след четири – пет хиляди години, могат ли те да се нарекат реални? Ако днес вярвате в Бога и сте готови всичко да жертвувате за Него, а утре се откажете от веруюто си, реално ли е това верую? Истинско, положително верую е онова, с което като с добре устроен кораб можете да преплавате океана. Истинско верую е това, на което при всички условия в живота може да се разчита. От памтивека и до днес още, хората страдат от вътрешна илюзия, че тук или там някъде ще намерят реалното в живота, и продължават да го търсят. По този начин те се отдалечават от правия смисъл на живота и поставят всички неща в него на абсолютно нереална основа. Съвременните хора имат много вярвания, но няма да мине много време, и те ще се разочароват в своите вярвания. Това не показва, че в техните вярвания няма нищо реално, но често тази реалност се помрачава от привидните, от преходните неща в живота.

Представете си, че пред вас седи отворена книгата на мъдростта и цели десет години вие я държите непречистена, потънала в прах. Тя ще се покрие отгоре с прах, и вие не ще можете да четете от нея. Следователно необикновената книга на мъдростта ще стане отгоре обикновена. Също така и в живота на хората е написано нещо необикновено, но понеже те изнасят своите мисли и чувства на открито, те се покриват с прах и стават обикновени. Тази е причината, поради която красивото, възвишеното, което е написано в съзнанието на човека, изгубва своя смисъл. При това положение, човек постепенно губи своята памет, своите прави разбирания за живота, докато един ден дойде до пълно отчаяние. Понякога хората мислят, че ще станат гениални, но като дойдат до 45–50 годишна възраст и видят, че не са постигнали това, те се отчайват и казват: „От нас нищо не може да излезе“. Питам: кое от двете вярвания е право? Едно е вярното: има нещо красиво написано в човешкото съзнание, но то трябва да се разработва.

След всичко това хората започват да мислят, че със смъртта на човека всичко се свършва. Кой от вас е ходил на онзи свят или кой е проникнал във вечността, да знае, че като умре човек, всичко с него се свършва? Това е вярно физиологически, т. е. че след като умре човек, сърцето му преставя да бие. Обаче клетките на същото това сърце, което е престанало да пулсира и което се е разложило вече, свободно живеят в пространството. Също така и клетките на мозъка, на дробовете, на всички удове продължават своя живот и след смъртта на човека. Значи след смъртта си човек не умира, но продължава още да живее, при което заема по-голям обем, и се храни със съвсем други мисли и чувства от тия, които е имал по-рано. Той не живее вече с куклички и с кончета, с които е играл като малко момиченце или момченце. Какво представят куклите за голямата мома, която има вече

възлюбен на своето сърце? Кое е по-добро за младия момък: да възседне жив кон и да се разхожда с него, дето пожелае, или да възседне едно мъртво конче, както е правил в детинството си, и да не може с него да мръдне крачка напред или назад? Кое дете е по-реално: живото дете, което плаче, сърди се, вика, иска това-онова, но има условия в себе си да расте и да се развива, или онази кукла, която нито плаче, нито се сърди, нито яде, но не може да расте и да се развива? Кое малко момиченце е чуло гласа на своята кукла? Има кукли, които плачат, които отварят и затварят очите си, но това става по принуждение, а не доброволно. Онези, които не разбират живота, природата ги залъгва с кукли и с кончета, като малките момченца и момиченца; а онези, които разбират живота, природата ги учи, праща ги на училище. Следователно природата залъгва простите, любознателните учи, а на даровитите, на мъдрите поверява своите тайни.

„Лазаре, излез вън!“ С тия думи Христос възкреси Лазаря, защото той беше единственият човек по това време в Израиля, който беше минал четвъртото посвещение. В прочетената глава се казва, че Лазар имал две сестри, Марта и Мария. Казва се, че Христос обичал Марта и сестра ѝ Мария, и Лазаря. Умна била Марта, макар че под името „Марта“ се разбира човек, който се занимава с физически, с домашни работи. Христос обича умни, а не глупави хора. Когато чу Христовите думи „Лазаре, излез вън!“ – Лазар веднага излезе от гроба, т. е. върна се от онзи свят. Лазар беше тръгнал по работа за другия свят, но когато Христос го извика, той веднага се върна и каза: „Господи, какво искаш? Каквото ми заповядаш, ще направя. Ако трябва известно време още да остана на земята, ще изпълня волята Ти.“ – Кой човек, след като е тръгнал за небето, чуе гласа на Бога, Който му повелява да остане на работа на земята, би останал? Докато беше в гроба, очите на Лазаря бяха превързани с кърпа. Тази кърпа

на очите на Лазаря напомня Темида, богиня на правосъдието, която някои художници рисуват със затворени очи; това те тълкуват с обстоятелството, че очите ѝ непременно трябвало да бъдат затворени, за да не вижда какво се върши по света. Питам: какво е това правосъдие, чиято богиня е със затворени очи? Според мене богинята на съдбата, богинята на правосъдието не само че не трябва да бъде със затворени очи, но тя трябва да има четири очи. Какво означават затворените очи? Когато покажат пред съдията кесия със златни монети, той превързва очите си и със затворени очи, да не вижда очи с очи правдата, започва да разглежда делото и казва: „Този човек не е виновен и трябва да се освободи.“ Значи, когато в ръцете на съдията турят златни монети, той разглежда делото със затворени очи; когато нищо не турят в ръцете му, той разглежда делото с отворени очи. Това показва, че съдбата, която хората сами си определят, коренно се различава от Божествената съдба, от Божествената Правда. Когато човек направи някаква погрешка или някакво престъпление, според Божията Правда той сам се съди, не чака други да го съдят. И при това положение, ако според тази Висша Правда му се наложи петгодишен затвор наказание, той сам ще го увеличи на десет. Божията Правда смекчава наказанието, а човек сам го увеличава. Такъв човек има будна съвест. Ако този човек направи някакво добро, според Висшата Правда той трябва да получи известно възнаграждение.

Съвременната съдба, или правосъдието на съвременните хора, се отнася само до престъпленията им. Например, ако някой човек направи едно престъпление, веднага идват стражари, хващат го, турят го в затвор и против него се завежда дело. Обаче, ако направи някакво добро, никой не го търси да му даде известно възнаграждение. За да бъде съдбата правилна, трябва да съществуват съдилища

и за добрите, и за лошите хора. Щом някой праведен човек извърши едно добро дело, веднага трябва да го уловят, да го затворят, докато се заведе дело против него. В съда ще се явят адвокати да разискват в какво се заключава доброто, което е направил, и с оглед на него ще решат какво възнаграждение да му се наложи: дали къща да му се направи, дали пенсия да му се отпусне и т. н. И в сегашните държави се спазват тия закони. Ако някой гражданин има големи заслуги към държавата, последната му определя пенсия в известен размер или го възнаграждава по друг начин. Това е един сериозен въпрос и ако хората не разбират смисъла на тия неща, могат да извадят криви заключения. Едно е важно за човека: да се вслушва в гласа на природата. Защо? Защото природата е първият фактор, който действа върху душите на хората. Когато иска да въздейства върху някоя душа, Бог си служи с природата. Друг важен фактор в живота е човешката душа, която представя вътрешната негова природа. Природата и душата са два живи, вечни принципа, които работят всякога заедно и помагат както на човека, така и на всички около него. Когато човек пожелае да се разшири като природата, от една страна, и като Бога, от друга страна, ражда се грехът, създават се погрешките. Защо става така? Защото човек не разполага с такава разумност, с такива знания, с каквито природата оперира.

Ще приведа един пример, да видите защо хората грешат. Един гръцки поп живял заедно с един светия. Той обичал масло и често си купувал, но виждало му се, че маслото скоро се свършвало и мислел, че светията го яде скрито от него. Затова попът решил да избяга от светията. Преди да се раздели с попа, светията намислил да му даде един добър урок, и затова тръгнал заедно с него на път. Като вървели известно време, те замръкнали и трябвало да се отбият в някой дом да пренощуват. Домакинята посрещнала приветливо

гостите и се обърнала към светията с думите: „Детето ми е болно. Моля ви да му помогнете.“ – „Добре, ще се опитам да го излекувам. Донесете едно корито с чиста гореща вода, донесете и детето и излезте вън.“ Светията затворил вратата и започнал своята работа. Свещеникът останал при него на работа и наблюдавал какво ще прави. Светията взел нож и отрязал ръцете и краката на детето. После разпрал корема, извадил всички органи навън и ги измил, изчистил добре. Като изчистил цялата вътрешност на детето, той започнал да събира всички части от тялото му, да ги поставя, всяка на своето място. Като видял всичко това, свещеникът се уплашил и си помислил: „Каква е тази работа? Докато исках да се освободя от една неприятност, нападناх на друга. Не знаех как да изляза вън, да не ме държат отговорен за това, което светията върши.“ Той се озъртал, поглеждал към вратата, дано някак се отвори, че да излезе вън. В това време светията поставил всички части от тялото на детето на мястото им, духнал два пъти, и детето се съживило, но вече здраво и весело. Като видял всичко това, свещеникът си казал: „Доволен съм сега, че научих поне един занаят. Отсега нататък няма вече беднотия, няма папазство, лесно ще печеля.“ За тази цел той се обърнал към светията и му казал: „Имам писмо от домашните ми, викат ме в село по една важна работа, трябва да си отида.“ Той излъгал светията, но лъжата му била явна: той искал да тръгне на печалба с новия си занаят. Сбогувал се със светията и поел сам пътя. Като дошъл до най-близкото село, отбил се и потропал на една от крайните къщи. Излязла домакинята на къщата и той я запитал: „Имате ли болно дете?“ – „Имаме.“ – „Дайте го, аз мога да лекувам.“ Майката донесла детето и го оставила на разположение на свещеника. – „Дайте сега коритото с чиста гореща вода.“ Майката донесла всичко, каквото свещеникът искал, и излязла вън. Като останал сам в стаята, той пристъпил към операцията по същия начин, както

постъпил и светията: взел ножа и отрязъл ръцете и краката на детето; после разпорил корема, извадил червата навън и всички тия части измил внимателно с гореща вода. След това започнал да поставя всяка част на своето място. Каква била изненадата му, когато видял, че частите не прилепвали към тялото. В ужаса, в който изпаднал, той си спомнил последните думи на светията: „Синко, когато се намериш в някакво затруднение, обърни се към мене, аз ще ти помогна.“ Той започнал да вика на помощ светията, да го избави от това трудно положение.

И съвременните хора често изпадат в положението на този гръцки свещеник. Като виждат какво прави природата, те искат да ѝ подражават. Започват и те да режат ръцете и краката на болното дете, вадят червата му, измиват ги с гореща вода, но после тия удове не се залепват. Лепят ръцете, лепят краката, но нищо не постигат – детето остава нарязано на парчета. Тогава те се обръщат към този, към онзи светия, да им дойде на помощ. Хората трябва да знаят, че това, което природата върши, те по никой начин, не могат да направят. Те нямат ония знания, с които природата разполага. Защо нямат тези знания? Защото са се отделили от Бога. Тяхната вяра не е абсолютна, не е положителна. Те вярват в себе си, но и тази вяра не е положителна. Природата поставя всеки човек на изпит, да види доколко той може да издържа страданията в живота.

Един французки офицер се подложил на един опит, да види колко може да издържа на страдания. Кое му дало повод да направи този опит? По това време във Франция бил издаден някакъв закон, според който всеки, нежелаещ да се подчини на този закон, щял да бъде строго наказан. Този офицер не искал да се подчини на закона и предварително знаел, че ще бъде строго наказан. За да се увери в силите си, той намислил да се подложи на такъв опит, от който да види

ще може ли да издържи на наказанието, което държавата щяла да му наложи, или няма да може. За тази цел той извикал един от своите приятели и му казал: „Вземи сабята си и с тъпия край ме удряй, но не приятелски, а като че биеш голям престъпник. Ще удряш, докато ти кажа да спреш.“ Приятелят му го погледнал и си помислил: „Да не е мръднала дъската на този човек?“ – „Ти направи това, за което те моля, а после ще ти разкажа кое ме кара да правя този опит.“ Приятелят му взел сабята и започнал силно да удря. Като го ударил известно число пъти, офицерът казал: „Достатъчно!“ След това станал от земята, изтърсил праха от дрехите си съвършено спокойно, като че нищо не е било, и започнал да разправя защо се подложил на този опит.

Питам: колко души такива познавате, които след толкова много удари могат сами да станат от земята, да изтърсят дрехите си от праха и да започнат да се разговарят с приятеля си, като че нищо не се е случило с тях? Ако накажат някого от вас по този начин, той ще се обезсили, ще започне да се оплаква, че го осакатили, че го онеправдали и т. н. Геройство ли е това? Истински герой е онзи, който може да търкули на земята всеки, който без причина се хвърля върху него да го бие.

Няколко души отишли един ден при един светия да го бият. Първият дошъл при светията, ударил го един път, но сам той се обезсилил и паднал на земята. Дошъл вторият, ударил три пъти светията, но скоро след това се повалил на земята. Дошъл третият, ударил няколко пъти светията, но и той паднал на земята. Така се изредили десетина души, но като дошъл ред на последния, той казал: „Който иска, нека дойде да бие този човек. Аз се отказвам от тази работа.“ Тогава светията ги запитал: „Има ли още някой да ме бие? Втори път ще биете ли светия?“

Какво правят съвременните хора при подобни случаи? Достатъчно е само да докоснат един човек, за да започне да вика, да плаче. Той се обръща към Господа и пита: „Де си, Господи, не виждаш ли страданията ми?“ – „Празна работа е тази“, казва Бог. „Защо ме търсите вън някъде? Аз съм вътре във вас. Потърпете още малко!“ Когато бият човека, заедно с него бият и Господа, Който е в него, но Той казва: „Имай търпение да понесеш и това страдание!“ Хората не могат да носят страданията, защото мислят, че Бог е далеч някъде, на небето, в другите светове. Обаче едно трябва да знаете: Никой не може да бие човека, в когото Бог живее. Който вдигне ръка върху този, в когото Бог живее, той ще се търколи на земята. Когато биха Апостолите, те излязоха радостни и весели. Също така и мъчениците носеха страданията си с радост. Те не усещаха почти никакви болки и страдания, но който ги бие, отпосле той изпитва страдания. Не е лесно да се бие светия. Няма случай, когато някой да е ударил светия, и да не е пострадал. Да вдигнеш ръка върху светия, това значи да вдигнеш ръка върху Господа. Който е вдигнал ръка против Господа, той е останал със суха ръка. Който е ритал с крак Господа, той е останал със сух крак. Който е казал лоша дума против Господа, той е останал със сух език. Законът е безпощаден. Не е позволено нито да се каже лоша дума против Господа, нито да се посегне върху Него. Да биете Господа, това е равносилно да влезете сред океана и да биете с пръчка водата. Ако сте на брега, оттам можете да биете водата с пръчка, но невъзможно е да влезете сред океана и да биете водата с пръчка.

„Лазаре, излез вън!“ Вярата се изисква от хората. Вярата се заключава във веруюто, което хората имат. Например някой казва, че Господ му говорил. – Господ му говорил, а той е последен сиромас, и се оплаква от положението си. Господ му говорил, а боледува. Господ му говорил, а работите му не

вървят добре. Каква е тази вяра? Господ му говорил, но той не слуша този глас. По-право той говори на Господа, но Господ не му отговаря. Това, което хората наричат разговор с Бога, не е нищо друго, освен отглас на тяхното съзнание. Запитвам тези, които казват, че Бог им говорил, какъв е Божият глас, и те казват, че бил като техния. Не, Божият глас не е като човешкия. В гласа на Бога има нещо особено. Той е глас на Вечността, глас на Абсолютното. Който веднъж само е чул Божия глас, той никога няма да го забрави. Някой казва: „Господ ми говори всеки ден.“ – Възможно е; обаче аз знам, че Господ говореше всеки ден само на Адама, когато беше в рая. Тъй щото, всички ония, които казват, че Бог всеки ден им говори, те трябва да са в рая. Според мене те сами си говорят. Някой седи, мисли и се запитва: „Слушай, от тебе човек ще стане ли?“ – „Ще стане.“ – „Ще ликвидираш ли някога със сиромашията?“ – „Ще ликвидирам.“ Аз съм слушал хора, които сами със себе си се разговарят. Ако върват в духове, те ще кажат, че духовете им говорят. Ако са религиозни, ще кажат, че Бог им говори. Не, Бог не говори на хората. При това, сегашните хора нямат още онези органи, чрез които да възприемат Божия глас направо. За да се възприеме енергията от Божия глас, той трябва да мине през девет сфери, т. е. през девет превода. Не се разбира лесно този глас! Вземете например стиха от Евангелието: „Любете враговете си!“ Не е лесно да се разбере този стих. В какво седи мъчнотията на разбирането? Как ще обичате човека, който ви е ограбил, който е изгорил къщата ви и направил ред още пакости? От Божествено гледище, този човек ви е направил голямо добро: той изгорил старата ви къща, за да направи нова. Той взел книжните ви пари, за да ги смени със златни. Така трябва да гледате на враговете си. Онези врагове, за които Христос е казал, че трябва да ги любим, са наши добри приятели. Кой може да повярва в това? Едва ли ще се намери един човек,

който може да повярва на думите ми. Ако се намери такъв, той непременно ще бъде Лазар. Това не значи, че нямате вяра, но вие още не сте дошли до онази фаза, когато, както и да ви посрещне онзи, който ви обича, да не се съблазните.

Вярата на съвременните хора почива повече на материална почва. Ако един ден мъжът на някоя жена не окаже към нея това внимание, което всеки ден ѝ оказва, тя веднага ще се усъмни, ще помисли, че той е харесал друга някоя. Среща един човек свой приятел, който му дължи някаква сума, но приятелят му се превива от болки в стомаха, не иска да се спира с никого, търси лекар да му даде първа помощ. — „Защо бягаш от мене? Не се стеснявай, парите сега не ми трябват, аз искам да те видя, да си поговорим малко.“ — Човекът се превива от болки, не може да се изправи, а той му говори за някакви пари и задължения. Питам: при такива разбирания, може ли да съществува приятелство между хората? За да има приятелски отношения между хората, нуждите им не трябва да зависят от окръжаващите, но от природата. Човек има нужда от въздух. Трябва ли той да очаква на приятеля си да му вдъхне въздух в устата? Какъв въздух ще бъде този? Като казвам, че не трябва да очаквате на хората и да не се нуждате от тях, имам предвид, че сами трябва да приемате въздуха направо от природата. Какво ще спечелите от въздух, който веднъж е бил в дробовете или най-малкото в устата на някой човек? Не, човек трябва да бъде направо свързан с природата! Обаче природата спазва великия закон на икономията и, за да не хаби своята енергия, тя е създала човешката реч. Следователно, като говори човек, с нечистия въздух заедно излизат навън чисти думи, които го дезинфекцират. Ако устата на някой човек мирише, той трябва да каже на събеседника си: „Моля ти се, стой на известно разстояние от мене и слушай само думите, които излизат от устата ми, но въздуха недей мириса.“

И тъй, отношенията, които съществуват между хората, трябва да почиват на идейна база. Това, което те хранят в своите чувства и мисли едни към други, е реалното, а не хлябът, който си дават. Хлябът, който давате на човека, може да го ползува дотолкова, доколкото е проникнат от хубави и чисти мисли и чувства. Ако всичко, което хората вършат и говорят, е проникнато от Божествената Любов, болните около тях лесно ще оздравяват, неразположените ще придобиват разположение. Това може да не стане изведнъж, но постепенно.

„Лазаре, излез вън!“ Когато Лазар чу Христовите думи, той веднага отговори: „Чувам, Господи!“ Христос продължи по-нататък: „Махнете превръзките му!“ Това значи: освободете го от мъчнотиите на живота! И тъй, първо човек трябва да повярва в себе си, в гласа, който отвътре му говори. Някой заболява и вика лекар да му помогне. Лекарят казва: „След 24 часа ти ще заминеш за онзи свят.“ Ако повярва в думите на лекаря, той наистина ще замине. Но в такъв случай в човека винаги заговаря вътрешният глас, който казва: „Ти ще оздравееш“. Повярвайте на този глас! Казвате: „Какво трябва да правя?“ – Стани от леглото си и излез вън! Преди години в Америка е станало такова чудо. Една жена, американка, боледувала цели 12 години. Лекарите, които я гледали през това време, се произнесли, че тя няма да оздравее и завинаги ще остане инвалид. Един ден в ръцете на тази жена попаднала една книга, наскоро излязла от печат, за „силата на внушението и лекуване чрез внушение“, и тя внимателно я прочела. Скоро след това тя чула в себе си тих глас да ѝ говори: „Стани от леглото си!“ Тя веднага станала и се почувствувала здрава. С тази жена станало същото, каквото и с Лазаря. С всички хора може да се случи същото, но те трябва да се освободят от ония съмнения, подозрения, недоверия, които днес пълнят умовете и сърцата им. Като

чуют вътрешния глас да им говори, те казват: „Дали Господ ни говори или така ни се струва?“ Гласът на Господа не мяза на никой друг глас: нито на майка ти, нито на баща ти, нито на приятеля ти. Който чуе гласа на Бога в себе си, той изпитва священ трепет в душата си; този трепет му дава потик, импулс да върви напред. Подчини се на този потик! Той е като пламъка на кибритената клечка, която е в сила да разгори и най-дебелите дърва. От малката клечка кибрит се произвежда цял пожар. Такова нещо е Божественият глас. От малка искра той създава цял пожар.

Всички велики, учени и идейни хора са слушали в себе си този глас и са се подчинявали на него. Откритията на учените, на великите хора не се дължат на тях. Всяко откритие не е нищо друго, освен Божествена идея, която е проникнала в ума на някой учен, и той я е възприел и изнесъл на света. Заслугата на този учен се заключава само в това, че той е насочил мисълта си в дадено направление и оттам е получил нужната светлина. И наистина, ние виждаме, че след дълги усилия, след упорита работа върху известни въпроси, ученият дохожда най-после до някакво откритие. Този учен не казва на хората, че е получил откровение отгоре, защото ще го нарекат смахнат, побъркан, но той казва: „След дълга и упорита работа върху еди-кой си въпрос, най-после аз дойдох до известни научни заключения.“ След всичко това, хората наричат този човек учен.

Като четете разни теории в науката, вие се произнасяте: „Тази теория е материалистическа, този учен е материалист и т. н.“ Кой човек е материалист? Влизате в една гостилница и срещу вас излиза гостилничарят, човек пълен, с благоутробие, с лице кръгло, като месечина, с весели, засмени очи, и казва: „Заповядайте, господине! Какво обичате?“ Вие туряте на масата златна монета и започвате да гледате в листа какво е приготвено за ядене. Като види златната монета,

гостилничарят още повече се вдъхновява и започва да обикаля около вас, иска да ви услужи, както трябва. Защо? Златната монета го привлича. Това значи материалист човек. Трябва ли да говорите на този човек? Достатъчно е да му покажете монетата, за да ви разбере. Той разбира цената на златото и го различава от другите метали. Ако, вместо златна монета, вие извадите една медна или никелова монета и я сложите на масата, гостилничарят веднага ще каже: „Излез вън!“ – „Защо?“ – „Кесията ти е празна.“ – „Влез вътре!“ – „Защо?“ – „Кесията ти е пълна.“

„Лазаре, излез вън!“ Когато влезе в гроба, кесията на Лазаря беше пълна. Когато изпразни кесията си, Христос дойде пред гроба му и каза: „Излез вън!“ Това значи: няма ядене и пиене, няма вече слава и почести от хората. Лазар трябваше да се освободи от всички връзки, от всички недъзи и заблуждения, и да излезе вън. Следователно, докато не се освободите от всички суеверия, от всички научни и религиозни заблуждения, вие не можете да излезете от гроба. Казвате: „Виновни ли сме за своите слабости и недъзи, които по наследство носим от своите майки и бащи?“ – Ако дядо ти и прадядо ти преди четири поколения са пили, трябва ли ти днес да станеш пияница и да се оправдаваш с наследствеността? Човек може да изправи своите лоши наследствени черти, както може и да разработи добрите наследствени черти. Той трябва да знае по какъв начин да работи за изправяне на лошите наследени черти и по какъв начин да разработва добрите. Това, което окултизмът нарича „четвърто посвещение“ не е нищо друго, освен задача на човека, да намери начин за изправяне на своите лоши черти, унаследени от неговите родители и прародители. И на светиите е дадена задачата не да спасят хората, но да ги освободят от лошите им наследствени черти и да ги направят щастливи и безсмъртни. Същият принцип поддържаше и

Христос, като казваше: „Който вярва в мене, той ще придобие живот вечен“. За вас е важно да се освободите от своите лоши черти и да чуете вътрешния глас, който ви казва: „Излез вън!“ Питам: докато едно дете не излезе от бащиния си дом, може ли да стане учен човек? Докато не чуе гласа на баща си – „Излез вън!“, синът не може да стане учен човек. Бащата казва на сина си: „Излез вън!“ – и се нагърбва с години да го поддържа в странство, да стане учен човек. Вие сте на висока служба, но тя ви опорочава. Вътрешният глас ви казва: „Излез вън!“ Това значи: напусни тази служба! Който послуша този глас и напусне службата си, той ще получи по-висока от първата. Който е получил безсмъртието, той седи по-високо от всички царе или князе на земята. Защо? Земният цар утре ще умре и ще го детронират, а безсмъртният човек е цар на живота. Той е придобил това, за което царят не може и да мисли. Ще кажете, че това са празни работи, т. е. неща, които днес са непостижими. – Ние не гледаме на нещата като обикновените хора. Ако гледахме на живота като тях, и ние щяхме да бъдем нещастни. Какво ще бъде положението на вярващия, ако на края на живота си каже: „Дали съм спасен или не?“

Следователно вие трябва да различавате източниците на знанието, да не изпадате в заблуждения. Ще кажете, че и вие слушате гласа на Бога. – Там е въпросът. Този глас коренно се различава от гласа на обикновените хора. Дойде заминалият ви дядо при вас и започва да ви говори: „Синко, едно време и аз живях като тебе, но нищо не постигнах. Трябва да се измени този начин на живеене!“ – Това е гласът на дядо ти. След него ще се изредят баба ти, прабаба ти, и всички ще пеят една и съща песен, че някога живели като тебе, но така не се живее. Как трябва да се живее, и те не знаят. След тях ще дойде чичо ти, братовчед ти, и като си отидат, ще кажеш: „Главата ме заболя от тези приказки.“ –

Това не е Божественият глас. Бог никога не говори на хората така. Човек трябва да дойде до вътрешна опитност, да различава тези гласове от Божествения. Езикът на разумния човек коренно се различава от този на неразумния. Дойде някой неразумен при вас и казва: „Знаеш ли колко много те обичам?“ – Може ли разумен човек да говори така? Разумният никога не говори за любовта. Той знае, че Бог е Любов. Само онзи може да каже, че обича, който постъпва спрямо хората така, както и спрямо себе си. Когато правите добро на себе си, говорите ли си предварително какво ще направите? Пристъпвате към доброто и нищо повече. Слагате на господаря си да яде и му услужвате. Питате господаря си: „Какво желаете, господарю?“ – „Хляб, ядене.“ – „После?“ – „Тури яденето в устата ми!“ – „Доволни ли сте от яденето?“ – „Не съм доволен.“ – „Добре, почакайте малко, ще донеса второ ядене.“ И така изреждате едно ядене след друго, докато господарят се задоволи. Господарят заповядва, а аз, който го обичам, изпълнявам с любов, с разположение, без да говоря нещо. Значи, дойде ли някой ваш приятел на гости в дома ви, вие го поканвате да седне и започвате да му услужвате. Тази е идеалната любов. Такава беше любовта на Христа към Лазаря.

Христос каза: „Лазаре, излез вън!“ С тези думи Христос искаше да каже на Лазаря, че е готов да му услужи. С какво му услужи? Като му върна живота. Лазар пък мина през четвъртото посвещение, след което беше абсолютно готов да се подчини на Божествения глас. Ако не беше се подчинил на този глас, Лазар и досега щеше да лежи в гроба. Днес Христос стои пред вашите гробове и казва: „Излезте вън!“ Този въпрос стои пред вас, и вие сами трябва да го решите. Ако питате този-онзи, какво трябва да правите, да излезете или не, вие ще останете в гроба, ще пропуснете благоприятните моменти в живота. Когато чу гласа на Христа,

Лазар не запитва защо трябва да излезе, как да излезе и т. н. Той разбра смисъла на тия думи и веднага излезе от гроба. Този е човекът на четвъртото посвещение. Когато Павел, който беше в първото си посвещение, чу гласа на Христа, запитва: „Кой си ти, дете ме гониш?“ Христос го бутна от коня и му отговори: „Аз съм Христос, Когото ти гониш“. И след като стана от земята, Павел разбра какво трябва да прави. Лазар обаче не запитва Христа: „Кой си Ти“, но веднага каза: „Какво ще заповядаш, Господи?“ – „Излез вън!“ И той веднага излезе. Лазар слушаше, разбираше гласа и изпълняваше всичко, каквото му казваше. Гласът му казваше: „Иди!“ – и той отиваше. – „Ела!“ – и той дохождаше. Ще кажете, че това е военна дисциплина. Не, който обича и когото обичат, разбират какво нещо е любов и са готови всичко да изпълняват. Те доброволно дават място на Бога да се прояви в тях. Какво става днес в света? Двама млади се събират на едно място и започват да си гугуцат. Те чакат щастието да ги посети. Докато любовта не дойде между тях, те не могат да бъдат щастливи. Любовта, това е проява на Бога в живота. Дойде ли любовта в човека, с нея заедно дохождат богатство, слава, чест, способности, дарби и т. н. Който се домогне до този велик закон в живота, той е придобил всичко. Любовта е магическата тояжка, която разрешава всички въпроси. Днес хората разрешават въпросите си според степента на своето развитие, който дете е стигнал. Това е правият път за тях. Това е пътят на обикновените хора, който коренно се различава от този на съвършените. Несъвършеният се стреми към съвършения; ученикът се стреми към професора си, или към учения. И това е хубаво. Малкото знание е за предпочитане пред невежеството; малкото богатство е за предпочитане пред сиромашията.

Едно се иска от съвременните хора: те трябва да изпъдят страха вън от себе си и да дадат място на любовта.

Само при това положение те ще бъдат готови да се подчинят на Христовия глас, който ще им каже: „Излез вън!“ За някои Христос е дошъл вече и хлопа на вратата на техния гроб. За други още много време ще мине, докато дойде да хлопа на вратата на техния гроб. Това зависи от степента на тяхното развитие. Който е чул гласа на Христа, той е вече вън от гроба. Развитието на човешкото съзнание е подобно на развитието на малкото дете, което започва от 1-годишна възраст и свършва до 120 години. Всяка година съзнанието на човека се разширява по малко. Тъй щото, растенето на човека се заключава в разширяване на неговото съзнание. Това разширяване на съзнанието пък създава условия за познаване и разбиране величието на Бога. С разбирането на Бога се разбира и цялата вселена. Но Бог трябва да проговори на човека. Щом един път му проговори, той ще срещне един човек, който ще го обикне; ако два пъти му проговори, двама души ще го обикнат; ако три пъти му проговори, трима души ще го обикнат; ако четвърти път му проговори, той ще бъде в гроба; на петия път вече той ще бъде на небето, и оттам ще помага на хората. За такъв човек земният живот изгубва своя смисъл.

Казвате: „Какво ще бъде тогава нашето положение? Какво ще стане с нас?“ Питам: вие били ли сте в духовния, в съзнателния живот, да знаете какво представя той? Да живеете в този свят, това подразбира да живеете едновременно във всички тела и да ги чувствувате като свои. Като излезете от едно тяло, ще влезете във второ, в трето – всички тела на хората ще бъдат на ваше разположение. Това състояние е подобно на положението на хора, които нямат своя къща и се местят от една в друга по свое желание. Това значи да живее човек в съзнанието на другите хора. Някои ще кажат, че това е залъгване. Питам: когато четете философиите на разни учени, не се ли залъгвате с тях? Какво

допринасят тия философии във вашия живот? Ще кажете, че те разширяват съзнанието ви. Ако наистина разширяваха съзнанието ви, те би трябвало да внесат в него някакъв нов елемент. Ако някой учен или философ е могъл да внесе нов елемент в съзнанието ви, това значи да разполагате с магическата тояжка, с помощта на която можете да превръщате желязото в злато. Този учен е могъл да внесе този нов елемент, с помощта на който можете да подобрите живота си. Истинска наука е онази, която, като жизнения еликсир, продължава живота на хората. Ако науката може да превърне 120-годишния старец в млад момък, това е истинска наука. Смисълът и силата на тази наука се крие в думите, които Христос е казал на Лазаря. Тези думи са в състояние да превърнат стогодишния старец в млад момък. И когато питат де е старият човек, младият момък ще каже: „Старият замина за странство, а вместо него останах аз да продължа неговата работа.“

Една мисъл трябва да остане у вас: не се съмнявайте в Божественото, което работи в душите ви! Който не се съмнява в Божественото начало в себе си, той е напълно нормален, здрав човек. Божественото именно ще заговори на душите ви с глас, какъвто никога не сте слушали. За да разберете този глас, вие трябва да бъдете вътрешно подготвени. Този глас няма да развива научни теории, но направо ще ви каже: „Излез вън!“ Науката е за учените хора, а за обикновените хора – обикновени работи. Ум се иска от човека, за да разбере например езика на математиката, на геометрията. Този език е един от старите езици, които са съществували досега. В геометрията се говори за линии, за ъгли, за фигури, за тела и т. н. Какво нещо е ъгълът? Ъгълът е едно от противоречията, които се създават в отношенията на двама души. Ъгълът е противоречие, което съществува между мъжа и жената. Колкото ъгълът е по-голям, толкова

и противоречието е по-голямо. Увеличаването на ъгъла започва от един градус и постепенно расте, докато стигне до 90 градуса. След това той продължава още да расте и достига до 180 градуса, при което двете рамена на ъгъла образуват права линия. При това положение противоречието изчезва. Тогава мъжът и жената, които до това време не са се разбирали, подават ръцете си за примиряване и взаимно изправят погрешките си. Такова нещо е противоречието според езика на геометрията. Тъй щото, когато двама души се карат, за мене не е важно, кой от двамата е виновен, нито пък коя е причината на недоразумението между тях, но те трябва, като ученици, да измерят ъгъла, образуван между тях, да видят на колко градуса е равен. Големината на този ъгъл показва какви отношения съществуват между двама души. Щом двама души се карат, те започват с ъгъл от един градус, който постепенно се увеличава до 90 градуса, а после – до 180 градуса; като дойдат до 180 градуса, те образуват права линия и подават ръцете си за примиряване. Правата линия е път на прощаване, на примиряване. Тя е магическата пръчица в ръката на съдията, който казва: „Простени бъдете!“

И тъй, геометрията разполага с методи, начини, чрез които човек може да изправя своите погрешки. По същия начин учените геометрици изправят погрешките си. Ако статическата геометрия разполага с методи за изправяне погрешките на човека, колко повече методи ще има на разположение живата, динамична геометрия! Живата геометрия е наука на бъдещето, според която, ако работи, човек ще намери начини за изправяне на своите погрешки. Като изправи погрешките си, той ще чуе гласа на баба си и на дядо си, които ще му кажат: „Сега постъпи добре“. – Обаче това още не е Божият глас. И днес, когато някои казват, че са чули този глас, всъщност не са го чули. За онези, които не казват, че са чули този глас, вероятността да са го чули и да

го чуят за в бъдеще е по-голяма. За предпочитане е вие да сте от вторите, отколкото от първите, които се самоизлъгват. Бог казва: „Ако всички пророци, които твърдят, че са пратени от мене, говорят истината, даже и да не са пратени от мене, аз ще им простя“.

Сега аз не искам да се обезсърчавате, да губите куража си от това, което говоря. Това е наука, която постепенно ще разберете. Когато учителят по математика предава на учениците си, в първо време някои от тях не го разбират, но впоследствие се ориентират и започват добре да решават задачите си. Мъчните, неразбраните неща са научни, а лесните, разбраните са обикновени. Неразбраните неща интересуват човека, защото те представят почва, условия за неговото развитие. Неразбраните области са предмет на науката. Дето хората не се разбират, там си мязат; дето се разбират, там не си мязат. Разумните хора, които не се разбират, си мязат. Казват за някого: „В този човек има нещо тайнствено, нещо загадъчно – талант има той.“ Значи вниманието на хората към някой човек се съсредоточава именно към това, което е неразбрано за тях. Кое е неразбраното в човека? Божественото е неразбрано. Божественото всякога ще остане неразбрано за човека. Защо? За да има към какво да се стреми. Един ден, когато чуе гласа на Божественото в себе си, човек ще излезе вън и ще придобие живота, както и Лазар го придоби. Ако при днешните трудни условия, ако при днешната криза, която хората минават, чуят гласа на Бога и излязат вън, те ще се освободят от всички терзания и смущения. Които разполагат с пари, с къщи, с имоти, те нямат поне тези материални терзания, но които и това нямат, те знаят какви терзания и мъки преживяват.

Ще приведа един пример за един светия и за един богат човек. Светията живял в планината. Един ден

богаташът, облечен в топли, здрави дрехи, а отгоре и с кожух, тръгнал за планината и се отбил при светията. Богаташът цял треперел от студ. Погледнал към светията, но какво било учудването му, когато го видял спокоен, стои изправен на едно място и държи пръчка в ръка. — „Какво правиш?“ — „Топля се.“ — „Как се топлиш?“ Богаташът се приближил до светията, хванал пръчката, която била в ръката на светията, и веднага отскочил настрана, кожата му изгоряла. Светията спокойно държал в ръката си горещата пръчка, а богатият едва се докоснал до нея, и ръката му изгоряла.

Казвам: това е веруюто, което проповядваме. И вие можете, като светията, да хванете тази пръчка в едната си ръка и да се топлите с нея. Огън има в тази пръчка! Силата на човека е в това, в което той вярва. Това, в което човек вярва през целия си живот и не се разколебава, е Божественото в него. Този е единственият капитал, който човек има в себе си и с който всякога може да разполага. В това се заключава неговото спасение. Казвам: на тази почва, именно, един ден Бог ще застане и ще каже: „Лазаре, излез вън! Понеже на малкото си бил доволен, влез с него в благоволенieto на своя господар!“ Аз съм за онова малко, за което се казва в Писанието, че то било едно малко камъче под езика. Езикът представя Словото Божие. На това малко камъче било написано името на човека. Това малко камъче е Божественото, което е скрито в човека като малък зародиш, който очаква своето развитие. От него ще излезе съзнанието на бъдещия човек, който ще се нарече Син Божи, Син на Мъдростта.

„Лазаре, излез вън!“ Сега и на вас казвам: като ви турят в гроба, при големите мъчности, при неразрешените задачи, кажете си: „Ще дойде Христос и при мене, и ще ми каже като на Лазаря „излез вън“. В това седи силата на хората с високо съзнание. Съвременните религии, съвременните вярвания на хората са приготовления за вечното, което ще дойде като

наследство, на което всички ще бъдат Синове Божии. Ако някой казва, че е Син Божи, а не чува гласа на Бога, какво показва това? Щастлив е онзи, на когото Бог е проговорил; нещастен е онзи, на когото не е проговорил. Достатъчно е Бог да е проговорил веднъж на човека. Ако два пъти му проговори, той губи. Изобщо, колкото повече пъти Бог е говорил на човека, толкова по-зле за него. Онзи, на когото Бог само веднъж е проговорил, той представя добрата почва, на която семето е паднало и дало плод стократно. Онези пък, на които Бог е говорил много пъти, представят неблагоприятните условия, при които семето се посажда. Значи достатъчно е веднъж само Бог да запали свещта на човека, за да продължава тя вечно да гори. Онзи, в когото Божественото е събудено, представя запалена свещ от Бога, която постоянно гори и се разгорява. Първоначално Той е вложил в човека дихание на живот, т. е. Божественото начало, което поради непослушание е затрупал с материя и, в края на краищата, заровил в гроба. Старите идеи и вярвания умъртвяват Божественото в човека и го заравят в гроба. Най-после Божественото трябва да чуе гласа на Христа и да излезе от гроба. Значи Бог, в своето динамическо проявление, иде днес да спаси човечеството, да реализира неговото възкресение. Божественото, вложено в човека, трябва вечно да живее, защото светът не е създаден за човека на материята, но за духовното в него.

Сега мога да ви пожелаая да не се смущавате. Като слушате да се говори за възкресението, казвате: „Дали това е вярно или не?“ – Ако вярвате, вярно е; ако не вярвате, не е вярно. – „Ама можем ли да носим това нещо?“ – Ако сте силни, можете да го носите; ако не сте силни, не можете. Едно трябва да знаете: новото учение няма за цел да забавлява хората. В света има много забавачници, няма защо и ние да отваряме такива. Който иска да постъпи в забавачница, аз ще му кажа

де има такива; който иска да учи, ще му покажа в кое училище да постъпи и при кои професори да се запише.

Давайте цена на Божественото и не казвайте, че Бог говори само на този или на онзи. Всъщност, Бог говори само на Себе Си, т. е. само на Божественото. Като видя невежеството на хората, Бог ги остави да ходят сами в своите пътища, но като поумняха, Той започна да им говори чрез Своя Син, Когото изпрати на земята да ги спаси, да им покаже правия път и правия начин на живеене. Значи Бог първо е говорил на хората чрез духовете, после – чрез ангелите, след това – чрез Сина Си, а най-после и Той сам ще им проговори. Знаете ли какво ще стане, когато Бог проговори на хората? Казано е в Писанието, че когато Бог проговори на хората, цялата земя ще изгори, а те ще се превърнат в прах и дим. Това значи: всичко непостоянно, всичко променчиво ще изгори, а мислите и чувствата на човека ще се видоизменят. Под свършване или изгаряне на света се разбира ликвидиране с всички криви мисли, с всички измами и заблуждения. Ще изгори всичко нереално, а ще остане само истинското, реалното. Тогава всички ще разберат, че са братя, а Бог – техен Баща. Тогава всички ще разберат, че земята е създадена за благото на живите същества, а вселената – за научни изследвания. Онези, в които Божественото е събудено, още днес могат да живеят по този начин.

„Лазаре, излез вън!“

*6. Беседа от Учителя, държана на 10 март 1929 г.
София – Изгрев.*

СЪДЪРЖАНИЕ

1. УЧИТЕЛЮ БЛАГИ! (3 февруари 1929 г.)	3
2. НА БОГА ЖИВАГО (10 февруари 1929 г.)	41
3. НА ТОЗИ КАМЪК (17 февруари 1929г.)	68
4. ПРОМЕНЯВА ВРЕМЕНАТА (24 февруари 1929г.)	93
5. ДАДЕ ПЛОД (3 март 1929г.)	118
6. ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗ ВЪН! (10 март 1929г.)	143